WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

22 СНЕЖНЯ 2010 г.
СЕРАДА
№ 250
(26858)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ВЫСОКА АЦАНІЎ ДЗЕЙНАСЦЬ ПАСЛА ІНДЫІ РАМЕША ЧАНДЭРА Ў РАЗВІЦЦІ СУПРАЦОЎНІЦТВА З БЕЛАРУССЮ

Беларусь зацікаўлена ў развіцці адносін з Індыяй і лічыць перспектыўным эканамічнае супрацоўніцтва з гэтай краінай. Аб зацікаўленасці ва ўмацаванні беларуска-індыйскіх сувязяў заявіў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ўчора на сустрэчы з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Індыі ў Беларусі Рамешам Чандэрам з нагоды завяршэння яго дыпламатычнай місіі ў нашай краіне.

Прэзідэнт акцэнтаваў увагу на тым, што такія сустрэчы з пасламі, якія садзейнічаюць развіццю адносін паміж краінамі, з'яўляюцца традыцыйнымі.

Аляксандр Лукашэнка высока ацаніў дзейнасць Рамеша Чандэра ў Беларусі. «Вы вельмі шмат зрабілі для ўмацавання беларуска-індыйскага супрацоўніцтва. Ваш уклад значны. Пры вашым садзейнічанні індыйскія кампаніі інвесціравалі ў Беларусь. Мы ствараем сумесныя прадпрыемствы ў Індыі з нашымі індыйскімі партнёрамі ў найбольш важных сферах, перш за ўсё ў галіне машынабудавання». Прэзідэнт выказаў упэўненасць, што Рамеш Чандэр і ў далейшым будзе садзейнічаць актывізацыі беларуска-індыйскіх сувязяў. Кіраўнік дзяржавы канстатаваў значны рост беларуска-індыйскага тавараабароту, які ў гэтым годзе павінен перасягнуць паўмільярда долараў. Як лічыць Аляксандр Лукашэнка, гэта добры вынік, асабліва з улікам сусветнага крызісу. Пры гэтым Прэзідэнт нагадаў: «Калі нас папракалі ў нейкай ізаляцыі, я заўсёды гаварыў: якая ізаляцыя? Мы маем добрыя адносіны з буйнымі краінамі, у тым ліку з Індыяй».

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Індыі ў Беларусі ад імя індыйскіх Прэзідэнта, прэм'ер-міністра і сябе асабіста павіншаваў Аляксандра Лукашэнку з перамогай на выбарах. Рамеш Чандэр пажадаў Беларусі прагрэсу і далейшага развіцця дружалюбных адносін з Індыяй. Індыя з'яўляецца традыцыйным гандлёвым партнёрам Беларусі ў Азіяцкім рэгіёне. У Індыі працуюць прадстаўніцтвы Беларускай калійнай кампаніі, канцэрна «Белнафтахім», НВА «Інтэграл» і ЗАТ «Белтэхэкспарт». У Беларусі дзейнічаюць шэсць прадпрыемстваў з удзелам індыйскага капіталу ў сферах рознічнага і аптовага гандлю, а таксама грамадскага харчавання. У мінулым годзе ў Індыі паспяхова прайшла Нацыянальная экспазіцыя Беларусі. Беларусь і Індыя таксама плённа ўзаемадзейнічаюць на міжнароднай арэне ў рамках ААН і Руху недалучэння.

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ ПАДЗЯКАВАЎ МІСІІ НАГЛЯДАЛЬНІКАЎ АД СНД ЗА ІХ АЦЭНКУ ВЫБАРАЎ

Сустракаючыся 21 снежня ў Мінску са старшынёй Выканаўчага камітэта — выканаўчым сакратаром СНД Сяргеем Лебедзевым, кіраўнік беларускай дзяржавы падзякаваў у яго асобе ўсёй місіі за праведзеную ёю каласальную работу.

«За тое заключэнне, якое прагучала з вашых вуснаў, я вам вельмі ўдзячны», — сказаў Прэзідэнт. «Мне здаецца, што тут няма ніякіх нацяжак. Калі раптам нейкія шурпатасці былі, вы скажыце, — адзначыў ён. — Вы чалавек зацікаўлены ў тым, каб у краіне быў парадак, каб яна развівалася. Гэта не чужая вам краіна». «Мы адзін аднаго ведаем даўно, і вы не скажаце, што мы выкарыстоўвалі нейкія нефармальныя сувязі, дружалюбныя адносіны і ціск. Ні ў якім выпадку», — адзначыў Прэзідэнт. Ён падкрэсліў, што для наглядальнікаў былі створаны самыя спрыяльныя ўмовы, яны мелі доступ да любых участкаў і валодалі масай інфармацыі. «Таму мы вашы заўвагі будзем успрымаць як дружалюбныя, нацэленыя на выпраўленне нейкіх недахопаў», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што ў дзяржавы было жаданнеператварыць выбары ў свята. «Ніякага тут фарсу не было. Гэта ўдзячнасць нашаму народу за яго цярплівасць, за тыя поспехі, якія былі», — сказаў беларускі лідар.

У сваю чаргу Сяргей Лебедзеў, які ўзначальваў місію наглядальнікаў ад СНД, падзякаваў кіраўніку беларускай дзяржавы за добрыя ўмовы для работы місіі. «Мы сапраўды мелі свабодны доступ на ўсе выбарчыя ўчасткі, ва ўсіх органах улады прадастаўлялася неабходная інфармацыя, — сказаў ён. — Мы ўсюды сустракалі падтрымку, адчувалі адкрытасць усіх структур улады, адчувалі дапамогу ў нашай рабоце. І гэта дапамагло выканаць нашу задачу — уважліва, аб'ектыўна, што важна, справядліва ацаніць ход падрыхтоўкі прэзідэнцкіх выбараў, сам працэс галасавання, падліку галасоў». Ён падкрэсліў, што тая ацэнка, якую зрабіла місія СНД, гэта аднадушнае меркаванне ўсіх прадстаўнікоў 9 дзяржаў Садружнасці, што ўваходзілі ў яе склад. «Яны аднадушна падтрымалі гэту ацэнку, — адзначыў ён. — На нашу думку, выбары былі адкрытымі, такімі, якія забяспечылі свабоднае волевыяўленне грамадзян Беларусі». Паводле слоў Сяргея Лебедзева, ажыццяўляючы назіранне за ходам выбараў, місія кіравалася прынцыпамі аб'ектыўнасці, добразычлівасці і справядлівасці, а таксама законамі краіны, дзе вялося назіранне. Сяргей Лебедзеў таксама выказаў сваё меркаванне адносна таго, чаму ў выніку разышліся ацэнкі наглядальнікаў місій ад СНД і АБСЕ.

Ён расказаў, што 19 снежня наглядальнікі місіі ад СНД сустракаліся з даволі шматлікай дэлегацыяй ад АБСЕ, абменьваліся думкамі. Паводле слоў Сяргея Лебедзева, ацэнкі дзвюх місій былі вельмі блізкія адносна працэсу і падрыхтоўкі выбараў, і галасавання. «Наглядальнікі ад АБСЕ тады прызнавалі, што гэты працэс даволі адкрыты. Наглядальнікі ад Захаду сустракалі такую ж адкрытасць і добразычлівы падыход з боку ўсіх структур улады. Нідзе не стваралася ніякіх перашкод для іх работы», — сказаў Сяргей Лебедзеў. «Але, на жаль, ацэнка змянілася 20 снежня», — адзначыў ён. Як вынікае з заяў заходніх наглядальнікаў, гэта звязана з працэдурай падліку галасоў і тымі падзеямі, якія адбыліся вечарам 19 снежня ў Мінску. «Аднак мы лічым, што вячэрнія падзеі ў Мінску зусім не звязаны з выбарамі. Выбары толькі паслужылі падставай для таго, каб ажыццявіць гэту правакацыю», — сказаў кіраўнік місіі наглядальнікаў ад СНД. «Гэта дзве зусім розныя падзеі. І чаму гэтыя падзеі павінны ўплываць на ацэнку выбараў, я асабіста гэтага не разумею», — сказаў Сяргей Лебедзеў. Ён зноў падкрэсліў, што наглядальнікі ад СНД перакананы: выбары ў Беларусі былі адкрытымі і самае галоўнае — забяспечана права грамадзян на свабоднае волевыяўленне. «Не толькі наша місія, але і многія незалежныя наглядальнікі падзяляюць нашы ацэнкі», — сказаў ён і прывёў у якасці прыкладу меркаванне прадстаўніка Парламенцкай асамблеі АБСЕ і незалежнага наглядальніка ад Славакіі, якія на прэс-канферэнцыі гаварылі аб гатоўнасці падпісацца пад тым, што выказалі наглядальнікі ад СНД.

Значная частка размовы Аляксандра Лукашэнкі і Сяргея Лебедзева была прысвечана абмеркаванню стану спраў у Садружнасці Незалежных Дзяржаў, рабоце Выканаўчага камітэта СНД, у прыватнасці штаб-кватэры ў Мінску. Старшыня Выканкама нагадаў, што наступны год будзе юбілейным для Садружнасці. «Важна, каб юбілей стаў базай, каб ацаніць дасягнутае і намеціць планы на будучыню», — сказаў ён. Сяргей Лебедзеў адзначыў актыўную ролю Беларусі ў інтэграцыйным супрацоўніцтве ў СНД. Так, у наступным годзе ў Беларусі пройдзе нямала мерапрыемстваў у рамках СНД. Напрыклад, у маі плануецца пасяджэнне Савета кіраўнікоў урадаў краін СНД, а ў канцы верасня — правядзенне буйной навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай 20-годдзю СНД.

На заканчэнне сустрэчы Сяргей Лебедзеў павіншаваў Аляксандра Лукашэнку з перамогай, пажадаў поспехаў у адказнай дзейнасці на карысць народа, а беларускаму народу — працвітання, шчасця, дабрабыту. «Таму што мы як сябры хочам, каб народ Беларусі жыў шчасліва», — сказаў Сяргей Лебедзеў.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 22.12.2010 г. (для б/н разлікаў)		Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў Цэнтрабанк РФ
1 долар ЗША 3 005,00	1 чэшская крона 156,62	USD 30,7188
▼ 1 еўра 3 951,58	1 польскі злоты 988,36	10 UAH 38,5189
1 латвійскі лат 5 571,52	▼ 1 расійскі рубель 97,82	1000 BYR 10,2192
1 літоўскі літ 1 145,24	1 украінская грыўня 376,80	EUR 40,4720

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

У БЕЛАРУСІ ПАВЫШАНА ЗАРПЛАТА ПЕДАГОГАМ ФІЗКУЛЬТУРЫ І СПОРТУ БЮДЖЭТНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

У Беларусі педагогам фізічнай культуры і спорту бюджэтных арганізацый з 1 лістапада 2010 года павышана заработная плата. Такое рашэнне змяшчаецца ў пастанове Савета Міністраў № 1833 ад 17 снежня 2010 года, паведамілі БЕЛТА ў Апараце Савета Міністраў.

У прыватнасці, на 25 працэнтаў павышаны тарыфныя аклады (стаўкі) работнікам бюджэтных арганізацый і іншых арганізацый, што атрымліваюць субсідыі, работнікі якіх прыраўнаваны па аплаце працы да работнікаў бюджэтных арганізацый, што ажыццяўляюць педагагічную дзейнасць у сферы фізічнай культуры і спорту. Рашэнне прынята ў мэтах далейшага павышэння зарплаты работнікаў, якія ажыццяўляюць педагагічную дзейнасць у сферы фізічнай культуры і спорту.

ISSN 1990 - 763X

Дана і Даня з Яснай Раніцы

Кропка на планеце
вёска Ясная Раніца
54°14" п.ш., 29°47" у.д.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Даня і Данік САПЕГІ нарадзіліся і жывуць у вёсцы Ясная Раніца Круглянскага раёна, побач з райцэнтрам. Іх дзед Уладзімір будуе свой дом, бо ўпэўнены, што гэты куточак самы ціхі і прыгожы на зямлі. Нават у марозную і снежную зіму. У Яснай Раніцы заўсёды добрае надвор'е.

Жылплошча

«Я ўпала на нячышчаным тратуары, ці магу патрабаваць кампенсацыі ад ЖЭСа?»

Настасся ЗАНЬКО

Зіма прыносіць нашым чытачам непрыемныя «сюрпрызы», пра якія яны не прамінаюць запытацца ў «Жылплошчы». Шмат на якія пытанні падчас прэс-канферэнцыі з журналістамі адказаў Анатоль ШАГУН, начальнік упраўлення камунальнай гаспадаркі і энергетыкі Міністэрства ЖКГ. Прыводзім частку з іх.

— Калі я ішла па нячышчаным слізкім тратуары, упала і зламала нагу. Ці магу я патрабаваць кампенсацыі ад ЖЭСа?

Наталля, *Мінск.*

— Можаце. Калі вы лічыце, што ЖЭС не выканаў сваіх службовых абавязкаў і таму вы атрымалі траўму, то можаце падаваць у суд. Варта толькі сабраць доказы, і цалкам магчыма атрымаць кампенсацыю, — адказвае Анатоль Шагун.

— Якімі сумесямі зараз пасыпаюць нашы дарогі? Ці ёсць новыя распрацоўкі? І наколькі гэтыя сумесі бяспечныя для здароўя?

Настасся, *вёска Шчамыслiца, Мінскі раён.*

— У нас прымяняюцца сёння, у асноўным, два рэагенты. Гэта звычайная пясчана-саляная (сумесь пяску і тэхнічнай солі, у асноўным, калійная), а таксама супрацьгалалёдная сумесь «чыстая соль» — (тэхнічны хларысты калій). І тая, і іншая сумесь мае свае дадатныя якасці з пункту гледжання папярэджання траўматызму і слізкасці. А таксама адмоўныя з пункту гледжання ўздзеяння на навакольнае асяроддзе і тэхніку. Прымяняюць іх практычна па ўсёй тэрыторыі краіны, — гаворыць спадар Шагун. — З новых распрацовак сёння можна назваць супрацьгалалёдны хіміка-фрыкцыйны антыказлівы матэрыял. Гэта сумесь з прымяненнем даламітавай мукі. Ён добры тым, што мае меньш, чым у пясчана-салянай сумесі, дыяметр зярняткаў. А калі меншы дыяметр зерняў, то пры руху аўтамабіляў адбываецца меншая карозія. Ёсць і айчынныя распрацоўкі супрацьгалалёдных матэрыялаў, штосьці можна набыць і ў імпартнае. Але тут пытанне ў коште матэрыялу. Наконт здароўя... Нашы сумесі адобраны Міністэрствам аховы здароўя. Яны адпавядаюць санітарным правілам і нормам.

— У нас двор завалены снегам. Яго чысціць рэдка. На скаргі ў ЖЭС толькі разводзяць рукамі, маўляў, не хапае дворнікаў. Раней давалі жыллё, і людзі з большай ахвотай ішлі. Можа, вярнуць такую практыку?

Кацярына, *Магілёў.*

— Тут сітуацыя не паўсюль аднолькавая. Наняць працоўных па комплекснай прыборцы ў раёнах — праблем амаль няма. На буйных гарадах такая праблема ёсць, — пацвярджае Анатоль Шагун. —Яна звязана з тым, што праца рабочых па комплекснай прыборцы некваліфікаваная. І адпаведна заработная плата не можа быць вельмі высокай. І таму са штатам прыбіральшчыкаў праблемы і ўзнікаюць. Наконт службовага жылля. Тое, што было ў савецкі час, сёння гэта — пройдзены этап, да яго ўжо не вярнуцца.

— Ці магчыма пры капітальным рамонце паставіць пакватэрныя лічыльнікі цяпла?

Ігар, *г. Пінск.*

— Толькі ў адну сваю кватэру паставіць лічыльнік цяпла вы не зможаце. Патрэбна перарабляць сістэму цеплазабеспячэння ўсяго дома. У нас сёння ўсе дамы старой пабудовы былі запраектаваны з вертыкальнай разводкай трубаправодаў па стаяках (начынаючы, з падвалу праз кухню наверх і праз суседні пакой уніз). Таму калі нават тут і паставіць лічыльнік, то ён будзе лічыць колькасць цяпла на ўсе кватэры. Для індывідуальнага ўліку патрэбна гарызантальная сістэма ацяплення. То бок стаяк і ад яго гарызантальна разводзіцца ўсе прыборы ацяплення.

Пры капітальным рамонце стаіць задача ўлічыць згубленыя эксплуатацыйныя якасці. Г.зн. рамантуецца дах, мяняюцца трубаправоды і г.д. Рэканструкцыя пры капітальным рамонце праводзіцца вельмі рэдка. Таму, на крайняй меры, пакуль пераход на індывідуальныя прыборы ўліку — справа праблематычная.

— Па дарозе на працу я штодня праходжу каля пяціпавярховіка з ледзяшамі на карнізах. Прызнацца, гэта страшна — не дай Бог, на галаву зваліцца. Хто іх павінен прыбіраць?

Рэната, *г. Ваўкавыск.*

Прыбіраць ледзяшы — задача жыллёва-камунальных службаў. Як паведаміў спадар Шагун, ствараюцца нават спецыяльныя брыгады па ачыстцы дахаў ад ледзяшоў.

— Такія брыгады ёсць і ў раённых арганізацыях ЖКГ. Супрацоўнікі брыгад павінны быць падрыхтаваны да працы на вышыні і мець спецыяльны допуск. Летась мы прыцягвалі ўсю тэхніку, якую мелі. Прыцягвалі нават прамысловых альпіністаў, — распавядае Анатоль Шагун. — Хутка прыбраць усе ледзяшы, якія ўтварыліся за колькі дзён адлігі, тэхнічна немагчыма. Гэта справа, у залежнасці ад маштабу, да тыдня. Але важна своечасова агарадзіць такія небяспечныя месцы. І гэта таксама павінны рабіць жыллёва-камунальныя арганізацыі.

Грошы

«СТАРЫЯ» «ПЯЦІДЗЯСЯТКІ» ЗАСТАЮЦЦА Ў АБАРАЧЭННІ

У хуткім часе на руках у беларусаў з'явяцца «пасвяжэлыя» банкноты наміналам 50 і 50 000 рублёў.

Як распавёў карэспандэнту нашай газеты намеснік начальніка Упраўлення інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі Міхаіл Жураўовіч, у абарачэнне мадыфікаваныя банкноты ўводзяцца 29 снежня гэтага года. Галоўная ж мэта новаўвядзення — прывядзенне надпісаў на банкнотах Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь наміналам 50 рублёў і 50000 рублёў узору 2000 года ў адпаведнасць з новымі дзейнымі Правіламі беларускай арфаграфіі і пунктуацыі. Што ж датычыцца відарыса пярэдняга і адваротнага бакоў, каляровай гамы і памеру новых мадыфікаваных банкнотаў, то яны засталіся такім ж, як і ў банкнотаў адпаведнага наміналу ўзору 2000 года.

Спыняючыся на адрозненнях банкнотаў, Міхаіл Жураўовіч паведаміў, што ў банкнота наміналам 50 рублёў мадыфікацыі 2010 года ў масе паперы адсутнічае ахоўная нітка, а літарнае абазначэнне наміналу, размешчанага на пярэднім і адваротным баках банкнота, надрукавана па новых Правілах беларускай арфаграфіі і пунктуацыі: ПЯЦЬДЗЯСЯТ замест ПЯЦЬДЗЕСЯТ. У банкнота наміналам 50000 рублёў замест палімернай празрыстай ніткі з тэкстам «НБРБ» у паперу ўведзена металізаваная шырынёй 2 міліметры ахоўная нітка, што нырае, з участкамі, якія выходзяць на паверхню банкнота ў выглядзе бліскучых прамавугольнікаў, што ўтвараюць пункцірную лінію. Пры разгляданні банкнота на прасвет ахоўная нітка выглядае скразной цёмнай лініяй. Акрамя таго, літарнае абазначэнне наміналу, размешчанага на пярэднім і адваротным баках банкнота, надрукавана таксама па новых Правілах беларускай арфаграфіі і пунктуацыі: ПЯЦЬДЗЯСЯТ замест ПЯЦЬДЗЕСЯТ. Поруч з мадыфікаванымі банкнотамі застаюцца ў абарачэнні на тэрыторыі краіны і банкноты Нацыянальнага банка ўзору 2000 года наміналам 50 рублёў і 50000 рублёў.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

УКРАІНА ВЫРАШЫЛА ПАВЯЛІЧЫЦЬ ПЕНСІЙНЫ ЎЗРОСТ ДЛЯ ЖАНЧЫН

Урад Украіны мае намер на пяць гадоў павялічыць пенсійны ўзрост для жанчын. Такім чынам, украінкі будуць выходзіць на пенсію ў 60 гадоў.

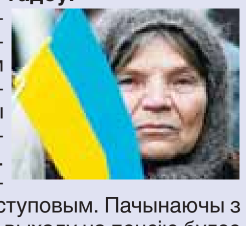

Адпаведны законапраект падрыхтаваў урад Украіны. Праект закона «Аб мерах па заканадаўчым забеспячэнні рэфармавання пенсійнай сістэмы» быў зарэгістраваны ў Вярхоўнай Радзе 13 снежня, аднак апублікаваны толькі 20 снежня. Мяркуецца, што павышэнне пенсійнага ўзросту для жанчын будзе паступовым. Пачынаючы з 1 лютага 2011 года, штогод узрост выхаду на пенсію будзе павялічвацца на 6 месяцаў. Акрамя таго, будзе павышаны пенсійны ўзрост для мужчын, якія знаходзяцца на дзяржаўнай службе. З 2013 года грамадзяне, якія трапляюць у гэтую катэгорыю, будуць выходзіць на пенсію ў 62 гады.

СУСВЕТНЫЯ КОШТЫ НА ЦУКАР І КАВУ ДАСЯГНУЛІ СВАЙГО МАКСІМУМУ

Сусветныя кошты на цукар і каву дасягнулі максімальных паказчыкаў за апошнія гады, паведамляе брытанская «Файнэншл таймс». Яна прадказвае, што ў наступным годзе прапанова на рынках абодвух тавараў будзе абмежаванай, што стварае ўмовы для далейшага павышэння цэн.

Кошт кантрактаў на цукар-сырэц з пастаўкай у сакавіку на Нью-Ёркскай Міжнароднай таварнай біржы ў панядзелак дасягнуў самага высокага паказчыка за апошнія 30 гадоў — 33,5 цэнта за фунт (453 г). У той жа дзень кошт кавы гатунку «арабіка» з пастаўкай у сакавіку дайшоў да $2,2695 за фунт, што з'яўляецца самым высокім паказчыкам за апошнія 13 з паловай гадоў.

Прычынай недахопу прапановы цукру на сусветным рынку з'яўляюцца неспрыяльныя ўмовы надвор'я ў Бразіліі, якая з'яўляецца галоўным вытворцам гэтай культуры. Ва ўмовах цяжкасцяў з пастаўкамі Індыя, другі па велічыні вытворца, увяла абмежаванні на экспарт цукру. Еўрапейскі саюз таксама адклаў рашэнне пра выдачу новых ліцэнзій на экспарт цукру, паколькі ў Брусэлі лічаць, што задавальненне ўнутраных патрэбаў Еўропы з'яўляецца галоўным прыярытэтам.

Паводле інфармацыі выдання, на мінулым тыдні запасы цукру цалкам скончыліся ў Партугаліі. Падобная сітуацыя склалася ў еўрапейскай краіне ўпершыню прынамсі за апошнія 30 гадоў. Складаная сітуацыя з пастаўкамі высакаякаснай кавы выклікана ліўневымі даждамі і нізкімі ўраджаямі ў Калумбіі, галоўным сусветным вытворцу кавы гатунку «арабіка». Па апошніх звестках, за цяперашні год у краіне было сабрана 8,1 млн 60-кілаграмовых мяхоў кавы. Гэта самы нізкі паказчык за апошнія 35 гадоў.

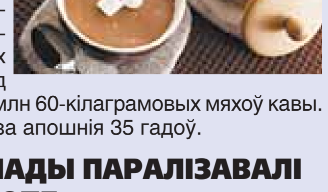

МАРАЗЫ І СНЕГАПАДЫ ПАРАЛІЗАВАЛІ ТРАНСПАРТ У ЕЎРОПЕ

Замаразкі і снегапады ў Еўропе прывялі да значных перабояў у руху авіяцыйнага і наземнага транспарту: у аэрапорце і на вакзалах Еўропы затрымаліся тысячы пасажыраў.

У самым ажыўленым аэрапорце Еўропы, лонданскім Хітраў, былі адменены ўсе блізкамагістральныя рэйсы. Іншыя буйныя аэрапорты, у прыватнасці, парыжскі і франкфурцкі, з-за непагадзі працуюць у абмежаваным рэжыме: адменена каля адной трэці ўсіх рэйсаў. Сіноптыкі прагназуюць, што снегапады ў Англіі працягнуцца, а тэмпература можа апусціцца да -27.

Транспартны хаос закрануў не толькі паветраныя, але і чыгуначныя зносіны. З-за складаных умоў надвор'я затрымліваецца большасць цягнікоў Eurostar, якія злучаюць Лондан з Парыжам і Брусэлем. Продаж квіткоў на кірункі прыпынены. Сотні пасажыраў затрымаліся на вакзале Сант-Панкрас у Лондане. У выніку абмежаванняў на хуткасць руху цягнікоў, выкліканых галалёдам і маразамі, здарыліся перабоі ў чыгуначных зносінах еўрапейскіх краін. Сотні пасажыраў змушаны начаваць на станцыях і вакзалах.

У Францыі з-за снегу перакрытыя некаторыя аўтатрасы, кіроўцам рэкамендуецца ўстрымацца ад паездак у найбліжэйшыя некалькі дзён. Парыж таксама часова забараніў перасоўванне велікагрузных транспартных сродкаў па галоўных аўтамагістралях краіны. З-за гэтага, дарэчы, адмянілі канцэрт амерыканскай поп-зоркі Лэдзі Гага, які павінен быў прайсці ў Парыжы ў нядзелю. У Нямеччыне снегапады абцяжарылі рух цягнікоў паблізу Берліна і Кёльна, а ў Швецыі было адменена каля 100 чыгуначных рэйсаў.

Затрымкі і адмены авіярэйсаў галоўным чынам выкліканы тым, што супрацоўнікі аэрадромных службаў не паспяваюць чысціць узлётныя палосы. Некаторыя аэрапорты Еўропы, у тым ліку брусэльскі, паралізаваныя з-за недахопу антыгалалёдных рэагентаў.

ТРЫ ДНІ СУР'ЁЗНАЙ ГАЛАЛЁДЗІЦЫ

Сёння ўдзень чакаецца вельмі кантраснае надвор'е, калі ў паўднёвай палове краіны тэмпература будзе дасягаць 0 градусаў, то на поўначы будуць гаспадарыць маразы да мінус 14, паведаміў рэдакцыі начальнік службы гідраметэапрагнозаў Рэспубліканскага гідраметцэнтра Дзмітрый РАБАЎ.

Удзень у сераду на поўдні будзе ісці снег, мокры снег, галалёд, у асобных раёнах туман; а вось на поўначы холадна, але сонечна і ціха. Сапраўды складаныя ўмовы надвор'я «стартануць» у нас у чацвер. Уначы чакаецца мінус 4—11, на поўначы — 13—17, пры праясненнях да 20 марозу. Удзень — 3—10 марозу, па поўдні — 0—плюс 3. Паўсюдна будзе ісці снег, часам мокры снег, на поўдні мокры снег пачне чаргавацца з дажджом. Месцамі туман, галалёд, на дарогах галалёдзіца. У пятніцу надвор'е яшчэ пагоршыцца. Уначы будзе 3—10 марозу, на поўдні — 0—плюс 2; удзень — ад мінус 2 да плюс 5, у паўночных раёнах Віцебскай вобласці — 3—5 марозу. У многіх раёнах мокры снег будзе пераходзіць у дождж. Амаль паўсюдна моцны галалёд, на дарогах галалёдзіца, месцамі туман. У суботу надвор'е сапсуецца канчаткова. Ужо паўсюдна мокры снег будзе пераходзіць у дождж. Месцамі туман, моцны галалёд і галалёдзіца на дарогах. Уначы ад мінус 5 да плюс 2, удзень — ад 2 марозу да 5 цяпла. А вось у нядзелю чакаецца паніжэнне тэмпературы паветра — на працягу сутак 4—11 марозу. Невялікі снег, месцамі мокры, на дарогах галалёдзіца. Згодна з папярэднімі прагнозамі, ужо ў панядзелак уначы будзе мінус 6—13, пры праясненнях да 18, удзень — 4—11 марозу.

Сяргей КУРКАЧ.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

ЗАХАПІЎ ТАКСІ

Узброены пятлёй нецвярозы мужчына напаў на вадзіцеля таксі і захапіў аўтамабіль «Нісан».

Здарэнне, паводле звестак аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінаблвыканкама, адбылося вечарам непадалёк ад Вілейкі. 26-гадовы жыхар Вілейкі, які знаходзіўся ў стане алкагольнага ап'янення, накінуў на шыю вадзіцелю, жыхару гэтага ж райцэнтра, вяроўку. Пацярпеламу ўдалося выбрацца з машыны, а зламыснік знік на захопленым аўто. На тэрыторыі раёна ўводзіўся план «Перахват», і ўжо праз паўтары гадзіны пасля ўчынення злачынства «Нісан» быў знойдзены паблізу Вілейкі. Затрыманы праваахоўнікамі і падазроны ў злачынстве, у адносінах да якога заведзена крымінальная справа.

Ігар ГРЫШЫН.

МУЖ І ЖОНКА ЗАГІНУЛІ ПРЫ ЛАБАВЫМ СУТЫКНЕННІ ЛЕГКАВУШКІ З ГРУЗАВІКОМ

Трагедыя адбылася а палове на шостую вечара на 177-м кіламетры аўтадарогі Мінск—Магілёў. 25-гадовы кіроўца «Шкоды» не справіўся з кіраваннем і выехаў на паласу сустрэчнага руху, дзе сутыкнуўся з «КамАЗам», за рулём якога сядзеў грамадзянін Расійскай Федэрацыі. У выніку кіроўца легкавушкі і яго 24-гадовая жонка загінулі. Як паведамілі ў ДАІ, **на колах «Шкоды» былі ўсталяваны летнія шыны...**

Надзея ДРЫЛА.

КАНТРАБАНДА АБЫШЛАСЯ ДАРОГА

Жыхар г. Іванава схаваў за абшыўкай аўтамашыны «Фальксваген» жаночыя кофты і 7 мабільных тэлефонаў, якія спрабаваў правезці на нашу тэрыторыю з Польшчы.

Супрацоўнікі мытні сумесна з памежнікамі на пропускным пункце «Брэст» тавар і аўтамабіль канфіскавалі. Пры гэтым кантрабанду ацанілі ў 4 млн рублёў, а кошт аўтамабіля — у 20 млн рублёў.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

124 ГАДЫ ТАМУ Ў МІНСКУ ЎПЕРШЫНЮ ЗАПАЛІЛІСЯ ЭЛЕКТРЫЧНЫЯ ЛЯМПАЧКІ

21 снежня 1886 года ў Мінску была здзейснена эксперыментальная спроба электраасвятлення.

А палове шостай вечара тэхнік Кабякоў падключыў дынама-машыну да паравога рухавіка вадакачкі Лібава-Роменскай чыгункі. У прысутнасці гледачоў, сярод якіх было нямала інжынераў і тэхнікаў, запаліліся лямпачкі і асвятлілі навакольнае асяроддзе. Першая электрастанцыя пастаяннага току магутнасцю 200 конскіх сіл пачала працаваць у Мінску толькі праз 9 гадоў. Электраэнергія, якая выпрацоўвалася, спачатку падавалася на 390 лямпаў напальвання, 140 з якіх выкарыстоўваліся для асвятлення гарадскіх вуліц.

Дзмітрый ІСАЙЧУК, *«Мінск—Навіны».*

АПАВЯШЧАЛЬНІК СПРАЦАВАЎ ЯШЧЭ НЕ ЗАМАЦАВАНЫМ

Відаць, і падумаць не маглі члены сям'і, якая жыве ў прыватным доме ў Віцебску на 3-й вуліцы Сільніцкага, аб тым, што аўтаномны пажарны апавяшчальнік, які купілі нядаўна, так хутка выратуе ім жыцці пры пажары.

Як паведамілі «Звяздзе» ў Віцебскім гарадскім аддзеле па надзвычайных сітуацыях, прыбор знаходзіўся на верандзе дома і яго нават не паспелі замацаваць да столяў ці дзвярэй. Маці з сынам пачулі гучны сігнал прыбора з далёкіх пакояў дома каля адзінаццаці гадзін ночы. Прыбор спрацаваў, калі пачаўся пажар у кацельнай. Добрая работа апавяшчальніка і своечасова пачуты сігнал трывогі дазволілі жыльцам без праблем пакінуць дом, бо дым не паспеў ім перакрыць шлях на вуліцу ад адзінага выхаду праз веранду. Прычына пажару ўстанаўліваецца.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

БЕЛАРУСБАНК

Открытое акционерное общество
«Сберегательный банк «Беларусбанк»,
расположенное по адресу: 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32,

СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ 28 ДЕКАБРЯ 2010 ГОДА ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. Об утверждении решения о выпуске дополнительных простых (обыкновенных) акций ОАО «АСБ Беларусбанк».
2. Об увеличении размера уставного фонда ОАО «АСБ Беларусбанк».
3. О внесении изменений в Устав ОАО «АСБ Беларусбанк».

Акционеры ОАО «АСБ Беларусбанк» могут ознакомиться с информацией по вопросам повестки дня и заполнить бюллетень для заочного голосования (до 25 декабря), а также с решениями, принятыми внеочередным Общим собранием акционеров банка (после 28 декабря) по адресу: г. Минск, ул. Мясникова, 32, комн. 704(в), а также в филиалах – областных (Минском) управлениях, филиалах банка.

Дата окончания приема бюллетеней – 25 декабря 2010 года.
Телефоны для справок: (8 017) 218 84 65, 218 84 73.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 28.08.2008 г., выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Беларусь і Еўрасаюз у бліжэйшым будучым вырашаць праблемы ў сваіх узаемаадносінах

Беларусь і Еўрасаюз у бліжэйшым будучым вырашаць праблемы, якія існуюць у іх узаемаадносінах. Упэўненасць у гэтым выказаў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 20 снежня ў інтэрв'ю тэлеканалу Euronews.

У час інтэрв'ю размова ішла аб праведзеных у Беларусі прэзідэнцкіх выбарах, а таксама аб узаемаадносінах Беларусі з ЕС і Расіяй. Кіраўнік дзяржавы, адказваючы на пытанне аб ацэнцы міжнароднымі назіральнікамі прэзідэнцкіх выбараў, падкрэсліў: «Гэта вялікі крок наперад у параўнанні з 2006 годам. І на гэтай базе мы можам выбудоўваць свае адносіны з Еўропай». Пры гэтым Прэзідэнт адзначыў: «Той, хто хоча сапраўды непрадузята бачыць абстаноўку ў Беларусі, той яе такой і бачыць». Аляксандр Лукашэнка сказаў, што ў Беларусі і ЕС нямала праблем, але яны павінны быць вырашаны ў бліжэйшай будучыні: «Усё гэта пройдзе, гэта — наноснае. Я ад вас прашу адзінага — аб'ектыўнасці, якой пакуль малавата ў інфармацыі па Беларусі».

АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ ПАВІНШАВАЛІ...

Працоўныя калектывы і арганізацыі Беларусі

У адрас Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі працягваюць паступаць сотні віншаванняў ад працоўных калектываў, навучальных устаноў, прадпрыемстваў і іншых арганізацый краіны.

Прэзідэнт Азербайджана

Прэзідэнт Азербайджана Ільхам Аліеў павіншаваў свайго беларускага калегу Аляксандра Лукашэнку з перамогай на прэзідэнцкіх выбарах. Як адзначаецца ў пасланні Ільхама Аліева, размешчаным на афіцыйным сайце кіраўніка азербайджанскай дзяржавы, Беларусь і Азербайджан спакон веку звязаны цеснымі вузамі дружбы і супрацоўніцтва. «Упэўнены, што нашы міждзяржаўныя адносіны, грунтуючыся на гэтых добрых традыцыях, і ў далейшым будуць развівацца і ўмацоўвацца ў імя працвітання нашых народаў, у імя міру, стабільнасці і прагрэсу ў рэгіёне», — гаворыцца ў пасланні Прэзідэнта Азербайджана. «Жадаю вам, паважаны Аляксандр Рыгоравіч, моцнага здароўя, шчасця і поспехаў у вашай дзяржаўнай дзейнасці», — сказана ў віншаванні.

Прэзідэнт Ірана

Прэзідэнт Ірана Махмуд Ахмадзінежад адправіў пасланне ў адрас Аляксандра Лукашэнкі, у якім павіншаваў яго з перамогай на прэзідэнцкіх выбарах. Аб гэтым паведаміў іранскі тэлеканал «Прэс-ТБ». «Гэтыя выбары сталі яшчэ адной залатой старонкай у бліскучай гісторыі беларускага народа», — адзначаецца ў пасланні. На думку іранскага лідара, вынікі галасавання паказалі, што грамадзяне Беларусі падтрымліваюць Аляксандра Лукашэнку. Прэзідэнт Ірана таксама выказаў надзею на тое, што супрацоўніцтва паміж Тэгеранам і Мінскам будзе ў далейшым умацоўвацца.

Прэзідэнт Туркменістана

Прэзідэнт Туркменістана Гурбангулы Бердымухамедаў павіншаваў Аляксандра Лукашэнку з пераабраннем яго на пасаду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Гурбангулы Бердымухамедаў выказаў упэўненасць, што традыцыйна дружалюбныя адносіны паміж нашымі краінамі і народамі, а таксама ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва будуць няўхільна развівацца.

Прэзідэнт Таджыкістана

Прэзідэнту Беларусі Аляксандру Лукашэнку ўчора пазваніў Прэзідэнт Таджыкістана Эмамалі Рахмон, які павіншаваў кіраўніка беларускай дзяржавы з пераканаўчай перамогай на выбарах і пажадаў далейшых поспехаў. У ходзе размовы таксама былі абмеркаваны пытанні двухбаковага супрацоўніцтва, у тым ліку ў сферы пашырэння прамысловай кааперацыі і ўдзелу беларускага боку ў будаўніцтве і мадэрнізацыі таджыкістанскіх прадпрыемстваў па выпрацоўцы гідраэлектраэнергіі.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Прэзідэнта Грузіі

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Прэзідэнта Грузіі Міхаіла Саакашвілі з днём нараджэння.

«Перакананы, што двухбаковае супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Грузіяй, заснаванае на прынцыпах узаемапавагі і партнёрства, будзе і далей няўхільна развівацца», — гаворыцца ў віншаванні.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

«КОЛЬКІ НІ КУПЛЯЎ, НІ РАЗУ НЕ ВЫЙГРАЎ!»

Парламенцкі дзённік

Дэпутаты ад імя выбаршчыкаў скардзяцца на некаторыя віды рэкламы

Адкрываючы чарговае пасяджэнне сесіі, **старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА** заявіў, што прэзідэнцкія выбары ў Беларусі прайшлі ў адпаведнасці з нацыянальным заканадаўствам і міжнароднымі стандартамі. Сумленна, адкрыта і дэмакратычна. Перамогу Аляксандра Лукашэнкі ён назваў пераканаўчай. Спікер таксама лічыць яе агульнай, паколькі гэта перамога курса, які падтрымліваецца большасцю грамадзян Беларусі. Вынікі выбараў сведчаць, паводле яго слоў, і пра ўхваленне рашэнняў IV Усебеларускага сходу, скіраваных на далейшае будаўніцтва моцнай і квітнеючай Беларусі.

Тут жа на сесіі дэпутаты і зрабілі ўнёсак у далейшы эканамічны росквіт краіны, ратыфікаваўшы шэраг пагадненняў у рамках Мытнага саюза. На вячэрнім пасяджэнні яны разгледзелі пагадненні па фарміраванні адзінай эканамічнай прасторы. З тым, каб беларускі бок мог завяршыць усе неабходныя ўнутрыдзяржаўныя працэдуры да пачатку года.

Дбайныя ахоўнікі інтарэсаў сваіх выбаршчыкаў, дэпутаты назбіралі шмат іх скаргаў на... рэкламу. І усё як на споведзі выклалі **міністру гандлю Валянціну ЧАКАНАВУ**, скарыстаўшыся магчымасцю пры разглядзе новых паправак у закон аб рэкламе. Іх, да слова, народныя выбраннікі падтрымалі ў першым чытанні. Што, тым не менш, не змякчыла іх праведнага гнеў ад імя выбаршчыкаў да асобных відаў рэкламы.

Засіллем лятарэйнай рэкламы незадаволеныя дэпутаты Генадзь Давыдзька і Аляксандр Юшкевіч. Няхай і па розных нагодах. «Колькі білетаў ні купляў, ні разу не выйграў», — упікае першы. «Нібыта можна не вучыцца і не працаваць, купляй сабе латарэйку — і ўсё ў цябе атрымаецца. Машына, кватэра, тэлевізары, лядоўні будуць», — даводзіць другі.

Абодва парламентарыі таксама звярнулі ўвагу прафільнага міністэрства на дэманстрацыю тэлерэкламы. Аляксандр Юшкевіч заўважыў, што відэарэклама ва ўсім свеце з'яўляецца мастацтвам, ладзяцца адмысловыя фестывалі. Ролікі цікавыя, «глядзіш — і адчуваеш, што гэта зроблена таленавітым чалавекам». У той час як наша рэклама «смахвае на нейкую халтуру».

Генадзь Давыдзька перадаў абурэнні гледачоў наконт гуку і працягласці рэкламных ролікаў. Новыя папраўкі ў закон, дарэчы, прадугледжваюць, што гук рэкламы павінен быць не толькі не гучнейшы за сярэдні ўзровень гуку асноўнага вяшчання, але і на адзін паказчык цішэйшы. Валянцін Чаканаў запэўніў парламентарыя, што «сёння ўжо няма той сітуацыі, як тры гады таму», калі рэклама магла займаць 30 хвілін з гадзіны. Міністэрства гандлю трымае сітуацыю на кантролі — рэгулярным маніторынгам, які заканчваецца для некаторых тэлеканалаў штрафам ад 20 да 50 базавых. Правяраецца і працягласць, і гучнасць — у цэлым выкананне патрабаванняў заканадаўства.

Занадта жорсткая пазіцыя некаторых дэпутатаў у дачыненні да іх не сустрэла асабліва энтузіязму ў кіраўніка Міністэрства гандлю. Дэпутат Давыдзька, напрыклад, прапанаваў наогул забараніць рэкламу піва. Аднак міністр яму запярэчыў, спасылаючыся на новыя эканамічныя ўмовы, у прыватнасці, у сувязі з фарміраваннем Мытнага саюза:

— Мяркую, забараняць нельга. Нашы вытворцы сёння павінны сябе рэкламаваць.

Але ж ад дэпутацкага вока не схаваецца і... схаваная рэклама піва. Прынамсі так расцэньвае наяўнасць бутэлькі ў руцэ мінака дэпутат Уладзімір Здановіч. Таму прапануе транспартаваць яго выключна ў закрытых непразрыстых пакетах. Міністр гандлю нагадаў, што з 23 лютага ў Беларусі забаронена піць піва ў грамадскіх месцах. А каб яшчэ і пераносіць у непразрыстых пакетах... Ён згадаў, што такі вопыт ёсць у ЗША. А вось ці варта скарыстацца ім нам? «Над гэтым трэба падумаць», — рэзюмаваў міністр. Тым часам у інтэрнэце ніякіх перашкод нават вытворцам алкагольных напояў новы законапраект не чыніць. Папраўкі дазваляюць вытворцам размяшчаць рэкламу такой прадукцыі на сваіх сайтах.

Ёсць і такія тавары ці паслугі, рэклама якіх выклікае ў парламентарыяў паболей трывогі, чым піва. І тое, што змушае іх непакоіцца насапраўднаму, — казіно.

— Ва ўсім свеце хочуць пазбавіцца, а ў нас рэкламуюць, — бянтэжыцца **дэпутат Ларыса ВЕРШАЛОВІЧ**.

Як доктар яна занепакоеная яшчэ і з'яўленнем праблем з гульнявой залежнасцю ў перспектыве. Маўляў, нават з наркатычнай залежнасцю цяпер змагаюцца, а вось гульнявую яшчэ ніхто не вылечваў. Міністр падкрэсліў, што пытанне патрабуе дадатковага вывучэння, аднак заўважыў, што гэты від дзейнасці афіцыйна дазволены ў Беларусі. Маўляў, чаму б яму не рэкламавацца...

А незадаволеным так званым паштовым спамам — хто яшчэ не вымаў са сваёй скрыні гару рэкламных лістовак?! — заканадаўцы прапануюць «засланку» ад яго. Па пісьмовай заяве адрасата аператар паштовай сувязі (з толькі ім будзе дазволена разносіць рэкламныя матэрыялы) абавязаны будзе спыніць дастаўку яму рэкламы. Дадуць «інструмент» і для змагання з тэлефонным спамам: аператарам сотавай сувязі абавязкова ўносіць у дагавор асаблівую адзнаку, якая інфармуе грамадзян пра іх права адмовіцца ад атрымання рэкламы ці патрабаваць яе неадкладнага спынення.

Новаўвядзенні і ў вонкавай рэкламе. Спрошчаецца працэдура ўзгаднення вонкавай рэкламы і павышэння магчымасці яе размяшчэння. Білборды з'явяцца ўздоўж дарог. Пры гэтым, праўда, заканадаўча замацоўваецца недапушчальнасць рэкламы на дарозе і над ёю.

Заканадаўцы плануюць вывесці на чыстую ваду банкі: каб пісалі ў рэкламе не толькі памеры працэнтных ставак па крэдытах і ўкладах, але і пра камісію, якую бяруць за карыстанне крэдытам, напрыклад. Ці пра магчымасць змянення працэнтаў па ўкладах, калі такі нюанс ёсць у дамове, зразумела. У цэлым, папраўкі скіраваны найперш на спажыўца, як бачым. Прадпрымальнікам зрабілі палёгку хіба толькі ў тым, што пазбавілі ад лішняга бюракратычнага грузу пры размяшчэнні вонкавай рэкламы. А яшчэ знялі абмежаванне на частату пракруткі тэлерэкламы (раней можна было рэкламавацца не часцей за два разы на працягу адной эфірнай гадзіны). Што ж, пабачым, як успрымуць новаўвядзенні ўсе зацікаўленыя бакі...

Зоя ВАРАНЦОВА.

Фота БЕЛТА.

Калядны кірмаш у Каробчыцах

З традыцыямі калядавання ў беларускіх вёсках можна азнаёміцца ў агратурыстычным комплексе «Гарадзенскі маёнтак «Каробчыцы». У суботу там адкрыўся калядны кірмаш, які, з перапынкамі, будзе доўжыцца да восьмага студзеня.

Гаспадары маёнтка (Гродзенскі мясакамбінат) арганізавалі цікавую забаўляльную праграму з конкурсамі і спевамі ля «Каляднай батлейкі», створанай рэзчыкамі па дрэве падчас міжнароднага пленэра. Акрамя таго, на кірмашы працуе «Пошта Дзеда Мароза». Усе пісьмы, скрыню з якімі возіць па маёнтку поні на маленькім дыліжансе, будуць дастаўлены ў рэзідэнцыю галоўнага беларускага Дзеда Мароза ў Белавежскай пушчы. І, зразумела, шматлікіх гасцей частавалі разнастайнымі стравамі, у тым ліку гарачымі блінамі з мёдам, збіценямі, юшкай, глінтвейнам. Пры гэтым не ставілася мэта атрымання максімальнага даходу: вырабы мясакамбіната прадаваліся з 50-працэнтнай зніжкай ад гандлёвай нацэнкі, а грошы ад рэалізацыі ўваходных білетаў пойдуць у фонд будаўніцтва Гродзенскага спецыялізаванага Дома дзіцяці.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Абзац

◢ Жыхар Вілейкі захапіў таксі. Справа аб разбоі распачатая ў Вілейскім РАУС у дачыненні да 26-гадовага жыхара райцэнтра. Мужчына падазраецца ў тым, што 19 снежня здзейсніў разбойны напад на кіроўцу таксі, які падвозіў яго, і захапіў машыну. Нападнік накінуў кіроўцу на шыю вяроўку, аднак таму ўдалося выскачыць з машыны. Зламыснік, які знаходзіўся ў стане алкагольнага ап'янення, з'ехаў у невядомым кірунку. Для вышуку машыны і згоншчыка на тэрыторыі раёна ўводзіўся план «Перахоп». Аўтамабіль быў знойдзены, падазроны — затрыманы.

◢ Грамадзянін Літвы спрабаваў перавезці наркотыкі праз беларускую мяжу. У пункце пропуску «Каменны Лог» смаргонскія памежнікі сумесна з супрацоўнікамі дзяржбяспекі і мытных органаў затрымалі аўтамабіль Mercedes пад кіраваннем грамадзяніна Літвы. Падчас вобыску ў машыне было выяўлена 8 пакетаў па 300 г, кожны з рэчывам расліннага паходжання, як мяркуецца, марыхуанай. Заведзена справа, праводзіцца разбор.

◢ Штодзённае нанясенне макіяжу можа выратаваць жыццё, лічаць французскія навукоўцы. На іх думку, рытуал нанясення касметыкі адыгрывае ролю комплексу практыкаванняў, якія паляпшаюць каардынацыю рухаў і канцэнтрацыю ўвагі. Даследчыкі ва Універсітэце Святога Эцьена пратэсціравалі 100 жанчын ва ўзросце 65—85 гадоў. Яны выявілі, што тыя жанчыны, хто штодзень наносіў макіяж, вызначаліся лепшай каардынацыяй рухаў, больш лёгка захоўвалі раўнавагу і менш падалі. Шанц не памерці на працягу года ў выніку пераломy шыйкі сцягна (найбольш распаўсюджаная траўма, якую атрымліваюць пажылыя людзі пры падзенні) павышаецца ў іх на 20%.

Поўны абзац

◢ Журналіст прыйшоў у Вярхоўную Раду Украіны ў касцюме зайца. Вядучы праграмы «Сняданак з 1+1» Раман Вінтоніў стварыў сапраўдны ажыятаж у парламенце, калі прыйшоў браць інтэрв'ю ў дэпутатаў у плюшавым касцюме навагодняга зайкі. Ён адзначыў, што вырашыў так апрануцца ў сувязі з апошнімі бойкамі ў Радзе. «Калі ВР ператвараецца ў цырк, то трэба афіцыйна прызнаць гэта і апранацца адпаведным чынам», — сказаў журналіст. Супрацоўнікі прэс-службы паспрабавалі вывесці яго з будынка парламента, але за яго заступіліся калегі, нагадаўшы, што ў парламенце адсутнічае дрэс-код для наведнікаў. Некаторыя з народных абраннікаў адмовіліся даваць каментары зайцу, а, напрыклад, «рэгіяналка» Юлія Левачкіна з задавальненнем сфатаграфавалася з ім.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Шануй сваё!

У Лідзе — бульвар князя Гедыміна, у Полацку — вуліца Грунвальдская!

Астатнія гарады зайздросцяць самым «прасунутым» райцэнтрам

Лідчукі не перастаюць прыемна здзіўляць. У ліпені, да 600-годдзя Грунвальдскай бітвы, там з'явілася вуліца Грунвальдская. А цяпер вось — бульвар імя князя Гедыміна! Заснавальнік горада ўсё ж, і замак збудаваў ён!

— Так і пішам людзям у дакументах — «бульвар князя Гедыміна», — кажа **Аляксандр КАСЦЮЧЭНКА, намеснік начальніка Лідскай філіі Гродзенскага абласнога агенцтва дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельнага кадастру**. — Там шмат прыватных, а таксама шматкватэрных дамоў. Так што жыхароў бульвара князя Гедыміна будзе шмат! Раней гэтая вуліца называлася Чапаева. Некаторыя не зусім разумелі, навошта перайменавалі. Я ім тлумачыў, што Гедымін — заснавальнік Ліды. Тады згаджаліся. А вось жыхары вуліцы Ламаносава, якая стала часткай праспекта Перамогі, абураюцца і дагэтуль. Кажуць, Ламаносаў добры чалавек быў!.. Мы, дарэчы, людзям новы адрас рэгіструем бясплатна, і пашпартысты ім рэгістрацыю бясплатна змяняюць — бо гэта выкананне рашэння выканкама.

Нарэшце прыйшла добрая вестка і з Полацка. Шматпакутная вуліца Грунвальдская зацверджаная! Праўда, не там, дзе планавалася.

— Першапачаткова была ідэя перайменаваць вуліцу Войкава, — кажа **Мікалай ІЛЬЮШОНАК, намеснік старшыні Полацкага гарвыканкама**. — Аднак жыхары горада ў часе апытання выказаліся не супраць вуліцы Грунвальдскай, але супраць перайменавання Войкава... Таму і прынялі рашэнне назваць Грунвальдскай вуліцу ў новым мікрараёне. Гэта адпавядае нашай канцэпцыі назваў вуліц — бо ў новым мікрараёне вуліцы ў нас будуць названыя толькі ў гонар гістарычных асобаў, звязаных з Полацкам. Там ужо ёсць вуліца Хруцкага, праспект дойліда Іаана...

— Спадар Мікалай, але чаму не перайменавалі Войкава — ён жа ўдзельнічаў у забойстве царскай сям'і?!.

— Я гэта разумею. Але жыхары кажуць, што гэта — таксама гісторыя...

— Вы вельмі хацелі назваць вуліцу Грунвальдскую да 600-годдзя бітвы. Чаму так прыпазніліся?

— Таму што думка людзей была неаднастайная, мы шукалі варыянт, які ўсіх задаволіць. А наконт прыпазнення... Я лічу, што юбілей — гэта не толькі 15 ліпеня, а ўвесь 2010 год. І мы давялі справу да канца ў гэтым годзе!

Спадар Мікалай кажа, што ў новым раёне запраектаваныя яшчэ дзве новыя вуліцы. Так што неўзабаве, будзем спадзявацца, іншыя імёны выбітных палачан адлюструюцца на мапе горада.

Мікалай Ільюшонак кажа, што ў планах на гэты год — усталяваць помнік дойліду Іаану. А лідчукі, дарэчы, хочуць бачыць у горадзе помнік вялікаму князю Гедыміну. Вітайма ж вяртанне вялікіх беларусаў на вуліцы нашых гарадоў!

ТЫМ ЧАСАМ

Наваполацк зайздросціць Полацку!

— Белай зайздрасцю! — кажа Зміцер ШЧЭРБІК, адзін з вялікіх прыхільнікаў перайменавання вуліцы Грунвальскай, выкладчык юрфака Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат юрыдычных навук. — Ім — і Грунвальдская, і Хруцкага, і дойліда Іаана. А нам — адна «беларуская» вуліца на ўвесь горад: Якуба Коласа! Астатнія нейкія «абстрактныя» — Маладзёжная, Алімпійская, Камсамольская... У нас збудаваны новы мікрараён, збіраюцца будаваць яшчэ два. Чаму б не назваць новыя вуліцы ў гонар нашых герояў? Скажам, у нас ёсць бібліятэка Караткевіча, пісьменнік бываў тут — добра было б і вуліцу назваць! Народны пісьменнік Беларусі Васіль Быкаў нарадзіўся не так далёка... Вялікі канцлер Леў Сапега — таксама з суседняга раёна... У наступным годзе спаўняецца 150 гадоў з дня смерці вялікага містыфікатара пісьменніка Яна Баршчэўскага. І ягоную вуліцу хочацца бачыць у горадзе! Можна было б і ў гонар ягонага героя шляхціца Завальні назваць. Годных асобаў шмат, спадзяюся, на іх не забудуцца!..

Глеб ЛАБАДЗЕНКА.

ТРОХГАДОВЫ ХЛОПЧЫК ЗАСТАЎСЯ БЕЗ БАЦЬКОЎ

У полымі таксама загінулі яго два браты — двух і васьмі гадоў.

Апоўначы чатыры аддзяленні выратавальнікаў разам з медыкамі, супрацоўнікамі РАУС і райгазу прыехалі па выкліку ў пасёлак Майскі Добрушскага раёна. Дом з бярвення гарэў усярэдзіне. Калі пажар быў ліквідаваны, пры разборцы канструкцый былі знойдзены трупы жанчыны, мужчыны і дваіх дзяцей. Як паведамілі ў прэс-службе Гомельскага абласнога МНС, шматдзетная сям'я стаяла на ўліку як сацыяльна небяспечная ў аддзелах адукацыі і сацыяльнай абароны Добрушскага райвыканкама. Высветлілася, што напярэдадні сужэнцы разам з дзецьмі хадзілі ў госці да суседзяў, дзе ўжывалі спіртныя напоі. Вечарам гаспадыня з сужыцелем, малодшым і старэйшым сынамі вярнуліся дадому, а сярэдні заснуў і застаўся ў суседзяў. Дзякуючы гэтым выпадковым абставінам трохгадовы хлопчык застаўся жывы. Мяркуецца, што прычынай трагедыі стала непатушаная цыгарэта.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Рашэнне Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь

АБ ДЗЕЯННІ НАРМАТЫЎНАГА ПРАВАВОГА АКТА Ў ЧАСЕ ПРЫ СПЫНЕННІ ДЭЛЕГАВАНЫХ ПАЎНАМОЦТВАЎ НА ЯГО ПРЫНЯЦЦЕ (ВЫДАННЕ)

Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь у складзе старшынствуючага — Старшыні Канстытуцыйнага Суда Міклашэвіча П.П., намесніка Старшыні Марыскіна А.У., суддзяў Бойка Т.С., Вараноўча Т.В., Данілюка С.Я., Ізоткі У.П., Козыравай Л.Р., Падгрушы В.В., Рабцава Л.М., Сяргеевай В.Г., Цікавенкі А.Г., Чыгрынава С.П.

з удзелам прадстаўнікоў:

Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь — Герасімава В.М., начальніка галоўнага экспертна-прававога ўпраўлення Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь;

Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь — Марозавай І.Ч., начальніка юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь;

Міністэрства эканомікі Рэспублікі Беларусь — Хлабардова У.А., начальніка юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства эканомікі Рэспублікі Беларусь;

Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь — Білейчыка А.У., першага намесніка Міністра юстыцыі Рэспублікі Беларусь,

на падставе часткі восьмай артыкула 22 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб судаўладкаванні і статусе суддзяў

у парадку рэалізацыі права на ўнясенне Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь, у палаты Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, іншыя дзяржаўныя органы ў адпаведнасці з іх кампетэнцыяй прапаноў аб неабходнасці ўнясення ў акты заканадаўства змяненняў і (або) дапаўненняў

разгледзеў у судовым пасяджэнні пытанне аб дзеянні нарматыўнага прававога акта ў часе пры спыненні дэлегаваных паўнамоцтваў на яго прыняцце (выданне).

Прычынай для разгляду пытання з'явіўся зварот Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь. У звароце ўказана, што ў ходзе правядзення работнікамі гэтага Камітэта праверачных мерапрыемстваў устаноўлены факты парушэння патрабаванняў Асноўных палажэнняў па складзе затрат, якія ўключаюцца ў сабекошт прадукцыі (работ, паслуг), зацверджаных пастановай Міністэрства эканомікі Рэспублікі Беларусь, Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь ад 30 кастрычніка 2008 г. № 210/161/151. Паўнамоцтвы на прыняцце гэтай пастановы былі дэлегаваны ўказаным органам пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 23 ліпеня 2001 г. № 1081 «О составе затрат, включаемых в себестоимость продукции (работ, услуг)» (далей — пастанова № 1081), а Савету Міністраў, у сваю чаргу, аналагічныя паўнамоцтвы дэлегаваны Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 5 лютага 1997 г. № 132 «О расширении полномочий Совета Министров Республики Беларусь» (далей — Указ № 132).

У звароце таксама адзначана, што Указ № 132 прызнаны страціўшым сілу Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 23 верасня 2010 г. № 484 «О признании утратившим силу Указа Президента Республики Беларусь от 5 февраля 1997 г. № 132». У сувязі з тым, што ўпаўнаважаныя дзяржаўныя органы страцілі права на прыняцце вышэйназваных Асноўных палажэнняў, пры ўстанаўленні факта парушэння фарміравання цаны з парушэннем патрабаванняў аб фарміраванні сабекошту, прадугледжаных у Асноўных палажэннях па складзе затрат, якія ўключаюцца ў сабекошт прадукцыі (работ, паслуг), узнікае пытанне аб правамернасці стаўлення ўказанага парушэння ў віну адпаведным службовым асобам. Па меркаванні Камітэта дзяржаўнага кантролю, прымяненне мер адміністрацыйнай адказнасці ў гэтай сітуацыі абгрунтавана, паколькі Законам Рэспублікі Беларусь «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» не прадугледжваецца адначасовая адмена або прызнанне страціўшым сілу нарматыўнага прававога акта, выдадзенага на падставе дэлегаваных паўнамоцтваў, у выпадку прызнання страціўшым сілу акта, якім вышэйуказаныя паўнамоцтвы былі прадастаўлены.

Такім чынам, у працэсе праваприменення выяўляецца нявызначанасць у пытанні аб тым, ці дзейнічае нарматыўны прававы акт, выдадзены дзяржаўным органам на падставе дэлегаваных яму на прыняцце (выданне) такога акта паўнамоцтваў, пры спыненні гэтых паўнамоцтваў.

Прааналізаваўшы нормы Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь (далей — Канстытуцыя), Закона «О нормативных правовых актах Республики Беларусь», прызнаных страціўшымі сілу Указа № 132 і пастановы № 1081, іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь, Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь устанавіў наступнае.

1. У адпаведнасці з часткай першай артыкула 7 Канстытуцыі ў Рэспубліцы Беларусь устанаўліваецца прынцып вяршэнства права. З канстытуцыйна-прававога сэнсу дадзенай нормы вынікае, што ў нарматворчай дзейнасці павінен выконвацца прынцып прававой дакладнасці, які прадугледжвае яснасць, пэўнасць, несупярэчлівасць, лагічную ўзгодненасць прававых норм.

У сілу артыкула 5 Закона «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» нарматыўныя прававыя акты прыводзяцца ў адзіную сістэму шляхам іх узаемнага ўзгаднення, а ў адпаведнасці з артыкулам 7 гэтага ж Закона нарматворчая дзейнасць ажыццяўляецца ў тым ліку на прынцыпах канстытуцыйнасці, адпаведнасці актаў ніжэйстаячых дзяржаўных органаў (службовых асоб) актам Кіраўніка дзяржавы і вышэйстаячых дзяржаўных органаў, сістэмнасці і комплекснасці прававога рэгулявання грамадскіх адносін.

2. У адпаведнасці з артыкулам 55 Закона «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» нарматворчы орган (службовая асоба) мае права дэлегаваць частку сваіх нарматворчых паўнамоцтваў іншым нарматворчым органам (службовым асобам), калі гэта не супярэчыць Канстытуцыі і іншым заканадаўчым актам Рэспублікі Беларусь. У нарматыўным прававым акце аб дэлегаванні паўнамоцтваў указваецца, якому дзяржаўнаму органу (службовай асобе) і на які тэрмін дэлегуецца паўнамоцтва, а таксама вызначаюцца іншыя ўмовы, у тым ліку ўмовы, што ўстанаўліваюць граніцы рэалізацыі дэлегаванага паўнамоцтва. Дзяржаўны орган (службовая асоба), прымаючы (выдаючы) нарматыўны прававы акт у парадку рэалізацыі дэлегаваных паўнамоцтваў, абавязаны спасылацца на нарматыўны прававы акт, якім яму дэлегаваны адпаведныя паўнамоцтвы.

Згодна з пунктам 5 Правілаў падрыхтоўкі праектаў нарматыўных прававых актаў, зацверджаных Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 11 жніўня 2003 г. № 359 «О мерах по совершенствованию нормотворческой деятельности», не дапускаецца прыняцце (выданне) актаў дзяржаўнымі органамі (арганізацыямі) і службовымі асобамі, якія не маюць паўнамоцтваў на прыняцце (выданне) актаў у адпаведнасці з Законам «О нормативных правовых актах Республики Беларусь», калі іншае не ўстаноўлена заканадаўчымі актамі.

У пункце 35 указаных Правілаў замацоўваецца, што нарматворчы орган (службовая асоба) дэлегуе частку сваіх нарматворчых паўнамоцтваў іншым нарматворчым органам (службовым асобам), калі гэта не супярэчыць Канстытуцыі і іншым заканадаўчым актам. Пры гэтым не дапускаецца дэлегаванне паўнамоцтваў на прыняцце (выданне) актаў нарматворчым органам (службовай асобай) іншаму нарматворчаму органу (службовай асобе) аднаго ўзроўню.

Такім чынам, заканадаўчымі актамі ўрэгуляваны адносіны, якія датычацца магчымасці дэлегавання нарматворчым органам часткі сваіх паўнамоцтваў на прыняцце (выданне) нарматыўнага прававога акта іншым нарматворчым органам (службовым асобам).

3. Дзеянне нарматыўнага прававога акта ў часе характарызуецца ў тым ліку спыненнем яго дзеяння.

Прававыя падыходы да вырашэння пытанняў, звязаных са спыненнем дзеяння нарматыўнага прававога акта, замацаваны ў Законе «О нормативных правовых актах Республики Беларусь». У адпаведнасці з артыкулам 69 гэтага Закона нарматыўны прававы акт (яго частка) спыняе сваё дзеянне ў наступных выпадках: сканчэнне тэрміну, на які быў разлічаны часовы акт (яго частка); прызнанне нарматыўнага прававога акта (яго часткі) неканстытуцыйным ва ўстаноўленым законам парадку; прызнанне нарматыўнага прававога акта (яго часткі) страціўшым сілу; адмена нарматыўнага прававога акта ў выпадках, прадугледжаных Канстытуцыяй і іншымі заканадаўчымі актамі Рэспублікі Беларусь.

У артыкуле 58 Закона «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» вызначаны парадак прызнання нарматыўнага прававога акта страціўшым сілу. Так, у сувязі з прыняццем (выданнем) нарматыўнага прававога акта падлягаюць прызнанню страціўшымі сілу ўсе акты той жа або меншай юрыдычнай сілы або іх часткі, калі яны супярэчаць уключаным у новы акт нарматыўным прававым прадпісанням, або ўвабраны ім, або фактычна страцілі сваё значэнне.

Пры гэтым згодна з артыкулам 59 указанага Закона пералік нарматыўных прававых актаў (іх структурных элементаў), якія падлягаюць прызнанню страціўшымі сілу ў сувязі з прыняццем (выданнем) нарматыўнага прававога акта, павінен змяшчацца ў заключных палажэннях гэтага нарматыўнага прававога акта або ў дадатку да яго. Пералікі нарматыўных прававых актаў, якія падлягаюць прызнанню страціўшымі сілу, могуць афармляцца ў выглядзе самастойнага праекта і прадстаўляцца адначасова з праектам асноўнага акта ў выпадку, калі маецца значная колькасць такіх нарматыўных прававых актаў. Падрыхтоўка праектаў пералікаў нарматыўных прававых актаў, якія падлягаюць прызнанню страціўшымі сілу, пасля прыняцця (выдання) нарматыўнага прававога акта дапускаецца як выключэнне, калі іх падрыхтоўка патрабуе працяглага часу. У такім выпадку ў даручэнні аб распрацоўцы праектаў адпаведных пералікаў указваецца, на якія дзяржаўныя органы (арганізацыі) ускладаецца іх распрацоўка, і вызначаецца тэрмін прадстаўлення гэтых праектаў у нарматворчы орган (службовай асобе).

Прыведзеныя нарматыўныя палажэнні артыкула 59 Закона «О нормативных правовых актах Республики Беларусь», зыходзячы з іх прававога сэнсу, вызначаюць механізм прызнання страціўшымі сілу нарматыўных прававых актаў, прынятых (выдадзеных) тым жа дзяржаўным органам, які раней прыняў (выдаў) нарматыўны прававы акт. Механізм жа спынення дзеяння актаў шляхам прызнання страціўшымі сілу нарматыўных прававых актаў, прынятых (выдадзеных) у парадку дэлегавання паўнамоцтваў на іх прыняцце (выданне), у Законе «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» не прадугледжаны, у той час як права і парадак дэлегавання такіх паўнамоцтваў рэгламентаваны. У дадзеным Законе не вызначаны таксама патрабаванні да ўстанаўлення часу (моманту) прызнання нарматыўнага прававога акта страціўшым сілу. Указаныя прабелы, якія маюць месца ў Законе «О нормативных правовых актах Республики Беларусь», на думку Канстытуцыйнага Суда, параджаюць нявызначанасць у прававым рэгуляванні і праваприменении.

4. Практыка нарматворчай дзейнасці сведчыць аб тым, што пры прызнанні страціўшым сілу акта аб дэлегаванні паўнамоцтваў на прыняцце (выданне) нарматыўнага прававога акта нарматворчы орган дае даручэнне адпаведным дзяржаўным органам прывесці іх нарматыўныя прававыя акты ў адпаведнасць з прынятым (выдадзеным) актам аб адмене дэлегаваных паўнамоцтваў. Пры гэтым нарматворчы орган кіруецца патрабаваннямі артыкула 58 Закона «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» аб неабходнасці (у сувязі з прыняццем (выданнем) нарматыўнага прававога акта) прызнання страціўшымі сілу актаў той жа або меншай юрыдычнай сілы, калі яны супярэчаць уключаным у новы акт нарматыўным прававым прадпісанням, або ўвабраны ім, або фактычна страцілі сваё значэнне.

Прымаючы да ўвагі выкладзенае, Канстытуцыйны Суд лічыць, што пры спыненні дэлегаваных паўнамоцтваў на прыняцце (выданне) нарматыўнага прававога акта, зыходзячы са зместу норм артыкула 10 Закона «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» аб юрыдычнай сіле нарматыўных прававых актаў, момант (час) прызнання страціўшым сілу нарматыўнага прававога акта, прынятага на падставе дэлегавання паўнамоцтваў, павінен, як правіла, супадаць з момантам (часам) спынення дэлегаваных паўнамоцтваў. Такі парадак дазволіць выключыць няяснасці і спрэчкі, якія ўзнікаюць у сувязі з гэтым і датычацца прымянення нарматыўных прававых актаў.

Адначасова з адзначаным пры наяўнасці пэўных аб'ектыўных акалічнасцяў неабходна ў самім акце, што спыняе дэлегаванне паўнамоцтваў, прадугледжваць тэрмін, пасля сканчэння якога гэты акт уступае ў сілу, і даручэнні дзяржаўным органам ва ўстаноўлены тэрмін забяспечыць прывядзенне сваіх нарматыўных прававых актаў у адпаведнасць з прынятым актам. У гэтым выпадку праекты нарматыўных прававых актаў аб прызнанні актаў страціўшымі сілу, аб унясенні ў акты змяненняў і (або) дапаўненняў або праекты новых нарматыўных прававых актаў распрацоўваюцца і прымаюцца ўпаўнаважанымі дзяржаўнымі органамі з такім разлікам, каб яны ўступілі ў сілу з даты ўступлення ў сілу новага нарматыўнага прававога акта.

Па меркаванні Канстытуцыйнага Суда, у сувязі з прыняццем (выданнем) нарматыўнага прававога акта, які адмяняе паўнамоцтва нарматворчага органа на прыняцце (выданне) нарматыўных прававых актаў у парадку дэлегавання, таксама магчыма дзеянне акта, які павінен быць прызнаны страціўшым сілу, да прыняцця замест яго іншага нарматыўнага прававога акта іншым дзяржаўным органам (службовай асобай) або дзеянне яго на працягу пэўнага часу, калі ў гэтым прынятым (выдадзеным) акце прадугледжаны парадак спынення дзеяння акта, які падлягае прызнанню страціўшым сілу. Такі падыход з прававога пункту гледжання апраўданы і абгрунтаваны, паколькі дазволіць забяспечыць бясспрэчнасць, яснасць, недвухсэнсавасць прававых норм, іх узгодненасць у сістэме прававога рэгулявання. Важным з'яўляецца ўстанаўленне разумнага па працяглацсці тэрміну дзеяння такога акта з улікам таго, што прававое рэгуляванне грамадскіх адносін з адменай дэлегавання зменена.

Канстытуцыйны Суд звяртае ўвагу на тое, што дакладнае ўстанаўленне часавых граніц дзеяння нарматыўных прававых актаў з'яўляецца неабходным патрабаваннем прававога рэгулявання. Гэта абумоўлена тым, што такім чынам выяўляецца нарматыўны прававы акт, які на дадзены момант рэгулюе канкрэтныя грамадскія адносіны, а таксама забяспечваюцца эфектыўнасць прававых норм і дасягненне мэт прававога рэгулявання. З граніцамі дзеяння нарматыўнага прававога акта ў часе звязана ажыццяўленне патрабаванняў прававой дакладнасці. Рэгламентацыя такіх граніц у новым нарматыўным прававым акце павінна забяспечваць своечасовую адмену іншых нарматыўных прававых актаў у мэтах выключэння выпадкаў неабгрунтаванага, адвольнага прымянення акта да адносін, на якія ўжо не распаўсюджваецца яго дзеянне.

У Законе «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» — заканадаўчым акце, які ўстанаўлівае агульны парадак падрыхтоўкі, афармлення, прыняцця (выдання), у тым ліку пры дэлегаванні паўнамоцтваў на прыняцце (выданне), і дзеяння нарматыўных прававых актаў, адсутнічаюць палажэнні, якія рэгламентуюць у прымяненні да выпадку адмены дэлегавання нарматворчых паўнамоцтваў парадак і тэрміны прызнання страціўшымі сілу нарматыўных прававых актаў, прынятых (выдадзеных) на падставе дэлегаваных паўнамоцтваў.

Канстытуцыйны Суд лічыць, што замацаванне ў нарматыўных прававых актах палажэнняў аб парадку і тэрмінах прызнання страціўшымі сілу нарматыўных прававых актаў у сувязі са спыненнем паўнамоцтваў дзяржаўнага органа на прыняцце (выданне) нарматыўных прававых актаў у парадку дэлегавання будзе садзейнічаць забеспячэнню рэалізацыі канстытуцыйнага прынцыпу вяршэнства права і вынікаючага з яго прынцыпу прававой дакладнасці.

На падставе выкладзенага, кіруючыся часткай восьмай артыкула 22 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб судаўладкаванні і статусе суддзяў, Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь

ВЫРАШЫЎ:

1. Прызнаць неабходным у мэтах забеспячэння канстытуцыйнага прынцыпу вяршэнства права, вынікаючага з яго прынцыпу прававой дакладнасці і ўстаранення прабелу ў заканадаўстве ў частцы дзеяння норм права ў часе рэгламентаваць на заканадаўчым узроўні пытанні, звязаныя з устанаўленнем парадку і тэрмінаў прызнання страціўшымі сілу нарматыўных прававых актаў, прынятых (выдадзеных) у парадку дэлегавання паўнамоцтваў на іх прыняцце (выданне), у сувязі са спыненнем дэлегаваных паўнамоцтваў дзяржаўнага органа на прыняцце (выданне) акта.

2. Прапанаваць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь распрацаваць і ўнесці ва ўстаноўленым парадку ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь праект закона аб унясенні ў Закон Рэспублікі Беларусь «О нормативных правовых актах Республики Беларусь» адпаведных змяненняў і (або) дапаўненняў.

3. Гэта рашэнне ўступае ў сілу з дня прыняцця.

4. Апублікаваць гэта рашэнне ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Старшынствуючы —
Старшыня Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь
П.П. МІКЛАШЭВІЧ

15 снежня 2010 г., г. Мінск
№ Р-524/2010

22 СНЕЖНЯ 2010 г. СЕРАДА № 47 (15650)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

ПРА ШТО СЁННЯ ВАРТА НАПІСАЦЬ ДЫПЛОМ?

Закахацца, выйсці замуж, нарадзіць дзіця — парадак адвольны. Так жартуюць часам студэнткі апошніх курсаў універсітэта. А пасля задумваюцца і дадаюць: так, і дыплом напісаць. Лёгка на словах. Пра што ж яго лепш пісаць? «Звязда» вырашыла даведацца, што на гэты конт думаюць вядомыя беларусы.

НАПІСАЦЬ ДЫПЛОМ. ПРА ШТО?

Сяргей НАГОРНЫ, кіраўнік мадэльнага агенцтва:

— Трэба браць тэмы не збітыя, новыя. Гэта заўсёды больш выйгрышна — не спісаць, а напісаць самому. Гэта, як у бізнэсе: трэба займаць тую нішу, якую яшчэ ніхто не заняў. Адна з нашых мадэляў, якая вучыцца ў Інстытуце сучасных ведаў, выбрала тэму «Камерцыйная дзейнасць мадэльнага бізнэсу». Яна адзіная на факультэце, хто піша дыплом па такой тэме.

Святлана СТАЦЭНКА, кіраўнік музычнага цэнтра Ул. Мулявіна:

— Мне бліжэй тэма музыкі, таму ў якасці дыпломнай працы я раіла б браць пытанні пра шоу-бізнэс у Беларусі і пра тое што трэба зрабіць, каб ён быў больш папулярны. Асабіста мяне зацікавіла б тэма па развіцці эстрадна-джазавага вакалу ў малодшых школьнікаў.

Іван РОЎДА, дэкан філфака БДУ:

— У першую чаргу я прапанаваў бы працаваць над тэмамі, якія тычацца творчасці нашых беларускіх асветнікаў, тэмамі, якія звязаны з гісторыяй і сучасным станам беларускай мовы, пытаннямі, якія датычаць кантактавання моў у сучаснай Беларусі, культуры маўлення, уздзеянню дыялектаў на сучасную беларускую мову, камп'ютарнай мовы.

Алена КОНАНАВА, дацэнт кафедры «Міжнародная журналістыка» Інстытута журналістыкі БДУ:

— У дыпломнай працы студэнт паказвае сваю кваліфікацыю — тое, чаму ён навучыўся за пяць гадоў. Улічваючы спецыфіку нашай кафедры, я раю студэнтам вызначыць, якія адрозненні існуюць у замежнай і айчыннай журналістыцы. Ва ўсім свеце сёння ў той ці іншай ступені развітыя тры формы журналістыкі: дзяржаўная, камерцыйная і грамадская. У Беларусі ёсць і дзяржаўная, і камерцыйная, а вось з грамадскай журналістыкай праблема. Падступацца да гэтай праблемы трэба. Яе я і параіла б у якасці дыпломнай тэмы.

Віктар МАРЦІНОВІЧ, журналіст:

— Гэта было б нешта кшталту «Асэнсаванне Беларусі як краіны «грамадства спажывання». Вельмі важныя тэмы, звязаныя з праблемамі гісторыі Беларусі. Шмат якія старонкі ў беларускай гісторыі не даследаваліся наогул альбо даследаваліся аднабакова. Таму вельмі важна пачаць даследаванне нашай гісторыі з нейтральных пазіцый.

Саша ПАЎЛАВА, тэлевядучая:

— (перад адказам доўга думала) ...напісала б дыплом на тэму, як адукоўваць мадэляў і тэлевядучых, каб яны не былі тугадумамі *(смяецца)*.

Віктар ІЎЧАНКАЎ, саветнік міністра адукацыі па сувязях са СМІ і грамадскасцю, прафесар Інстытута журналістыкі БДУ:

— Трэба трымаць руку на пульсе інфармацыйных тэхналогій. Таму актуальнай на сёння будзе тэматыка пра новую мадэль журналістыкі: якое месца знаходзіць журналіст у інфармацыйным грамадстве; блогавую журналістыку: гэта журналістыка ці проста самарэалізацыя пэўных людзей; статус сеткавых СМІ. Неабходна таксама арыентавацца на вывучэнне літаратурнай спадчыны Беларусі, папулярызаваць творчасць беларускіх пісьменнікаў. Не апошняе месца займае і вывучэнне тэксту. Сёння ён выступае як кагнітыўны сродак, праз які чалавек пазнае жыццё.

Аляксандр КОЛБЫШАЎ, рэжысёр:

— На сёння я працую над двума сцэнарыямі, адпаведна і цікавяць мяне пакуль што дзве тэмы. Першая — «Учынак як уласцівасць характару чалавека». Кожны герой на экране мае свой характар. І ўчынак вызначаецца характарам. Слабы той сцэнарый, дзе герой у канцы фільма паступае не па волі характару, а па волі аўтара.

Другая тэма блізкая да першай: «Выпадак як невядомая заканамернасць». Часам мы думаем, што павярні б мы ўлева, а не ўправа, мы змянілі б ход свайго жыцця і тое, што здарылася, магло б не здарыцца. Але ці маем мы рацыю, разважаючы такім чынам? Паразважаць ёсць над чым.

Запісаў Ілья ЛАПАТО.

ТАМ ЧАС НІБЫ СПЫНЯЕЦЦА

АЎТАР гэтага рэпартажу тры месяцы працавала афіцыянткай у адным з мінскіх казіно. Сваімі ўражаннямі і назіраннямі яна дзеліцца з намі.

ГУЛЬНЯМАНІЯ

«Усё горшае да нас перанеслі. У Расіі такіх устаноў няма», — скардзіўся адзін з наведвальнікаў сталічнага казіно. Далей усё ідзе па стандартнай схеме. Мужчына паліць адну за другой цыгарэты, на апошнія грошы заказвае выпіўку. Калі побач няма аднадумца, кліент распавядае пра свой нялёгкі лёс прадстаўнікам персаналу. «Разумею, што гэта хвароба. Вось цягне сюды, і ўсё. Усе грошы тут пакідаю. З сям'ёй праблемы пачаліся...» Перад адыходам банальнае, чутае намі ўжо сто разоў абяцанне ніколі сюды не вяртацца.

Тыповая сітуацыя. Праз некалькі гадзін сустракаеш яго за электронный рулеткай або за гульнёй у покер. Дзень у такога чалавека аднастайны. Прыйшоў удзень — вярнуўся дадому ўначы. Калі ўдача на тваім баку — будзеш з выйгрышам. Фартуна тварам да гульцоў паварочваецца зрэдку, час ад часу такое здараецца. А таму хвораму на гульнýманію так цяжка спыніцца, бо ведае, што ёсць шанц выйграць... Я прапрацавала афіцыянткай у казіно тры месяцы. За гэты час на свае вочы штодзень сутыкалася з прыкладамі такой залежнасці як гульнямані́я.

Кожнае казіно робіць усё магчымае для павелічэння колькасці кліентаў. Таму працуе кругласутачна і без выхадных. Заходзьце ў любы час. А вось на ўваходзе прыйдзецца мінуць так званы «dress cod». Ацэньваючы твой знешні выгляд, ахоўнікі вырашаюць, трапіш ты сёння ўнутр, ці не. Скажам, вам «пашанцавала» — дзверы расчыніліся. Пераступаеш парог — і ты ў іншым свеце. Гучыць музыка. У памяшканні прыглушанае святло. Ні ў адным казіно ты не знойдзеш гадзінніка. Час тут нібы спыняецца. Некаторыя наведнікі могуць гадзінамі сядзець на адной рулетцы, не заўважаючы, што адбываецца вакол іх. Кліенты робяць і робяць стаўкі, пакуль не канчаюцца ўсе грошы.

СТРАКАТЫ КАНТЫНГЕНТ

Для некаторых пастаянных наведнікаў невялікая прастора казіно становіцца нібы другім домам. Тут яны амаль заўсёды могуць сустрэць знаёмых або завесці новых сяброў «па інтарэсах». Тэма адна: хто колькі «зарадзіў», хто колькі «падняў» або прайграў. Пастаянна бачыш адны і тыя ж твары.

У казіно сустрэнеш і моладзь, і пенсіянераў. Хлопцы з дзяўчатамі часцей за ўсё прыходзяць сюды, каб нясумна адпачыць сваёй кампаніяй, рызыкнуць па дробязі. Для маладых гэта месца, дзе можна бавіць час, а ў выпадку шанцавання нават «падняць» грошы. На жывую гульню, такую як блэк джэк або покер, у моладзі грошай звычайна няма. Таму абыходзіцца яна пераважна аўтаматамі для гульні і электронный рулеткай.

А вось старэйшае пакаленне шукае свае, часам мудрагелістыя, спосабы зарабіць вялікія грошы. Некаторыя выдумляюць «эксклюзіўныя» метады ставак, робяць складаныя разлікі і аналіз папярэдніх гульняў, вераць у свой лёс і спадзяюцца на поспех. Асабліва кемлівыя за дапамогай звяртаюцца нават да дакладных навук. «Тут не так усё складана, калі добра ведаць фізіку», — тлумачыў мне аднойчы сваю сістэму адзін сталы чалавек. Ён паказвае намаляваную на паперы дакладную копію электроннай рулеткі, а побач нейкія фізічныя ці матэматычныя формулы. Праз некалькі гадзін гэты кліент моўчкі і ў роспачы садзіцца за столік ля барнай стойкі і заказвае 100 грамаў гарэлкі. Потым заказ паўтарае. Відаць, навука сёння была не на яго баку.

«ГЭТА ВЫ ВА ЎСІМ ВІНАВАТЫЯ»

Падобныя фразы ў свой адрас я чула не раз. Спачатку я адказвала, нешта гаварыла небаракам, якія сёння моцна прайгралі. Дзіва, што яны шукаюць вінаватых сярод абслуговага персаналу. Але праз месяц работы ў казіно навучылася ігнараваць такія непрыемныя рэплікі, не звяртаць увагу на крыўдныя словы. Магчыма, у пройгрышы часам былі вінаватыя і афіцыянты, таму што несвоечасова прыносілі заказ. Сувязь паміж покерам і напоямі зразумелая толькі гульняманам. У большасці выпадкаў шквал абуранасці абвальваецца на круп'е. Не сябе ж вінаваціць у страце грошай. «Проста так скላліся абставіны» ці «сёння не мой дзень»,— кажуць больш талерантныя наведнікі. Яны пакідаюць з крыўдай у сэрцы наша казіно, каб заўтра вярнуцца зноў. І ўзяць рэванш над аўтаматамі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

МАЛАДЫЯ ПРАРАБЫ

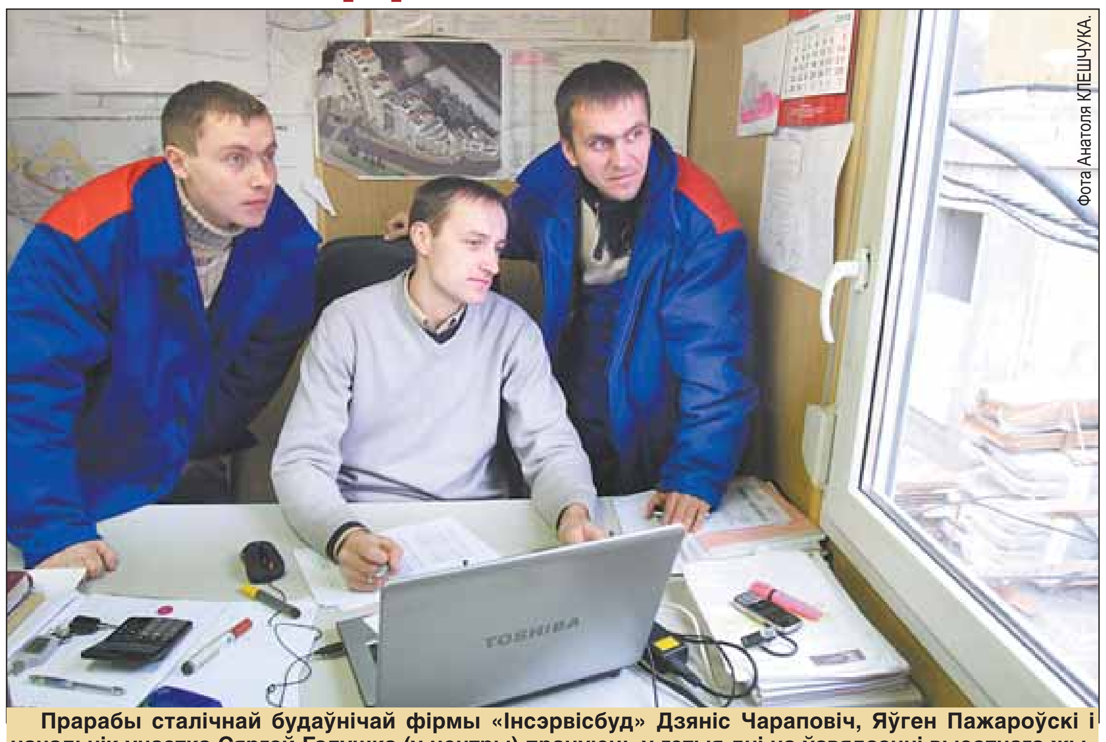

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Прарабы сталічнай будаўнічай фірмы «Інсэрвісбуд» Дзяніс Чарапові́ч, Яўген Пажароўскі і начальнік участка Сяргей Галушка (у цэнтры) працуюць у гэтыя дні на ўзвядзенні высотнага жылога комплексу каля Траецкага прадмесця.

Наўздагон

КАЛЯ 500 БАЦЬКОЎ, ШТО ВЫСТУПАЮЦЬ ЗА ПРАВА НАВУЧАННЯ ДЗЯЦЕЙ ДОМА, ЗВЯРНУЛІСЯ ДА ЎЛАДАЎ

Больш за 500 чалавек падпісалі зварот у абарону права на хатнюю адукацыю ў Беларусі. Лісты з подпісамі адрасаваныя ў Камісію па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прагрэсе, у Міністэрства адукацыі і Адміністрацыю Прэзідэнта.

Бацькі асцерагаюцца, што палажэнні праекта Кодэкса аб адукацыі, які зараз знаходзіцца на разглядзе ў Палаце прадстаўнікоў, могуць адбіцца на тым, што бацькі, якія раней навучалі дзяцей дома па індывідуальным плане, могуць згубіць права на такую форму навучання. Прынамсі, у адпаведнасці з існуючым заканадаўствам, бацькі маюць права не выпраўляць сваіх дзяцей з заплечнікамі ў школу, а самі сачыць за тым, як займаецца дзіця. Паводле слоў юрыста Дзіны Шаўцовай, калі Кодэкс будзе прыняты ў цяперашнім выглядзе, гэта сур'ёзна пагоршыць магчымасці атрымання адукацыі дома (паводле індывідуальнага навучальнага плана).

У звароце бацькоў, у прыватнасці, адзначаецца: «Мы, грамадзяне Рэспублікі Беларусь, у тым ліку і тыя, хто навучае сваіх дзяцей дома, глыбока занепакоены запланаваным прыняццем Кодэкса аб адукацыі ў яго сённяшняй рэдакцыі. Калі Кодэкс будзе прыняты ў цяперашнім выглядзе, то магчымасць хатняга навучання (пад гэтым тэрмінам мы маем на ўвазе навучанне па індывідуальным плане) будзе сур'ёзна абмежавана. Мы заклікаем прадстаўнікоў беларускай улады ўнесці праўкі ў праект Кодэкса і прыняць яго ў такім выглядзе, які не будзе абмяжоўваць правы сямей на хатнюю адукацыю (навучанне па індывідуальным плане). Мы лічым, што па індывідуальным плане паводле пісьмовай заявы бацькоў маюць права навучацца не толькі хворыя дзеці, ці тыя дзеці, што маюць выбітныя здольнасці, але і кожнае дзіця».

ІМХО

У адным з выпускаў «Чырвонкі» мы расказалі пра хатняе навучанне ў Беларусі. Тэкст быў перадрукаваны парталам «ТУТ. BY». Людзі, якія каментавалі яго, выказваліся як за навучанне па індывідуальным плане, так і супраць. Прынамсі, калі я пачытала гэтыя каментары, мне падалося, што ў нашай краіне мог бы прыжыцца і такі варыянт навучання, які ўмоўна назвала «наведванне школы па індывідуальным графіку». Гэта маё ўласнае меркаванне. А можа, не толькі маё? Так, у адным з каментарыяў гаворыцца: «Як педагог ВНУ, я допускаю, што некаторыя дзеці, паводле складу свайго характару і псіхічнай арганізацыі, стамляюцца не столькі ад школьнай нагрузкі (самі прадметы), колькі ад шуму ў класе, мітусні і ўсіх відаў «калектыўнага жыцця». Дарэчы, мой асабісты вопыт такі: падчас хвароб заўсёды дома вучылася лепей, а пасля ў школе проста пачынала стамляцца і «хаявіць». У 10-11 класе мне бацькі (таксама выкладчыкі ВНУ) нават дазвалялі раз у тры тыдні прабыць дзень адпачынку і прапусціць школу. Не скажу, што гэта адбілася катастрафічным чынам на маёй паспяховасці. Затое ўвечары папярэдняга і палову «вольнага» дня я займалася самаадукацыяй (чытала, «лазіла» па энцыклапедыях, задавальняючы ўласную цікаўнасць). Бацькі былі спакойныя, бо бачылі, што дзіця сядзіць дома і чытае кнігі, а не швэндаецца па вуліцы. Падчас вучобы ў ВНУ і ў маёй прафесійнай дзейнасці гэтыя, здабытыя самастойна веды вельмі спатрэбіліся. Калі ў мяне пытаюцца, адкуль я гэта ведаю, то часам жартую: «Ведаю таму, што часам прапускала школу».

Прынамсі, тое ж хатняе навучанне, якое зараз распаўсюджваецца ў Еўропе, Амерыцы, Канадзе, таксама спачатку не прымалася. Але невялікая група бацькоў змагла выстаяць і больш за тое натхніць сваімі ідэямі іншых. Напрыклад, у ЗША ў 1985 г. толькі 50 000 дзяцей навучалася дома. У 1992 г. іх было ўжо 300 000. У 1999 г. — 850 000. Сёння на хатнім навучанні знаходзіцца ад 2,4 да 3,4 % усіх школьнікаў Амерыкі. Ці пойдзем мы па іх шляху?

Сам факт, што такая форма навучання па індывідуальным плане стала цікавай некаторым беларускім бацькам, — гэта проста яшчэ адзін з «намёкаў» на тое, што з сістэмай школьнай адукацыі ў нас не ўсё добра. Вы зазірніце на форумы: як актыўна абмяркоўваюцца тэмы, звязаныя са школай, з выпускнымі іспытамі. Калі немагчыма змяніць сістэму, зрабіць школу ідэальнай, чаму б не паспрабаваць нешта зрабіць самім? Напрыклад, прысвяціць сябе дзецям: пакуль яны знаходзяцца ва ўзросце малодшых класаў, сядзець з імі і займацца з імі, адстаяць права на самастойнае навучанне старэйшых сыноў і дачок [illegible]. Магчыма, хтосьці з нашых чытачоў таксама можа прапанаваць нейкія свае варыянты, пункты погляду на тое, што трэба рабіць са школай, каб наблізіць яе да ідэалу.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Час добрых спраў

ДЗЕД МАРОЗ ДЗІЦЯЧАГА ФОНДУ НАВЕДАЕ БАЛЬНІЦЫ

Да 10 студзеня працягнецца рэспубліканская дабрачынная акцыя Беларускага дзіцячага фонду «Нашы сэрцы — хворым дзецям». Ініцыятары акцыі перакананы, што дзеці, якія засталіся без бацькоў, цяжка хварэючы, жывуць у нястачы або трапілі ў бальніцу ў час гэтых святочных дзён, не павінны застацца без падарункаў. Дарослым жа прадастаўляецца магчымасць рабіць добрыя справы.

Дзіцячы дом сямейнага тыпу Кундзікавых Маргарыты Уладзіміраўны і Сяргея Аляксеевіча з Клічава выхоўвае 32 дзіцяці — 4 сваіх і 28 прыёмных! З бацькамі зараз жывуць 16 дзяцей, астатнія вучацца або працуюць, а на выхадныя і святы прыязджаюць у вялікі цёплы дом са сваімі сем'ямі. Кожнае дзіця Кундзікавых навучаецца розным відам дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, таму Дзіцячы фонд і вырашыў падарыць творцам адпаведныя падарункі — прафесійныя, якасныя фарбы для розных відаў творчасці, пэндзлі, паперу, алоўкі і г.д.

На працягу некалькіх гадоў БДФ падтрымлівае і Наталлю Астаніну з Ліды. У сям'і Астаніных — трое дзяцей. Старэйшая, 15-гадовая Наталля можа перасоўвацца толькі на інвалідным калясцы, аднак, нягледзячы на фізічныя абмежаванні, яна займаецца дэкаратыўна-прыкладным мастацтвам, а два гады таму пачала займацца бальнымі танцамі на інвалідных калясках. Наталля была пераможцам чэмпіянатаў Беларусі, прызёрам чэмпіянатаў у Маскве. Дзіцячы фонд дорыць дзяўчынцы каляску для спартыўных танцаў, каб яна дасягнула яшчэ большых вынікаў. На ўрачыстым адкрыцці акцыі сертыфікат на атрыманне каляскі Наталлі ўручыла васьміразовая чэмпіёнка свету па веласпорце на трэку, заслужаны майстар спорту Беларусі, бронзавы прызёр Алімпійскіх гульняў 2004 года ў Афінах Наталля Цылінская.

З гульнявымі, казачнымі праграмамі, цацкамі і салодкімі падарункамі разам з Дзедам Марозам і Снягуркай супрацоўнікі і валанцёры фонду наведаюць у калядна-навагоднія дні дзіцячыя аддзяленні бальніц. У сталіцы віншаванні атрымаюць звыш 2 тысяч дзяцей, якія знаходзяцца ў дзіцячым аддзяленні НДІ пульманалогіі і фтызіятрыі, дзіцячым кардыяхірургічным цэнтры РНПЦ «Кардыялогія», дзіцячым апёкавым аддзяленні бальніцы хуткай дапамогі, РНПЦ паталогіі слыху, голасу і маўлення, іншых дзіцячых аддзяленнях клінічных бальніц. Канцэрты, конкурсы, падарункі чакаюць і дзяцей з анкалагічнымі захворваннямі, апераванымі на сэрцы.

8 студзеня па традыцыі Епархіяльнае ўпраўленне Беларускай праваслаўнай царквы, Камітэт па праблемах наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі і Беларускі дзіцячы фонд запросяць дзяцей-перасяленцаў з забруджаных тэрыторый і дзяцей-сірот, якія выхоўваюцца ў сямейных дзіцячых дамах краіны, на сустрэчу да Філарэта ў Кафедральны сабор, а таксама на навагодні паказ у Вялікі тэатр оперы і балета.

Да акцыі ўжо далучыліся ЗП «Цэптар Інтэрнацыянал», ЗП «Алвеста-М», ГА «Белая кветка», ЗП «Кока-Кола Беўрыджыз Беларусь». **Далучайцеся і вы. Тэлефон БДФ — 8 (017) 290 62 14.**

Святлана БАРЫСЕНКА.

Правізараў будуць рыхтаваць і ў сталіцы

Набор на новую спецыяльнасць «Фармацыя» распачнецца ў Беларускім дзяржаўным медыцынскім універсітэце ў 2011 годзе. Раней спецыялістаў для фармацэўтычнай галіны рыхтавалі ў Беларусі толькі Віцебскі дзяржаўны медыцынскі універсітэт, дзе працуе фармацэўтычны факультэт і створана адпаведная фармацэўтычная школа. Аднак рынак працы адчувае апошнім часам востры дэфіцыт правізараў, які Віцебскі медуніверсітэт у адзіночку задаволіць ужо не ў стане...

Пры паступленні на новую спецыяльнасць абітурыентам трэба будзе здаваць цэнтралізаванае тэсціраванне па трох прадметах: па адной з дзяржаўных моў (рускай ці беларускай), па хіміі і біялогіі. Першы набор складзе арыенціровачна каля 60 чалавек. Уладальнікі дыплома правізара змогуць працаваць у аптэках і на аптэчных складах, на любых фармацэўтычных прадпрыемствах і ў фірмах, у кантрольна-аналітычных і біяхімічных лабараторыях і гэтак далей.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Лепшая рэабілітацыя — падарункі

Навагодняе свята чакае заўтра дзяцей з абмежаванымі магчымасцямі ў 23-й гарадской дзіцячай паліклініцы г. Мінска.

Супрацоўнікі медустановы задумалі парадаваць сваіх пацыентаў конкурсам вырабаў і малюнкаў, навагоднім паказам, падрыхтаваным вучнямі раённых школ. Дзеці з асаблівасцямі развіцця атрымаюць і падарункі ад спонсараў.

Святлана БАРЫСЕНКА.

НАСУСТРАЧ ПРЫЁМНАЙ КАМПАНІІ

НАПЯРЭДАДНІ навагодніх свят свае дзверы для абітурыентаў расчыніць Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт.

30 снежня Дзень адкрытых дзвярэй пройдзе на біялагічным факультэце. 3 студзеня эстафету падхопіць гуманітарны факультэт, а 4 студзеня — Інстытут журналістыкі, Інстытут тэалогіі, факультэты філасофіі і сацыяльных навук, філалагічны, юрыдычны і Ліцэй БДУ. 5 студзеня гасцей чакаюць на хімічным, геаграфічным, механіка-матэматычным, фізічным факультэтах, на факультэце міжнародных адносін, прыкладной матэматыкі і інфарматыкі, факультэце даўніверсітэцкай адукацыі, а таксама ў Дзяржаўным інстытуце кіравання і сацыяльных тэхналогій, Інстытуце бізнэсу і менеджменту і юрыдычным каледжы БДУ.

А 6 студзеня будучых абітурыентаў будуць рады вітаць на эканамічным, гістарычным факультэтах, факультэце радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій.

У другі раз Дні адкрытых дзвярэй будуць ладзіцца ў БДУ ў сакавіку, за выключэннем ваеннага факультэта, дзе сустрэча з абітурыентамі запланавана на 26 лютага.

Надзея НІКАЛАЕВА.

СЭКС З ПЕРШАГА ПОГЛЯДУ, альбо Жанчынам усё ж такі патрэбны казкі

«Шукаю сур'ёзныя адносіны. Рэальныя сустрэчы не прапаноўваць...» Падобныя крытэрыі сярод карыстальнікаў сайтаў знаёмстваў самыя папулярныя. Як і прапановы «аднаразовага» кахання. Зацікаўленыя такой тэндэнцыяй аўтары гэтага матэрыялу зарэгістраваліся на адным з падобных сайтаў. Я (хлопец) працягнуў трошкі больш за тыдзень, а я (дзяўчына) не вытрывала і пяці дзён.

«Шукаю адносіны без абавязацельстваў»

Я вырашыў спачатку паспрабаваць пазіцыянаваць сябе як вельмі разбэшчанага, легкадумнага хлопца. Выбраў у анкеце, што шукаю дзяўчыну для сэксу на адзін-два разы. У звестках пра сябе падкрэсліў, што «шукаю адносіны без абавязацельстваў». Сапраўдным у мяне засталіся толькі імя і фота (каб не «спаліцца», калі атрымаецца з кім-небудзь сустрэцца). Гадкоў я сабе трошкі накінуў. Так болей шанцаў, што хто-небудзь адкажа.

Эх! Нялёгкая гэта справа — шукаць сярод некалькіх тысяч анкет «ахвяру». На працягу дзвюх гадзін я дасылаў паведамленні розным дзяўчынам з заклікам да знаёмства. Пакуль ніхто не адказвае...

Нарэшце некалькі чалавек напісалі. Адна мяне ўвогуле ашаламіла. Яна была згодная пазнаёміцца, але адразу паведаміла: «Я тут толькі для віртуальнага сэксу»...

Змена іміджу дае плён

Можа быць, я занадта несучасны, але веру, што не могуць на сайце дзяўчаты сядзець толькі для адзінкавых сустрэч і баяцца сур'ёзных адносін. Таму я змяняю свае «характарыстыкі». Цяпер я «рыцар, які шукае прыгожую даму». У анкеце змяняю «сэкс на адзін-два разы» на «рамантычныя адносіны» і «каханне». Фота таксама з'яўляецца адпаведнае: дзякуй Богу, у мяне сапраўды ёсць «рыцарскае» фота (я ўжо некалькі гадоў займаюся ў клубе гістарычнай рэканструкцыі). Ну вось, прынц і гатовы:)! Паглядзім, як будуць рэагаваць на мяне такога.

Зразумела, я і пісаць стаў дзяўчатам, якія таксама спадзяваліся на больш рамантычныя, чым звычайны сэкс, стасункі. Яшчэ каля трыццаці дзяўчат атрымалі ад мяне паведамленні.

Што тут пачалося праз некаторы час! У мяне клавіятура ледзь не дымілася. Я не паспяваў адказаць на адно паведамленне, як мне прыходзіла яшчэ тры. Гутарка з некалькімі дзяўчатамі адначасова зацягнулася гадзіны на тры-чатыры. Я расказваў ім адну і тую ж «легенду» пра сябе. У адказ атрымліваў самыя розныя варыянты аўтабіяграфій. Адна скардзілася, што бацькі ў свой час не далі ёй пайсці вучыцца на дызайнера і адправілі ў эканамічны ўніверсітэт. Другая была задаволена жыццём і радасна (настрой адчуваўся ў яе словах) расказвала, як ёй добра навучацца зараз ва ўніверсітэце фізічнай культуры. Яшчэ адна мяне вельмі ўразіла падчас размовы.

Перапісваліся прыкладна гадзіну. Бачу, што дзяўчына адэкватная, навучаецца ў Акадэміі мастацтваў. Думаю: «Будзе цікава з ёю пагутарыць пры сустрэчы». Стаў прасіць у яе нумар тэлефона, каб прызначыць сустрэчу. Тут і пачалося нешта дзіўнае... «Не, я хачу цябе лепей зведаць спачатку тут, у інтэрнэце», — асекла мае намаганні дзяўчына. Мяне ажно перасмыкнула. «А ты не думаеш, што пры сустрэчы зможаш хутчэй і лепш зразумець, ці патрэбны я табе ўвогуле?» — хутка спытаў я. Адказвае: «У мяне ўжо быў сумны вопыт знаёмства ў інтэрнэце...» Дык чаго ты тут сядзіш?! Яна хоча знайсці (калі верыць яе анкеце), а дакладней, я б сказаў, вызначыць, вылічыць, «добрага, пяшчотнага і надзейнага» хлопца толькі па звестках на сайце. Ха-ха! Паглядзела: фота спадабалася — будзе яшчэ доўга мучыць электроннымі размовамі, а не спадабалася — і размаўляць не стане. А чалавек — гэта ж не толькі знешнасць! Ды ўвогуле: я магу паставіць фота каго заўгодна замест свайго, а сам буду страшэнным, як атамная вайна. Падманваеш сама сябе...

Адна ўсё ж такі згадзілася на сустрэчу. Смешна, але я чамусьці хваляваўся больш, чым калі іду на сапраўднае спатканне. Напэўна, таму што баяўся забыць «легенду». Сустрэўся з той, што з універсітэта фізкультуры. Аказалася вельмі прыгожай і сціплай студэнткай першага курса. Шмат пра што размаўлялі, смяяліся. Камунікаваць было лёгка: ніякіх «няёмкіх» маўчанняў не было. Яна мне нават спадабалася. Простая, жыццярадасная. Што яна забыла ў тым інтэрнэце? «А я вось толькі пару дзён як зарэгістравалася. Сяброўка мая там увесь час сядзіць. Вось і я вырашыла паспрабаваць», — адказала прыгажуня, калі я спытаў, навошта яна знаёміцца праз інтэрнэт. Дарэчы, яна пасля нашай сустрэчы больш не заходзіла на сайт.

Што нельга сказаць пра астатніх. Іншыя, з кім яшчэ я перапісваўся, стабільна з'яўляліся там і раніцай, і ўдзень, і ўвечары, і ўначы. Пры гэтым мне яны казалі, што ў іх вельмі мала вольнага часу. Аднак час размаўляць па тры гадзіны ў інтэрнэце ў іх ёсць. Гэта за межамі майго разумення...

Адзінае парадавала: дзяўчаты ўсё ж такі больш рэагуюць на прыгожыя казкі пра рыцараў, чым на нахабныя прапановы сэксу на ноч. Не ўсё яшчэ згублена. Трэба толькі неяк выцягнуць іх з сеціва ў рэальнае жыццё.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Каментар псіхолага

Пасля эксперымента мы завіталі да псіхолага Мінскага гарадскога цэнтра памежных станаў і псіхатэрапіі Яўгеніі МУРАВЕЙ-АЛЬХАВОЙ.

Нераўназначная падмена

«Знаёмствы ў інтэрнэце — гэта тэндэнцыя. Гэткі варыянт залежнасці, пры якой людзі пазбаўляюць сябе жывога камунікавання. Тэарэтычна яны хочуць пазнаёміцца, але насамрэч проста пазбягаюць рэальных кантактаў. Ёсць вялікая колькасць нейкіх там сяброў, але вельмі мала сапраўдных стасункаў. Гэта нераўназначная падмена. Той, хто сядзіць там ужо некалькі гадоў, насамрэч не шукае ніякіх кантактаў. Ён пазбягае іх. Інакш бы даўно ўжо каго-небудзь знайшоў і выдаліў сваю анкету».

Не ўсё так дрэнна

«Гэта не самы просты спосаб знаёмства, але папулярны ў наш «высокахуткасны» час. У інтэрнэце шмат варыянтаў. І калі падыходзіць да пошуку сур'ёзна, можна сапраўды знайсці сваю палову. Я ведаю шмат людзей, якія стварылі сям'ю менавіта такім спосабам. Інтэрнэт-стасункі — гэта таксама выйсце для людзей, якія па характары вельмі паглыбленыя ў сябе».

Хованкі не пройдуць!

«Адразу сустракацца не хочуць, бо спрабуюць зразумець, ці падыходзіць чалавек. Бо яны маглі мець негатыўны вопыт. Чытаючы тое, што чалавек піша, можна зразумець, ці няма ў яго псіхічных захворванняў. Як бы хто не імкнуўся схавацца, дзе-ніздзе напіша нешта такое, што выкрые яго сапраўднага. Калі чалавек адразу прапануе сэкс, то гэта гаворыць пра жаданне лёгкіх, несур'ёзных адносін. Але тут усё залежыць ад запатрабаванняў, мэт, з якімі людзі прыходзяць на гэты сайт. Калі жанчына жадае сэксу на адзін-два разы, то гэты варыянт яе задаволіць. Але можна нарвацца на непрыемнасці. Асабліва гэта актуальна для жанчын — рызыка згвалтавання. Таксама і мужчын, і жанчын могуць абразіць праз словы».

Навошта ўсё гэта?

«Гэта спосаб запаўнення ўнутранай пустэчы. Ёсць пачуццё адзіноты. Зайшоў у інтэрнэт — і запоўніў гэтую адзіноту. З'яўляецца пачуццё, што ты камусьці патрэбен у гэтым свеце, хтосьці табою цікавіцца. Гэтыя стасункі забіваюць пачуццё голаду па кантактах, недахопу цеплыні чалавечай».

ПАЎКНЯСТВА ЗА ДЗЯЎЧЫНУ, ЦІ КОЛЬКІ КАШТУЕ «АДНАРАЗОВАЕ» КАХАННЕ?

Пазнаёмімся, прыгожая?..

Сваю анкету для чысціні эксперыменту я зарэгістравала адначасова на тым жа сайце знаёмстваў, што і мой сябар-суаўтар. На некалькі дзён.

Анкету запоўніла вельмі лаканічна, фота змясціла быццам бы і звычайныя (з мінімальнай плошчай агаленага цела). Вой, што пачалося!

За першыя дні тры атрымала болей за 200 лістоў. Сярод іх — простае «як справы?», прыемныя, з адценнем арыгінальнасці кампліменты і нават вершаваныя радкі. Старонку ліхаманіла. Не чакала такіх жарсцяў! Жаданні-мэты ў прадстаўнікоў моцнай паловы чалавецтва былі самыя разнастайныя. Хто сяброўку шукаў для нявіннага шпацыру па парку; хто з дапамогай сайта імкнуўся забыцца на дзяўчыну, з якой толькі-толькі разышоўся; а хтосьці падбіраў супрацоўнікаў у фірму. Запомнілася адна анкета — мужчына шукаў прыгожую цікавую спадарожніцу, каб цалкам забяспечыць яе жыццё. Дзяўчыне ў абмен трэба было мець усяго толькі вольны час, каб праводзіць яго разам з цудоўным шчодрым прынцам. Чамусьці захацелася паверыць такому казачнаму герою. Яшчэ адзначыла добрую тэндэнцыю: многія адразу прапанавалі сустрэцца. Кубак гарбаты ці кавы за столікам кавярні, магчымасць пагаварыць ужывую... Жыццесцвярджальна!

Робім стаўкі, спадары!

Сам сабою настрой узняўся. Але куды ж сёння без лыжкі (не, ёмістага чарпака!) дзёгцю. Хутка зразумела: не ўсё так прыгожа. Бруду і тут хапае. Па вушы. Высветлілася, што ў сярэднім кожны пяты «жыхар» сайта знаёмстваў з радасцю прапаноўвае мне «аднаразовае» каханне (і чым так прыцягваю падобных персанажаў?!). Ноч ці раніца, жанаты ці сапраўды свабодны — не важна. Галоўнае для дзяўчыны хуценька вызначыцца з грашовай лічбай, на якую яна сябе ацэньвае. Я нават склала прайс-ліст на сваю, як аказалася, вельмі прывабную ў плане таварна-грашовых адносін асобу.

Атрымалася наступнае:

— рэдкія сустрэчы + падарункі — за прыгожыя вочы;

— сустрэча + пазаймацца сэксам — 300$;

— сакрэтная сустрэча + утульная кватэра + добрае віно + музыка — за гарантыю матэрыяльнага ўзнагароджання;

— за камплект «я+сяброўка+аўтамабіль» — нейкая трохзначная сума ў доларах;

— адна сустрэча і таксі — 100$;

— гарачая сустрэча + можна ўтраіх — 50$;

— і (самае запамінальнае) інтымныя сустрэчы ў гасцініцы + кавярні-рэстараны, каб разнастаіць вольны час нямецкага бізнэсмена на час працоўнай камандзіроўкі — 7000?!

Зручны варыянт

Пакупнікамі выступалі ў роўнай ступені як нашы родныя мужчыны-беларусы, так і замежныя госці. Але ўразіла іншае. Падчас «перамоў» даведалася: у 90% гэтых мужчын у жыцці ёсць пастаянныя каханыя жанчыны. Жадалі паралельных сувязяў у асноўным, калі верыць анкетам і фотаздымкам, людзі адукаваныя, прывабныя знешне, матэрыяльна забяспечаныя. Мне зрабілася ніякавата. Яшчэ адна тэндэнцыя сучаснага жыцця? А можа, паняцці адказнасці, павагі, даверу, адданасці састарэлі, і гэта я не паспяваю пераарыентавацца? Не ведаю. Але лепей застануся старамоднай.

Настасся ВАРУШЫЛА.

«Быў бы меншым падаходны падатак з гаспадароў жылля, мы б менш плацілі за наём кватэры?»

«ГАРАЧЫ» 287 17 41

З сельскай мясцовасці на «гарачую лінію» газеты патэлефанавала жанчына з пытаннем, якое тычылася найму жылля. Дакладней, узаемасувязі паміж платай за яго тымі, хто здымае кватэру, і сумай падаходнага падатку, што плаціць ужо гаспадар квадратных метраў. Каб было больш зразумела, прывядзём цалкам невялікі аповед заяўніцы.

— Нашы дзеці скончылі школу і паступілі вучыцца ў сталіцу. Даводзіцца здымаць кватэру, за якую павінны плаціць 300 долараў. Гэта дарагавата, аднак на нашы заўвагі і просьбы гаспадары кватэры адказваюць, што, маўляў, вымушаны трымаць высокую цану, бо здаюць жыллё афіцыйна, а значыць, плацяць падаходны падатак. Яшчэ кажуць, што каб гэты падатак быў меншым, дык і яны б знізілі сваю цану. Можа, падкажаце, ці плануюцца якія змены ў гэтай частцы падатковага заканадаўства? — гаварыла жанчына.

Інфармацыя, відавочна, была самай агульнай. Тым не менш мы звярнуліся па дапамогу ў **інспекцыю Міністэрства па падатках і зборах па г. Мінску**. Яе **прэс-сакратар Аляксей ШАТОХА** даволі аператыўна падрыхтаваў падрабязны адказ на наш запыт.

— У адпаведнасці з патрабаваннямі Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 4.08.2006 г. №497 «Аб аплаце падаходнага падатку ў фіксаваных сумах», фізічная асоба, што вырашыла здаць жылое памяшканне ў наём, абавязана першапачаткова заключыць дагавор арэнды (субарэнды), найму (паднайму) памяшкання ў пісьмовай форме, які, да ўстаноўленага ў ім тэрміну фактычнага прадастаўлення памяшкання, падлягае рэгістрацыі ў мясцовым выканаўчым і распарадчым органе або ў жыллёва-эксплуатацыйнай ці іншай арганізацыі, што вядзе эксплуатацыю адпаведнага жылога дома або па месцы жыхарства фізічнай асобы, або па месцы знаходжання памяшкання, якое здаецца. Форма такога дагавора зацверджана заканадаўча і атрымаць яе можна ў рэгіструючай арганізацыі. Варта адзначыць, што незахаванне ўстаноўленай заканадаўствам формы дагавора, таксама як і не заключэнне дагавору ў пісьмовай форме, не вызваляе фізічную асобу ад абавязку аплаты падаходнага падатку, — паведаміў Аляксей Юр'евіч.

Паводле яго далейшых слоў, акрамя таго, вышэйназваным Указам устаноўлены межы падатковых ставак падаходнага падатку з даходаў фізічных асоб, што не з'яўляюцца індывідуальнымі прадпрымальнікамі, якія атрыманыя ад здачы іншым фізічным асобам у арэнду (субарэнду), наём (паднаём) жылых і (ці) нежылых памяшканняў, якія знаходзяцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, у памеры, які не перавышае 500 базавых велічынь у падатковым перыядзе (каляндарным годзе), што вызначаецца на дату фактычнага атрымання даходу.

— Зараз у сталіцы стаіць на ўліку больш за 34 тысячы фізічных асоб, што на платнай аснове прадастаўляюць у доўгатэрміновы наём іншым фізічным асобам свае памяшканні, якія пустуюць. Для Мінска фіксаваныя сумы падаходнага падатку ўстаноўлены рашэннем Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў ад 25.09.2006 г. № 259 у залежнасці ад размяшчэння памяшкання па эканоміка-планіровачных зонах. Прычым стаўка падаходнага падатку ў сталіцы за здачу жылых памяшканняў за кожны пакой, што здаецца, складае ў базавых велічынях: у першай эканоміка-планіровачнай зоне (а гэта цэнтр горада) — 2; у другой — 1,5; у трэцяй, чацвёртай і пятай эканоміка-планіровачных зонах — 1. Напрыклад, за здачу ў наём двухпакаёвай кватэры ў цэнтры горада падаходны падатак складзе чатыры базавыя велічыні (140 тысяч рублёў), а на ўскраіне — дзве базавыя велічыні (70 тысяч рублёў), — распавёў Аляксей Шатоха. — Прадугледжаны і выпадкі, пры якіх падаходны падатак не выплачваецца. Гэта калі жылое памяшканне здаецца ў наём маладым спецыялістам, — выпускнікам устаноў адукацыі, якія атрымалі прафесійна-тэхнічную, сярэдне-спецыяльную і вышэйшую адукацыю ў дзённай форме навучання за кошт сродкаў бюджэту і накіраваным на працу па размеркаванні.

Наколькі стала зразумелым з аповеду заяўніцы, апошняя акалічнасць не мае дачынення да нашай сітуацыі: дзеці яшчэ толькі паступілі вучыцца, а не з'яўляюцца выпускнікамі. А вяртаючыся ўвогуле да пытання, спадзяёмся, жанчына зразумела, што асаблівай сувязі паміж сумай падаходнага падатку, які плаціць уладальнік кватэры, і тымі грашыма, што яны павінны плаціць ужо гаспадару жылля, няма. Пагадзіцеся, нельга параўноўваць больш чым 900 тысяч рублёў штомесяц у якасці платы за наём жылога памяшкання (названыя 300 долараў) з названымі вышэй сумамі падаходнага падатку. Проста ў гаспадароў квадратных метраў такі «фінансавы апетыт».

Сяргей РАСОЛЬКА.

ТАМ ЧАС НІБЫ СПЫНЯЕЦЦА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Кожны чалавек сам выбірае, дзе і як яму адпачываць. Ён гаспадар сваіх грошай. Хочаш гуляць у казіно — гуляй. Але мне здаецца, што нявартa маладым людзям мяняць нармальнае жыццё на існаванне ля рулеткі, знаходзіцца ў стане пастаяннай ліхаманкі — пашанцуе ці не пашанцуе? Ды і ўвогуле, няважна, колькі табе гадоў і які ў цябе сацыяльны статус. Проста навошта ставіць мэтай свайго жыцця перамагчы аўтаматы? Усё роўна казіно заўсёды застанецца ў выйгрышы.

ПЕРНІКІ КЛІЕНТАМ

Дзеля справядлівасці адзначым, што казіно час ад часу імкнецца падсаладзіць горкую пілюлю небаракам. Калі ты пастаянны кліент або прайграў вялікую суму грошай, цябе суцешаць — пачастуюць бясплатнай выпіўкай, а калі пашанцуе, то і цыгарэтамі. За безалкагольныя напоі плаціць не трэба. Так бы мовіць, «усё ўключана».

Прыкладна раз у месяц адміністрацыя казіно ладзіць забаўляльныя мерапрыемствы. Тэматыка вечарынак самая разнастайная. Напрыклад, «Дзень Кітая» або «Гавайская вечарынка». Колькасць наведнікаў у такія дні павялічваецца ў некалькі разоў. Уваход свабодны, пачастунак і выпіўка бясплатная. Адным словам, халява, сэр! Таксама для іх, любімых, ладзіцца забаўляльная шоу-праграма са спецыяльна запрошанымі гасцямі і артыстамі. Усё дзеля наведнікаў, каб яны не забывалі сюды дарогу.

Алена ПАРФЁНАВА,
студэнтка Белдзяржуніверсітэта.

САМАРОБНЫЯ ТРАКТАРЫ З ГЛЫБІНКІ

Першы раённы конкурс самаробных трактароў адбыўся ў Полацкім раёне. Пераможцаў ушаноўвалі днямі ў аграрным гарадку Гомель. Аўтары самых лепшых мадэляў (а такія вызначалі гледачы — землякі ўдзельнікаў конкурсу) атрымалі памятныя прызы

На цікавым па-свойму ўнікальным конкурсе было прадстаўлена ажно больш за сорак мадэляў «жалезных коней», зробленых жыхарамі глыбінкі. Цікава, што пасля паказу па тэлебачанні пяці найбольш цікавых і ўдалых мадэляў ў эфіры полацкай тэлерадыёкампаніі «Скіф» пераможцу раённага конкурсу «самаробкіных» выбіралі шляхам СМС-галасавання.

Ініцыятарамі правядзення конкурсу сталі Полацкі райвыканкам, раённыя структуры моладзевай грамадскай арганізацыі «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі» і Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Белая Русь».

Як расказаў «Звяздзе» **рэдактар ТК «Скіф» г. Полацк Аляксей ГОЛУБЕЎ,** у СМС-галасаванні тэлевізійнага конкурсу «Полацкі самаробкін» бралі ўдзел шмат гледачоў, якія адправілі больш за сто СМС-паведамленняў. Больш за палову паведамленняў адрасаваліся мадэлі трактара, якую зрабіў **Вячаслаў Іванавіч ЯДЗЕВІЧ — работнік сельскагаспадарчага кааператыва «Чырвоны партызан».** Аказваецца, ён яшчэ і самаробны грузавік зрабіў. Па жыцці гэты жыхар глыбінкі нешта майструе, прыдумвае. Як кажуць, чалавек з залатымі рукамі...

А перад правядзеннем тэлевізійнага конкурсу на свяце працаўнікоў сельскай гаспадаркі лепшым «самаробкіным» стаў **Васіль Васільевіч ЛАБОВІЧ — майстар Полацкага дзяржаўнага ліцэя сельскагаспадарчай вытворчасці.**

Ідэя правядзення конкурсу «самаробкіных» настолькі спадабалася жыхарам раёна, што ўжо ёсць упэўненасць у тым, што ён стане традыцыйным.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, *Полацк.*

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное производственное объединение «МИНСКСТРОЙ»

220050, г. Минск, ул. К. Маркса, 13А
режим работы: с 8.30 до 17.45, перерыв 13.00–14.00,
тел.: 227 52 36, 226 03 01

Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.

Выполняя функции заказчика, объединением с 2004 по 2009 год построены и введены в эксплуатацию жилые дома:

- ул. Захарова, д. 63, ул. Захарова, д. 67, корп. 1, ул. Великоморская, д. 10, ул. Великоморская, д. 12, ул. Роменская, д. 5, ул. Матусевича, д. 90, пр-т Рокоссовского, д. 78, пр-т Рокоссовского, д. 76, пр. Рокоссовского, 80, ул. Филимонова, д. 14, пр-т Независимости, д. 168, корп. 1, пр-т Независимости, д. 168, корп. 2, пр-т Независимости, д. 168, корп. 3, ул. Есенина, д. 30, ул. Есенина, д. 34, ул. Есенина, д. 36.

Лицензия № 02250/0264117 выдана Министерством архитектуры и строительства РБ 09.04.2007 года сроком на пять лет.

Объединение осуществляет строительство объекта «Квартал жилой застройки по пр. Дзержинского – ул. Алибегова – пр. газеты «Правда». Многоквартирный жилой дом № 10 (по генплану)» в г. Минске.

Свидетельство (удостоверение) № 500/962-2271 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права собственности на него от 24.06.2010 г.

Земельный участок площадью 0,6362 га. Проектом предусмотрено устройство подъездов, пешеходных связей, установка малых архитектурных форм, озеленение, организация детских игровых, спортивных, хозяйственных площадок.

Здание жилого дома – 9-этажное, 4-секционное. Количество жилых помещений жилого дома – 116. Серия жилого дома – индивидуальная.

Начало строительства – июль 2010 года.

Предположительное окончание строительства – октябрь 2011 года.

Проектно-сметная документация прошла в установленном порядке государственную экспертизу от 22.04.2010 № 223-60/10, от 28.05.2010 № 550-60/10.

Договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться по истечении 30 дней с момента опубликования настоящей декларации как с гражданами, состоящими на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, так и с гражданами, не нуждающимися в улучшении жилищных условий, но желающими их улучшить.

Предметом договора будет являться строительство жилого помещения.

Стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых помещений без выполнения внутренних отделочных работ в текущих ценах составляет 3 613 720 рублей.

В состав общего имущества в многоквартирном жилом доме, которое подлежит передаче в долевую собственность, входят: межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыша, технические этажи и подвал, другие места общественного пользования, несущие, ограждающие ненесущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и нежилых помещений, элементы инженерной инфраструктуры, озеленения и благоустройства, а также отдельно стоящие объекты, служащие целевому использованию здания и право землепользования.

Договор строительного подряда от 14.06.2010 № 16с-06-2010, генподрядчик – ОАО «Стройтрест № 4».

Информацию о строительстве жилого дома и объектах долевого строительства можно получить в каб. 105 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13А.

Генеральный директор Е.И. Вовна

«САВЕТ ЗЯМЛЯЦТВАЎ» — ПЛЯЦОЎКА ДЛЯ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Аб стварэнні грамадскай арганізацыі «Савет зямляцтваў БДУ» паведамляе прэс-служба ўніверсітэта. Яе членамі стануць замежныя грамадзяне (студэнты і аспіранты), якія навучаюцца ў ВНУ.

У структуру Савета ўвайшлі 7 зямляцтваў, якія аб'ядноўваюць студэнтаў па нацыянальнай прыналежнасці ці па «геаграфічным прынцыпе»: зямляцтва прадстаўнікоў Расіі; Туркменістана; Кітая; краін СНД; Паўднёва-Усходняй і Усходняй Азіі; Блізкага Усходу і Афрыкі; Заходняй Еўропы, Прыбалтыкі, ЗША і Паўднёвай Амерыкі. Акрамя таго, для вырашэння арганізацыйна-прававых, жыллёва-бытавых праблем, пытанняў, звязаных з навучаннем, арганізацыяй культурна-масавай работы, а таксама рэгуляваннем спартыўнай і рэкламна- інфармацыйнай дзейнасці Савета, створаны 6 сектараў. Старшынёй новай грамадскай арганізацыі абраны студэнт 3 курса эканамічнага факультэта Мухамед Юмудаў з Туркменістана.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Минский городской центр недвижимости

Извещение о проведении 24 января 2011 года открытого аукциона по продаже единым комплексом зданий и сооружений ЗАО «Снечкус»:

		Инв. № (кадастр.)
Предмет торгов (наименование и характеристики продаваемого имущества)	- торговый центр «Степянка» (здание специализированное розничной торговли, литер А 2/к) общей площадью 1119,2 кв. м;	500/С-34657
	- сооружение торговых павильонов (литер В 1/м) общей площадью 173,4 кв. м;	500/С-34929
	- здание бытового назначения (литер Б 1/к) общей площадью 39,3 кв. м.	500/С-34928
Сведения о земельном участке	Кадастровый номер 500000000001002650, площадь – 0,3744 га	
Местонахождение продаваемого имущества	г. Минск, ул. Карвата, д. 4	
Сведения о продавце	ЗАО «Снечкус», ул. Карвата, д. 4, 220138, г. Минск, телефоны (017) 290 51 90, (029) 627 60 15	
Сведения об организаторе аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, телефон (017) 227 48 36	
Начальная цена предмета торгов с учетом НДС	7 575 000 000 белорусских рублей	
Сумма задатка	300 000 000 белорусских рублей	
Наличие обременений	Аренда, ипотека	

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012037450010, в филиале ОАО «БПС-Банк» по г. Минску, код 153001334, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Процедура проведения торгов установлена порядком проведения аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, осуществляется участником, выигравшим торги.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 рабочих дней с даты проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Аукцион состоится **24 января 2011 года** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются **с 22.12.2010 по 21.01.2011 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 227 48 36, (017) 290 51 90, (029) 627 60 15.

Минский районный исполнительный комитет *31 декабря 2010 года* повторно проводит открытый *аукцион* на право заключения договора аренды земельного участка в Минском районе

		Лот 1
1	Адрес земельного участка	Минский район, Горанский с/с, д. Новоселье
2	Кадастровый номер	623681315601000471
3	Площадь земельного участка	4,8240 га
4	Срок аренды (лет)	51
5	Целевое назначение	Для строительства объекта придорожного сервиса
6	Сумма убытков и потерь с/х производства (рублей)	30 592 000
7	Расходы по подготовке документации (рублей)	1 727 348
8	Начальная цена права заключения договора аренды	184 663 доллара США
9	Задаток (рублей)	55 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: **31.12.2010 г. в 9.00.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: 27.12.2010 г. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток перечисляется на расчетный счет № 3641000233719, отделение № 537, г. Минск, ОАО «Белинвестбанк», МФО 153001739, УНП 600068187, получатель – Минский районный исполнительный комитет.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении ему земельного участка внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить потери сельскохозяйственного производства, вызванные изъятием сельскохозяйственных земель для использования в целях, не связанных с ведением сельского хозяйства, и расходы, оговоренные в условиях проведения аукциона. Договор аренды земельного участка заключается с победителем в течении 2-х рабочих дней после внесения им всех причитающихся платежей.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками; ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не поднял аукционный номер; ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем.

Документы, необходимые для участия в аукционе на право заключения договоров аренды земельных участков:

1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
2. Заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка на расчетный счет.

Кроме того, в комиссию представляются:

- гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;
- индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
- представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
- представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
- представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
- представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРИСПОЛКОМ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В г. МОГИЛЕВЕ

Аукцион состоится 25 января 2011 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

№№ лота	Адрес земельного участка	Площадь, га	Срок аренды	Цель использования, условия продажи	Кадастровый номер	Стоимость землеустроительного дела (руб.)	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 1	Проспект Пушкинский, остановка «Улица Островского» (от центра)	0,0012	1 год	Установка и обслуживание торгового киоска (№ 3) в остановочном павильоне	740100000005004484	1 166 322	130 000	12 000
№ 2	Район пересечения улиц Габровской и Симонова	0,5947	50 лет	Строительство и обслуживание производственной базы	740100000005004478	1 350 780	139 336 000	12 540 000

Принимать участие в аукционе могут юридические лица, индивидуальные предприниматели и граждане.

При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют:

Заверенную копию платежного поручения **о внесении задатка** на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета **№ 3641017440554** в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 **(разовый платеж)**.

Юридические лица: доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица; копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица; документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

Индивидуальные предприниматели: копию свидетельства о государственной регистрации; копию паспорта, а в случае участия в аукционе представителя – копию паспорта и нотариально удостоверенную доверенность.

Граждане – копию паспорта, а в случае участия в аукционе представителя – копию паспорта и нотариально удостоверенную доверенность.

Иностранные юридические лица: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения, также документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе), либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованными в установленном порядке переводами на белорусский (русский) язык.

Представители иностранного юридического лица или гражданина: легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык.

Юридические лица, индивидуальные предприниматели и граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении **нескольких предметов** аукциона, вносят **задаток** в размере, установленном для предмета аукциона **с наибольшей начальной ценой**.

1) Условия инженерного развития инфраструктуры: земельный участок (ЛОТ № 1) расположен на застроенной территории, в непосредственной близости имеются инженерные коммуникации; земельный участок (ЛОТ № 2) для строительства нового объекта – в соответствии с проектно-сметной документацией.

2) Условие проведения аукциона – наличие не менее двух участников.

3) Условие предоставления земельных участков в аренду: ЛОТ № 1 – согласование типа киоска с управлением архитектуры и градостроительства Могилевского горисполкома.

4) Порядок осмотра на местности земельных участков: выезд по желанию, предварительное ознакомление с земельно-кадастровой документацией всем желающим.

5) В течение **10 рабочих дней** со дня принятия решения о предоставлении в аренду земельных участков победителям аукциона **оплатить стоимость предмета аукциона, возместить затраты на организацию и проведение аукциона**, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решениях об изъятии земельных участков для проведения аукциона. Ориентировочная сумма затрат на организацию и проведение аукциона (на всех победителей) составляет 6 миллионов рублей.

Заявления и документы принимаются уполномоченной организацией (МГУКПП «Проектное специализированное бюро») по адресу: **г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206** в рабочие дни с 8.00 до 17.00. **Последний день приема заявлений – 19.01.2011 года до 17.00**.

Контактный телефон в г. Могилеве 22 11 63.

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ В г. МОГИЛЕВЕ

Аукцион состоится 25 января 2011 года в 16.30 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

Заявления и документы принимаются уполномоченной организацией (МГУКПП «Проектное специализированное бюро») по адресу: **г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206** в рабочие дни **с 08.00 до 17.00**. Последний день приема заявлений **– 19.01.2011** года до 17.00.

Продажа земельных участков производится гражданам Республики Беларусь в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов. Условия проведения аукциона – **наличие не менее двух участников**.

При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон, желающие принять участие в аукционе представляют в сроки, указанные в извещении:

а) квитанцию о **внесении задатка** на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета **№ 3641017440554** в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 **(разовый платеж)**;

б) документ, удостоверяющий личность **(паспорт)** покупателя, а в случае участия в аукционе его представителя – **паспорт и нотариально заверенную доверенность**.

Порядок осмотра на местности земельных участков: выезд по желанию, предварительное ознакомление с земельно-кадастровой документацией всем желающим. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории: строительство инженерных коммуникаций будет осуществлено в соответствии с ПСД за счет бюджета города. Продажа земельных участков производится без изменения их целевого назначения. Граждане, желающие участвовать в аукционе по нескольким лотам, вносят **задаток** в размере, установленном для земельного участка с наибольшей начальной ценой.

Победители аукциона обязаны: в течение десяти рабочих дней после принятия решения о предоставлении земельного участка в частную собственность внести плату за земельный участок (задаток засчитывается при внесении платы); возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения. Ориентировочная сумма затрат на организацию и проведение аукциона (на всех победителей) составляет 5 миллионов рублей.

№ Лота	Адрес земельного участка	Площадь, га	Кадастровый номер	Стоимость землеустроительного дела (руб.)	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
Лот № 1	переулок 2-й Ровчакова, 1	0,1106	740100000001005837	1 614 769	21 969 000	1 977 000
Лот № 2	переулок 2-й Ровчакова, 3	0,1106	740100000001005836	1 614 769	21 969 000	1 977 000
Лот № 3	переулок 2-й Ровчакова, 5	0,1106	740100000001005835	1 615 769	21 969 000	1 977 000

Контактный телефон в г. Могилеве 22 11 63.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 28 января 2011 года проводит 2-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Год выпуска	Наработка в м/ч (износ)	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка (руб.)
1	2	3	4	5	6	7
4.	Самолет Ан-24Б № 99902203, дв. Аи-24 с. 2 № Н4912105, дв. Аи-24 с. 2 № Н4012035, дв. ТГ-16 № АТ945005, 5 402 посадки, 3 КВР-1994 г.	н.п. Мачулищи в/ч 06752	1969	5 118	650 000 000	65 000 000
5.	Вертолет Ми-26 № 34001212099, дв. Д-136 № 2251364001029, дв. Д-136 № 2251362601143, вспомогательная силовая установка ТА-8В № 612А8В010	н.п. Мачулищи в/ч 06752	1986	590	3 680 000 000	368 000 000
6.	Вертолет Ми-26 № 34001212131, дв. Д-136 № 2251364001063, дв. Д-136 № 2251364001064, вспомогательная силовая установка ТА-8В № 722А8В017	н.п. Мачулищи в/ч 06752	1987	594	3 870 000 000	387 000 000
7.	Вертолет Ми-26 № 34001212104, дв. Д-136 № 2251364001067, дв. Д-136 № 2251364001068, вспомогательная силовая установка ТА-8В № 622А8В006	н.п. Мачулищи в/ч 06752	1986	593	3 680 000 000	368 000 000
8.	Вертолет Ми-26 № 34001212018, КАУ-140 № 82110014030, КАУ-140 № 821100140032, КАУ-140 № 821110140041, КАУ-140-01 № 821033010004, дв. ТА-8В № 042А8В058, 1 КВР-1990 г.	н.п. Мачулищи в/ч 06752	1983	1 774	2 270 000 000	227 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, 2, 6-й этаж, в 11.00, **28 января 2011 г.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 **26 января 2011 года.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи **28 января 2011 года.**
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества **до 1 марта 2011 года.**

Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012008660018, код 357, в Октябрьском отд. ОАО «БПС-Банк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 101099370. **Без НДС. Справки по тел.: (017) 278 06 97, факс 224 20 01. Наш адрес в интернете: www.belspeckontrakt.by.**

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12 ад 19 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі газеты — установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»; грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ.
Адказны за выпуск — намеснік галоўнага рэдактара Анатоль СЛАНЕЎСКІ.
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.
Кантактны тэлефон: 292 44 12.
e-mail: posts@tut.by; info@zvyazda.minsk.by.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.

Погляд

ЗОЛАТА НЕ ТОЛЬКІ БЛІШЧЫЦЬ

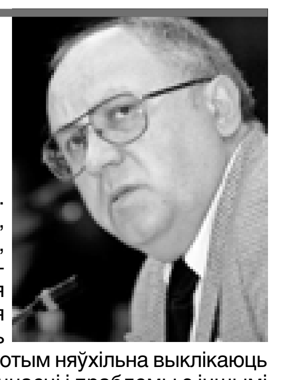

На тэму неўміручасці золата, як самага надзейнага грашовага эквіваленту, наш карэспандэнт гутарыць з вядомым беларускім эканамістам, членам Грамадска-кансультацыйнага Савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта Л.Ф. ЗАІКАМ.

— Ёсць такі ўстойлівы выраз: «Грошы любяць цішыню». Але тое, што на працягу некалькіх апошніх месяцаў адбываецца вакол грошай у шэрагу еўрапейскіх краін з-за неабходнасці большасці іх насельніцтва жыць па сродках, істотна абмяжоўваць свае патрэбы, часам зацягнуць паясы, а ўрадам жорстка эканоміць бюджэтныя грошы, наводзіць на сумны роздум. Дастаткова ўзгадаць яшчэ нядаўна беспраблемную ў гэтым сэнсе зону еўра, той жа так званы «кельцкі тыгр» Ірландыю. Дык чаму сёння грошам не да цішыні?

— А таму што сітуацыя на глабальных валютных рынках наблізілася да той фазы, калі не выключана грашовая рэвалюцыя. У нашай з вамі Еўропе грошы толькі мараць аб цішыні. За Грэцыяй і Ірландыяй фінансавыя непрыемнасці могуць пачацца ў Іспаніі, Партугаліі і іншых краінах, куды перамяшчаецца эпіцэнтр еўрапейскага крызісу. Нездарма на саміце ЕС, які днямі адбыўся ў Брусэлі, вырашана стварыць адпаведны стабілізацыйны фонд. Так што цяперашні курс еўра і долара не павінны нас вельмі супакойваць. Глабальны крызіс не скончыўся.

— Леанід Фёдаравіч, ну не палохайце нас так перад Новым годам! Няўжо так рэальна грашовая рэвалюцыя, пра якую вы кажаце?

— Паверце, так. За апошнія 200 гадоў тэорыя, якая абгрунтоўвала мэтазгоднасць існавання грашовых папяровых банкнот, зайшла ў тупік. Існуе некалькі пунктаў погляду на гэтую праблему існавання і функцыянавання валют. Першы — грошы павінны мець таварную прыроду. Калі кіравацца гэтай логікай, то функцыю грошай неабходна выконваць каштоўным металам — золату і срэбру. Другі пункт погляду — грошы маюць дзяржаўную прыроду, а таму сіла грошай вызначаецца магутнасцю дзяржавы. У прыватнасці, амерыканцы лічаць сваю эканоміку самай моцнай, а свае грошы — галоўнымі ў свеце. А таму друкуюць іх колькі ім захочацца ці патрэбна на пэўны момант.

— І не без падстаў, бо іх долар, сапраўды, сусветная валюта. Праўда, у яго ёсць моцны канкурэнт — еўрапейская валюта. Дарэчы, ці скончыўся крызіс еўра?

— Еўрапейская валюта — гэта, скажам праўду, прыдуманыя грошы. Яны дазваляюць жыхарам зоны еўра падманваць самі сябе ўжо на працягу больш за дзесяць гадоў. Еўрапейцы лічаць, калі ў іх моцная інтэграцыя, то ў іх і моцныя грошы.

— Аднак у краінах Еўрасаюза даволі моцная эканоміка, а таму еўрапейцы могуць сабе дазволіць так думаць. Згодныя?

— Не. У Кітая яшчэ больш моцная эканоміка, а яны нос не задзіраюць, хоць, здавалася, можна было б. Але не аб гэтым размова, а пра тое, што Кітай з'яўляецца адным з асноўных гульцоў на міжнародным фінансавым рынку. А там на працягу апошняга стагоддзя паступова выспяваў глабальны валютны канфлікт паміж амерыканскім доларам, еўра і кітайскім юанем. Узнікла даволі жорсткая канкурэнцыя гэтых трох цэнтраў эканамічнай і фінансавай сілы за панаванне іх валюты ў свеце. Адзін з правераных спосабаў зрабіць свае грошы больш надзейнымі, а айчынныя тавары, якія ідуць на экспарт, канкурэнтаздольнымі, — панізіць курс уласных грошай адносна ўзроўню іншых галоўных сусветных валют. Так і рабілася. І ўжо валютна-фінансавыя супярэчнасці дайшлі да кропкі кіпення. Пра гэтыя супярэчнасці паміж ЗША і Еўрасаюзам, ЗША і Кітаем, на жаль, многія людзі, якіх называюць «простымі», мала што ведаюць. Так, да іх даходзяць са спазненнем водгукі буйных міжнародных валютных баталій. А таму звычайныя людзі часцей за ўсё цярпяць ад гульняў па вялікім рахунку на валютных біржах.

— Ці магчыма супыніць нарэшце гэтую анархію?

— Можна і трэба гэта зрабіць, бо, шчыра кажучы, канца не бачна валютнаму валюнтарызму і эксперыментам. Скажам, увесь свет узварухнула навіна аб намеры ЗША надрукаваць дадаткова 600 мільярдаў долараў на свае патрэбы. Мог разгарэцца чарговы глабальны фінансавы канфлікт. Як рэакцыя, у адказ узнялася бура абурэння. Гэта прымусіла амерыканцаў не ўключаць друкарскі станок на ўсю магутнасць, але хто скажа — ці надоўга? На мой погляд, у Вашынгтоне, фінансавых колах ЗША з трывогай чакаюць выніку года. Калі яны будуць дрэннымі, то не сумнявайцеся — друкарскі станок пачне выдаваць запланаваныя мільярды вечназялёных долараў насуперак пратэстам іншых краін.

Сёння становіцца ўсё больш відавочным, што сучасная валютная сістэма зжыла сябе. Ёсць сродак раз і назаўсёды пакончыць з грашовымі непаразуменнямі, якія ўсё часцей перарастаюць у «валютныя» войны. Выйсце — вяртанне да золата. Гэтая ідэя ўсё больш авалодвае сусветнай супольнасцю эканамістаў і фінансістаў. Невыпадкова кіраўнік Сусветнага банка Роберт Зэлік нядаўна выказаў думку аб тым, што сусветныя валюты зноў трэба прывязваць да золата. Прасцей кажучы — грашам трэба вярнуць іх аб'ектыўную аснову.

— Калі ласка, скажыце яшчэ прасцей. Нам што цяпер прыйдзецца залатыя манеты ці зліткі насіць у скуранай торбачцы? Гэта і ёсць аб'ектыўная аснова новых грошай?

— Торбачка — не самы дрэнны падыход. Жартую. Сэнс пераходу на залатыя грошы заключаецца ў тым, што кожная дзяржава будзе выпускаць столькі папяровых ці электронных грошай, колькі ў яе нацыянальным банку захоўваецца залатых зліткаў. Напрыклад, так робіць Швейцарыя. Таму невыпадкова, калі сёння долар ніяк не набывае былую ўстойлівасць, усе сталі часцей глядзець у бок Швейцарыі. Яе досвед, аказваецца, можа быць вельмі карысным для астатніх краін. Скажам, Кітаю, які ў 80-90-х гадах мінулага стагоддзя ўсе разлікі рабіў у швейцарскіх франках. Потым, праўда, перайшоў на амерыканскі долар. Пэўны час гэта было надзейна, выгадна і, самае галоўнае, — стабільна. Цяпер той стабільнасці няма.

На мой погляд, мы будзем вымушаны стварыць сусветны валютны саюз, які нібы аб'яднае ўсе запасы золата. Напрыклад, калі нейкая ўмоўная краіна мае дзесяць тон золата, то яна будзе мець права пад гэты аб'ём выпусціць пэўную колькасць умоўных адзінак грошай. І аніякіх дадрукоўвак лішніх папяровых грашовых знакаў. Бо пакупніцкая здольнасць кожнай нацыянальнай валюты будзе вызначацца яе залатым забеспячэннем. Проста, як усё геніяльнае, а галоўнае — гарантуецца стапрацэнтная надзейнасць грошай. І паверце, гэта рэальная перспектыва. І тады куды менш стане актаў сацыяльных пратэстаў, якія апошнім часам адбываюцца то ў адной, то ў іншай еўрапейскай краіне, у тым ліку і зоны еўра.

> **«Чым больш жорсткімі будуць валютныя войны, тым хутчэй з'явяцца залатыя грошы».**

— Як шмат спатрэбіцца часу для ўвядзення залатога стандарту?

— Думаю, што чатырох-пяці гадоў хопіць, каб вырашыць усе тэхнічныя пытанні, выпрацаваць новыя падыходы да разлікаў у знешнім гандлі. Напрыклад, за партыю экспартнага тавару ў Расію мы атрымаем умоўную тону золата. Вядома, гэты каштоўны метал не трэба будзе цягаць туды-сюды. Разлікі будуць весціся ў залатых умоўных адзінках.

— А вы ўпэўнены ў тым, што амерыканцы пойдуць на гэта? Яны ж маюць вялікую выгаду ад друкавання сваіх папяровых грашовых знакаў.

— І, адпаведна, шмат эканамічных і сацыяльных праблем. Акрамя гэтага, у ЗША велізарныя запасы золата. А таму многія палітыкі і эканамісты, у тым ліку і Роберт Зэлік (між іншым, былы адказны работнік міністэрства фінансаў ЗША), выдатна разумеюць, што сучасная валютная сістэма ўжо трашчыць, а прапановы вярнуцца да залатога стандарту маюць пад сабой трывалую глебу. На іх думку, неабходна новая сістэма, у якой золата будзе выступаць у якасці арыенціра рынгачных чаканняў паказчыкаў інфляцыі, дэфляцыі і будучай цаны валют. Пры гэтым у новую сістэму неабходна ўключыць асноўныя сусветныя валюты: долар, еўра, ена, брытанскі фунт і кітайскі юань. Але ўсе яны павінны быць так або інакш прывязаны да золата. Амерыканцы, як, дарэчы, і кітайцы, на ўласным досведзе пераканаліся ў тым, што хітрыя спробы абараніць уласную валюту потым няўхільна выклікаюць сур'ёзныя супярэчнасці і праблемы з іншымі краінамі. Але чым больш жорсткімі будуць валютныя войны, тым хутчэй з'явяцца залатыя грошы.

— Ёсць у вашых разважаннях свая «жалезная» логіка на карысць увядзення залатога стандарту. Але цяжка паверыць у тое, што вядучыя дзяржавы змогуць дамовіцца па золаце. А як вы думаеце?

— Калі моцна захочуць, то змогуць. Ды і ўсё новае, як вядома, — гэта добра забытае старое. Да пачатку 70-гадоў усе краіны разлічваліся залатым эквівалентам. Потым амерыканцы літаральна навязалі ўвядзенне міжнародных разлікаў у доларах. А чаму зараз нельга вярнуцца дзяржавам да былой праверанай практыкі? Увогуле ўрэгуляваць гэтае пытанне — не праблема. Галоўнае, дамовіцца па прынцыповых пытаннях. А далей будуць працаваць тыя ж грошы, выкарыстоўвацца банкаўскія карткі. Знешне нічога амаль не зменіцца. А курсы валют будуць ясныя і простыя як сляза дзіцяці. Напрыклад, пэўная колькасць беларускіх рублёў будзе адпавядаць адной міжнароднай залатой адзінцы, пакупніцкая здольнасць Беларусі, іншых краін будзе напрамую залежаць ад залатога запасу. А ён у нас, як многія бачылі па тэлебачанні, даволі значны.

— А што можа затармазіць пераход, ці дакладней, вяртанне да залатога стандарту?

— У першую чаргу тормаз знаходзіцца ў галовах людзей, у тым ліку разумных, адукаваных і вельмі дасведчаных у грашова-фінансавай праблематыцы. Яшчэ ў асяроддзі эканамістаў і фінансістаў моцныя ўяўленні аб тым, што золата — гэта, маўляў, састарэлы эквівалент грошай. Але ўзнікае сустрэчнае пытанне: чаму ж тады сёння на міжнародных рынках золата выкарыстоўваецца як альтэрнатыўная валюта? На жаль, вырашыць валютныя супярэчнасці і дамовіцца краінам так і не атрымалася на апошнім саміце «вялікай дваццаткі». Была толькі ўзгоднена дэкларацыя, у якой заклікалася спыніць друкаванне лішніх грашовых знакаў. Але яна — што мерцвяку прыпаркі. Я думаю, што амерыканцы ўсё ж надрукуюць дадатковыя 600 мільярдаў сваіх «зялёных» паперак. І зноў вакол долара ўздымецца хваля чутак і самых неверагодных прагнозаў: ад небывалага ў недалёкай будучыні яго ўзлёту да канчатковай страты пазіцыі сусветнага фінансавага лідара. Як гаворыцца, мы ўжо гэта праходзілі. Невыпадкова зараз Кітай рыхтуецца да пераходу на залаты юань. І нам варта ўжо цяпер думаць пра будучыя залатыя грошы.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

БНПА прапануе «перазагрузіць» адносіны паміж бізнэсам і ўладай

Старшыня рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Беларуская навукова-прамысловая асацыяцыя» Аляксандр ШВЕЦ на прэс-канферэнцыі падзяліўся сваімі меркаваннямі наконт таго, якую ролю павінны выконваць грамадскія аб'яднанні прадпрымальнікаў у наладжванні адносін паміж бізнэсам і ўладай, а таксама расказаў пра тое, якімі павінны быць гэтыя адносіны.

— Фарміраванне грамадзянскай супольнасці ў нашай краіне знаходзілася ў другім эшалоне, было другарадна задачай. Гэта часткова было аб'ектыўна, бо задачы стаялі вельмі складаныя, аднак, дзякуй Богу, мы можам сказаць, што тыя часы прайшлі, — адзначыў Аляксандр Швец. — Таму сёння найпершай задачай нашай арганізацыі я бачу ўдзел у жыцці грамадства, эканамічнай супольнасці, выказванне экспертнага меркавання і выпрацоўка аптымальных шляхоў развіцця бізнэсу ў нашай краіне. Ёсць розныя асацыяцыі ў нас, аднак мы пазіцыянуем БНПА як цэнтральную пляцоўку для дыялога бізнэсу і ўлады з мэтай паскоранага развіцця эканомікі Беларусі.

Пры гэтым галоўнай праблемай, якая замінае паўнавартаснаму разуменню ўзаемных жаданняў і чаканняў паміж бізнэсам і ўладай, Аляксандр Швец лічыць адсутнасць даверу:

— Праблема даверу ёсць, я думаю, тут са мной усе пагодзяцца. Сапраўды, у некаторых галінах ступень даверу пачала паляпшацца: ёсць зрухі ў падатковай сістэме, у спрашчэнні адміністратыўных працэдур, у скарачэнні кантрольнай дзейнасці. Гэта сапраўды крок наперад, але крок недастатковы. Мы, асацыяцыі, да гэтага часу стаялі на нейкай сваёй пазіцыі, органы ўлады стаялі на сваёй пазіцыі... Але зараз мы павінны ўсе трошкі змяніцца, стаць велікадушнымі, спісаць старое, не капацца ва ўзаемных крыўдах, а, як зараз модна казаць, «перазагрузіць» адносіны і будаваць іх з пазіцыі сумеснай працы, — перакананы старшыня РГА «БНПА». — А пакуль мы часам не разумеем адно аднаго. Скажам, чыноўнік не заўсёды разумее праблему кіраўніка прыватнага прадпрыемства, а прадпрымальнік не заўсёды хоча данесці гэтую інфармацыю. Таму менавіта асацыяцыя павінна выконваць ролю такога хуткаснага моста, даносіць праблематыку бізнэсу. Вось знакамітая пастанова № 991 Саўміна — гэта найбольш яркі прыклад неразумення і адарванасці органа дзяржкіравання ад рэальнага жыцця (гэтая прынятая ўлетку 2009 года пастанова фактычна забараняла юрыдычным асобам закупляць тавары ў пасярэднікаў, аднак пасля пратэстаў бізнэс-асацыяцый і ўмяшання кіраўніка дзяржавы была адменена. — Заўв. аўт.). І я хацеў бы, каб з нашай дапамогай такія інстытуты як абавязковае кансультаванне і экспертыза не дазвалялі органам дзяржкіравання выдаваць такія дакументы, — сказаў Аляксандр Швец.

Пры гэтым старшыня БНПА дадаў, што і сёння для яго няма праблемы патрапіць на прыём — напрыклад, да міністра эканомікі — і абмеркаваць надзённыя праблемы бізнэсу. Аднак сітуацыя пры гэтым змянілася б у лепшы бок, калі б у дзяржаве была створана адпаведная сістэма экспертных ацэнак законапраектаў:

— Калі ў цэлым не будзе пабудавана сістэма ўзгаднення праектаў нарматыўных актаў, то ніякія асабістыя адносіны не дапамогуць. Мы ўносілі адпаведныя прапановы ў праект 4-й дырэктывы наконт павышэння ролі грамадскіх аб'яднанняў прадпрымальнікаў у развіцці заканадаўства, грамадзянскай супольнасці, дзяржаўна-прыватнага партнёрства і гэтак далей, — сказаў Аляксандр Швец. — Напрыклад, трэба, каб Міністэрства эканомікі сфарміравала пул грамадскіх аб'яднанняў, на базе якіх праводзілася б экспертная ацэнка нарматыўна-прававых актаў, што закранаюць інтарэсы прадпрымальнікаў, — перакананы Аляксандр Швец.

У якасці яшчэ аднаго прыкладу і прычыны адсутнасці даверу бізнэсу да ўлады старшыня БНПА прывёў дэвальвацыю 2008 года:

— Я сутыкнуўся з тым, што бізнэсмен закладвае маржу ў два разы большую, чым гэта можна разумна абгрунтаваць. Ён мне кажа: «Ты такі цікавы хлопец! Вунь у 2008 годзе ўсё казалі, што дэвальвацыі не будзе, а яна была. Так што я цяпер закладваю гэтыя 20%, каб не рызыкаваць. І гэтыя 20% у нас у галовах будуць яшчэ гадоў 10 жыць». Бачыце, як дэвальвацыю ўспрыняў бізнэс — як адабранне грашовых сродкаў. Вось менавіта таму я і кажу пра даверлівыя адносіны паміж уладай і бізнэсам.

Разам з тым Аляксандр Швец звярнуў увагу, што вельмі важнай задачай на сённяшнім этапе з'яўляецца не толькі ўсталяванне даверлівых адносін паміж усім бакамі і суб'ектамі эканамічнай дзейнасці, але і развіццё канкурэнцыі, адыход ад пратэкцыяналізму. І неабходным момантам тут старшыня БНПА бачыць стварэнне моцнага і незалежнага антыманапольнага органа:

— Без фарміравання добрага антыманапольнага органа, незалежнага ад мясцовых улад, без абароны прадпрымальніка ад нядобрасумленнай канкурэнцыі, без супрацьдзеяння манапалістычнай дзейнасці не можа быць сапраўднай лібералізацыі. Я хачу, каб усе ўдзельнікі рынку разумелі, што калі мы сказалі «а) лібералізацыя», то ёсць і «б», «в», «г» як лакмусавыя паперкі, і адзін з гэтых пунктаў — антыманапольнае рэгуляванне. Таму калі мы кажам «лібералізацыя», але не робім антыманапольнага рэгулявання, то значыць, гэта не зусім лібералізацыя. Таму мы гатовыя ўдзельнічаць у канструктыўным дыялогу, каб усе гэтыя «б», «в» і «г» былі сфарміраваныя, — сказаў Аляксандр Швец.

Таксама ён лічыць вельмі важным стварыць эфектыўную падатковую сістэму, якая б дазваляла беларускаму нацыянальнаму бізнэсу развівацца і пераходзіць спачатку з малога ў сярэдні, а потым і ў буйны. Гэта, на думку старшыні БНПА, паўплывае і на прыход стратэгічных замежных інвестараў:

— Мы не можам казаць пра вялікія інвестыцыі, пакуль не зробім спрыяльную сітуацыю нашаму бізнэсу, нашаму маленькаму інвестару. Бо замежныя інвестары, прыязджаючы сюды, просяць завітаць на якое-небудзь канкрэтнае прадпрыемства. А там ім кіраўнік расказвае, з якімі цяжкасцямі ён сутыкаецца, — і інвестары пачынаюць задумвацца... Так, мы павінны шукаць вялікіх стратэгічных інвестараў, якія дадуць нам тэхналогіі, створаць працоўныя месцы і гэтак далей. Але гэта толькі адна частка задачы: паралельна мы павінны расціць з нашага малога нацыянальнага бізнэсу сярэдні, а з сярэдняга — вялікі, — лічыць Аляксандр Іосіфавіч.

Напрыканцы прэс-канферэнцыі «Звязда» пацікавілася ў Аляксандра Швяца, ці не апасаецца ён, што пасля выбараў лібералізацыя скончыцца і Беларусь зноў вернецца да адміністрацыйна-каманднай сістэмы кіравання эканомікай:

— Выключаць гэтага нельга, але я аптыміст. Мяне запрашалі на працу ў іншыя краіны, але мне падабаецца жыць у нашай Беларусі, я хачу, каб тут жылі мае дзеці, каб яны тут вучыліся і працавалі, тут жывуць мае бацькі ў старажытным Тураве. Я — шчыры аптыміст, і таму лічу, што змяняецца жыццё, а значыць, і мы ўсе павінны змяняцца: і органы ўлады, у тым ліку. Калі мы не будзем змяняцца, то мы не атрымаем таго жыцця, якое хочам. Мы павінны прызнаць свае недахопы, памылкі, мы павінны іх бачыць і змагацца з імі — без гэтага нічога не будзе. Але яшчэ раз паўтаруся, што я — аптыміст, — адказаў Аляксандр Швец.

Павел БЕРАСНЕЎ.

Прамая лінія

МАЛОЧНАЯ ЗАЛОЗА ЛЮБІЦЬ УВАГУ

На вашы пытанні адказаў загадчык аддзела анкамамалогіі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, доктар медыцынскіх навук, прафесар Леанід ПУТЫРСКІ.

(Працяг. Пачатак у нумары за 21 снежня.)

☎ ***— Магілёў, Надзея. Паўгода таму ў мяне быў удар грудзей. Нядаўна на гэтым месцы з'явілася зацвярдзенне. Ці можа гэта быць небяспечным?***

— Можа. Ад 5 да 45 працэнтаў пухлін малочнай залозы з'яўляецца ў тым месцы, дзе раней была траўма. Іншая справа, што мы не заўсёды ведаем, ці з'явілася пухліна ў выніку траўмы або яна была да гэтага, а траўма толькі справакавала больш хуткі яе рост. Але факт застаецца фактам: траўмы — адна з прычын з'яўлення пухліны малочнай залозы. Таму вам трэба абавязкова звярнуцца па кансультацыю да анколага. І лепш зрабіць маленькую аперацыю па выдаленні зацвярдзення. Няхай там не знойдзецца нічога дрэннага, але лепш гэта зрабіць, чым згубіць час і потым шкадаваць.

☎ ***— Брэст, Таццяна Іванаўна. Мне 40 гадоў. У жаночай кансультацыі паставілі дыягназ — ачаговая мастапатыя. Наколькі гэта небяспечна і як мне быць?***

— Мастапатыя бывае дыфузная і ачаговая. Пры дыфузнай мастапатыі ачагоў у грудзях няма, але тым не менш пэўныя змяненні надыходзяць. Пры ачаговай мастапатыі ёсць больш-менш выразны ачаг, які можна вызначыць рукамі. Сама па сабе мастапатыя жыццю не пагражае. Але небяспека можа быць у тым, што часам пад мастапатыяй маскіруецца рак грудзей. Таму любое ачаговае ўтварэнне — падстава для звароту да анколага і дадатковага абследавання, ажно да пункцыйнай біяпсіі. І калі ёсць зацвярдзенне, яго, як правіла, выдаляюць.

☎ ***— Мінск, Ганна. Мне 50 гадоў. У канцы лета перанесла аперацыю на малочнай залозе з прычыны злаякаснай пухліны. Пасля гэтага прайшла курсы прамянёвай і хіміятэрапіі. Адчуваю сябе, быццам, нядрэнна. Ці можна ў будучым мне адпачываць на поўдні? Калі так, то якіх правілаў трэба прытрымлівацца падчас адпачынку?***

— Калі жанчына правяла лячэнне з прычыны раку малочнай залозы, то ў бліжэйшыя гадоў пяць пажадана не мяняць клімат. На поўдзень, вядома ж, можна з'ездзіць. Але пры гэтым неабходна прытрымлівацца пэўных правілаў: не падстаўляць грудзі сонцу і лепш увогуле не загараць на сонцы, а ў цяньку, пад тэнтам. Лёгкі, рассеяны загар, які не пашкодзіць, усё роўна будзе. Не трэба прымаць ніякіх цеплавых працэдур і душаў, якія ўдараюць, — напрыклад, душ Шарко. А ўвогуле трэба прытрымлівацца агульных парад для ўсіх анкахворых. Менш нервавацца, бо гэта можа прывесці да зніжэння імунітэту і аднаўлення росту ракавых клетак, якія могуць «драмаць» недзе ў арганізме. Старайцеся не прастываць. Пры прастудных захворваннях, асабліва вірусных, вірусы, укараняючыся ў клеткі, могуць справакаваць вяртанне хваробы. Такія выпадкі, на жаль, бываюць.

☎ ***— Дзяржынскі раён, Таццяна Мікалаеўна, 38 гадоў. Выстаўлены дыягназ — фіброзна-кістозная мастапатыя. Два месяцы лячылася, кісты прыпякалі. Але цяпер яны зноў выраслі. Як быць?***

— Кісты, як правіла, не аперыруюць. Вадкасць у іх выдаляюць шпрыцам. А потым лечаць кансерватыўна. Аднак калі кісты з'явіліся зноў, то, перш за ўсё, трэба вызначыць прычыну іх з'яўлення. На пустым месцы кісты не ўзнікаюць.

— А якія гэта могуць быць прычыны?

— Выдзяляюць тры групы такіх прычын. І чым іх болей, тым вышэй рызыка з'яўлення кістаў, пухлін і г.д. Першая група прычын звязаная з нервамі. Яшчэ ў XIX стагоддзі амерыканцы назвалі мастапатыю «істэрычнымі грудзьмі», заўважыўшы, што ў тых жанчын, якія шмат нервуюцца, як правіла, і з'яўляюцца розныя змяненні ў малочнай залозе.

Да другой групы прычын адносяцца гарманальныя парушэнні. Тут мае значэнне тое, калі пачаліся і закончыліся месячныя. Калі клімакс не надыходзіць да 52 гадоў, то павялічваецца рызыка захворванняў малочнай залозы. У жанчыны, якая ўпершыню нарадзіла ў 20 гадоў, прыкладна ў 1,5 раза зніжаецца рызыка раку малочнай залозы ў параўнанні з той, што нарадзіла пасля 30 гадоў і тым больш пасля 40. Чым болей жанчына зрабіла абортаў, тым вышэй рызыка захворванняў. А вось чым больш у яе дзяцей, тым менш шанцаў захварэць на рак малочнай залозы. Мае значэнне функцыя шчытападобнай залозы, печані.

Трэцяя група прычын звязаная з экалогіяй, рухальнай актыўнасцю, ладам жыцця. Зразумела, шкодныя звычкі таксама не дадаюць здароўя. Вялікія дозы алкаголю — напрыклад, тры фужэры віна ў суткі ці 50 г гарэлкі — павышаюць рызыку раку малочнай залозы. Да такіх фактараў рызыкі адносіцца і курэнне. У дыме шмат канцэрагенаў, якія ўсмоктваюцца ў кроў і могуць уплываць на стан любога органа.

☎ ***— Капыль, Галіна Аркадзьеўна. У маёй дачкі паміж грудзьмі чорная радзімка, якая расце. Ці небяспечна гэта?***

— Пры наяўнасці такой радзімкі абавязкова трэба паказацца анколагу, які займаецца праблемамі скураных пухлін. Пры пэўных радзімках, якія тым больш растуць, ёсць рацыя іх выдаляць.

— Ці можа ўдар, які прыпаў на грудзі, мець негатыўныя наступствы?

— Безумоўна, грудзі трэба берагчы ад траўмаў, хоць і не кожная траўма пераўтвараецца ў нешта дрэннае. Калі ж грудзі пасля траўмы баляць, лепш паказацца мамолагу, каб ён пагледзеў, ці няма там гематомы. Увогуле ў бліжэйшыя месяцы трэба сачыць за станам сваіх грудзей.

☎ ***— Гомель, Зоя. Як вы ставіцеся да пластыкі грудзей?***

— Любая пластыка — гэта ўсё ж аперацыйнае ўмяшанне, да якога заўсёды трэба ставіцца з асцярогай. Хірургічнае ўмяшанне можа прывесці да пэўных ускладненняў падчас аперацыі, у пасляаперацыйным і ў аддаленым перыядзе. Любое іншароднае цела прымушае арганізм змагацца з ім, і вакол гэтага могуць адбыцца пэўныя працэсы. Здаровая жанчына павінна вельмі сур'ёзна падумаць наконт таго, ці патрэбна ёй пластыка.

☎ ***— Мінск, Уладзімір Нічыпаравіч. Хачу вам выказаць шчырую падзяку за вашу высакародную працу. Я ведаю, што вы вучоны, аўтар многіх выданняў, якія інфармуюць людзей у галіне праблем анкалагічных захворванняў. І гэта прыносіць вялікую карысць. Дзякуй вам за гэтыя чалавечыя і прафесійныя якасці. І віншую вас з надыходзячым Новым годам!***

— Дзякуй і вам за добрыя словы. Нам, урачам, вельмі прыемна іх чуць. Узаемна жадаю вам усяго найлепшага!

☎ ***— Мінск, Вольга. Вось ужо больш за 2 гады прымаю гарманальны кантрацэптыўны прэпарат, які гінеколаг прызначыў мне ў сувязі з захворваннем яечнікаў. Які ўплыў аказваюць такія прэпараты на малочную залозу?***

— Любыя гарманальныя прэпараты, якія прымае жанчына па прычыне гінекалагічных хвароб, могуць аказваць свой адмоўны ўплыў на малочную залозу. Іншая справа, многае залежыць ад працяглаcці прыёму і доз прэпарата. Таму жанчына, якая лечыць гінекалагічныя хваробы з дапамогай гарманальных прэпаратаў, павінна назірацца і ва ўрача-мамолага. Гэты спецыяліст павінен падказаць, што гадамі прымаць гармоны не рэкамендуецца. Вядома, напрыклад, што прыём кантрацэптываў у якасці процізачаткавага сродку на працягу 3-5 гадоў да першых родаў павялічвае рызыку раку малочнай залозы. Павялічвае гэтую рызыку і прыём гарманальных прэпаратаў жанчынамі, якія пасля наступлення менапаўзы падтрымліваюць такім чынам маладосць... Да гармонаў заўсёды трэба ставіцца з асцярожнасцю і прызначаць іх тады, калі не прызначаць ужо нельга. 2 гады і больш — таксама досыць працяглы час для ўжывання гармонаў, і таму вам трэба перыядычна паказвацца мамолагу, не забывацца на самаагляд і праводзіць ультрагукавога даследавання.

Святлана БАРЫСЕНКА, Вольга ШАЎКО.

(Працяг будзе.)

У ЕЎРОПЕ «ЎЛАДАРАЦЬ» ГРЫПАПАДОБНЫЯ ЗАХВОРВАННІ

По звестках Еўрапейскага бюро Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, актыўнасць грыпу ў Еўрапейскім рэгіёне знаходзіцца на нізкім узроўні, аднак на кантыненце адзначаецца рост захваральнасці грыпападобнымі захворваннямі і вострымі рэспіраторнымі інфекцыямі. У Еўропе захоўваецца цыркуляцыя пандэмічнага віруса A/H1N1, віруса грыпу A/H3N2 і віруса грыпу B (два апошнія — пераважаюць). Назіраецца таксама цыркуляцыя РС-віруса, характарыстыкі якога супадаюць з аналагічнымі за той жа перыяд эпідсезона 2009/2010 гадоў. У Беларусі, як паведамляе прэс-служба Міністэрства аховы здароўя, актыўнасць вострых рэспіраторных інфекцый таксама знаходзіцца пакуль на неэпідэмічным узроўні. У «вірусным пейзажы» пераважаюць негрыпозныя рэспіраторныя вірусы (рэспіраторна-сінтыцыяльны, адэнавірусы, вірусы паграгрыпу і змешаныя інфекцыі). 66 працэнтаў ад агульнай колькасці захварэлых на прастуду складае дзіцячае насельніцтва. Між іншым, у Маскве ўжо перавышаны эпідпарог захваральнасці на грып і ВРВІ сярод дзяцей ва ўзросце да 7 гадоў. Найбольшая колькасць выпадкаў захворванняў выклікана адэнавірусамі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Кацёл не вытрымаў

У памяшканні малочнатаварнай фермы ААТ «Ружаны Агра», якая знаходзіцца каля в. Колазубы, выбухнуў кацёл ацяплення. У выніку 39-гадовы жыхар в. Колазубы і 49-гадовы жыхар в. Варанілавічы апынуліся ў бальніцы. Першы атрымаў апёкі 3-й ступені. А другі — апёкі і пералом нагі. Як мяркуецца, былі парушаныя правілы эксплуатацыі катла.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

36,6°

МЕНІНГІТ — НЕ ПРАСТУДА, ХОЦЬ І МОЖА ПАД ЯЕ МАСКІРАВАЦЦА

Традыцыйна падчас сезона прастуды і грыпу актывізуецца яшчэ адно вельмі грознае захворванне — менінгакокавая інфекцыя. Небяспека менінгакокавай інфекцыі заключаецца ў тым, што захворванне можа развіцца ў чалавека ў лічаныя гадзіны, прычым пры маланкавых формах менінгіту выратаваць хворага не заўсёды ўдаецца. Пры адсутнасці ўрачэбнай дапамогі смерць чалавека можа наступіць усяго праз 6 гадзін ці праз суткі з моманту з'яўлення першых сімптомаў.

Варта ведаць, што ўзбуджальнік менінгакокавай інфекцыі пастаянна цыркулюе сярод розных узроставых груп насельніцтва, але найбольшую эпідэмічную небяспеку для навакольных уяўляюць бактэрыяносьбіты. Часцей за ўсё носьбітамі з'яўляюцца дарослыя, нават не падазраючы аб гэтым, а хварэюць пераважна дзеці. Асабліва схільныя да інфіцыявання маленькія дзеці ва ўзросце да 5 гадоў з аслабленым імунітэтам. Распаўсюджванне ўзбуджальніка адбываецца паветрана-кропельным шляхам пры кашлі, чханні і нават пры звычайнай размове. Восенню і вясной колькасць носьбітаў узрастае ў 4-6 разоў.

Менінгіты могуць выклікацца самымі рознымі ўзбуджальнікамі: менінгакокам, пнеўмакокам, гемафільнай палачкай і нават вірусам простага герпесу, які звычайна пашкоджвае слізістую абалонку вуснаў. Каварства інфекцыі заключаецца ў тым, што першыя клінічныя праявы захворвання могуць нагадваць прастуду ці грып. Найбольш распаўсюджанай формай інфекцыі з'яўляецца назафарынгіт, калі ў хворага запаляецца задняя сценка глоткі, адзначаецца нязначнае павышэнне тэмпературы цела, галаўны боль, пяршэнне ў горле, закладзенасць носа і насмарк. На гэтым этапе часцей за ўсё пацыентам ставіцца дыягназ «вострае рэспіраторнае захворванне». Аднак няправільная і несвоечасовая дыягностыка можа далей прывесці да запалення мазгавых абалонак.

Для генералізаваных формаў менінгакокавай інфекцыі характэрнае вострае імклівае развіццё захворвання на фоне поўнага здароўя. Захворванне пачынаецца раптоўна. Так, дзіця можа легчы спаць абсалютна здаровым, а ноччу нечакана становіцца неспакойным, адчувае мышачную слабасць, капрызіць. Калі дзіця ўжо размаўляе, то абавязкова паскардзіцца бацькам на моцны галаўны боль, ад якога нельга будзе выратавацца звычайнымі абязбольвальнымі сродкамі. На працягу гадзіны тэмпература паднімаецца да 39-40 градусаў, а праз 5-6 гадзін пачынаюцца ваніты, якія не прыносяць палёгкі хвораму. Але самы грозны сімптом, які ні ў якім разе нельга прапусціць — гэта з'яўленне сыпу: спачатку на целе з'яўляюцца бледна-ружовыя зорачкі, але далей гемарагічны сып будзе «разрастацца». Як толькі на целе з'явіліся гемарагічныя высыпанні, трэба абавязкова паўторна выклікаць доктара, паколькі першасны дыягназ гучыць, хутчэй за ўсё, як «вострае рэспіраторнае захворванне» і не адпавядае рэчаіснасці. Такая форма менінгіту небяспечная тым, што ў хворага можа развіцца інфекцыйна-таксічны шок. Атручэнне прадуктамі распаду менінгакокаў прыводзіць да парушэння сардэчна-сасудзістай дзейнасці і дыхання. Шок становіцца прычынай смерці ў 5-10 працэнтаў хворых, таму чым раней бацькі звернуцца па медыцынскую дапамогу і чым раней будзе пастаўлены правільны дыягназ, тым больш шанцаў на выратаванне ў хворага. Але ў любым выпадку дзіцяці спатрэбіцца шпіталізацыя.

ГЭТА ТРЭБА ВЕДАЦЬ УСІМ:

— бацькі дзіцяці павінны памятаць, што ў выпадку прастудных праяў яны могуць з'явіцца крыніцай захворвання для свайго дзіцяці, таму пры з'яўленні першых сімптомаў захворвання неабходна карыстацца марлевымі маскамі;

— каб не падхапіць назафарынгіт, трэба пазбаўляцца ад хранічных захворванняў насаглоткі — фарынгіту, танзіліту і ларынгіту;

— каб пазбегнуць інфіцыявання, рэкамендуецца больш гуляць з дзецьмі на адкрытым паветры і пазбягаць у прастудны сезон паездак у грамадскім транспарце, а таксама не знаходзіцца доўгі час у месцах з вялікай канцэнтрацыяй людзей (крамах, рынках, у тэатрах і гэтак далей);

— паколькі ўзбуджальнік няўстойлівы ў знешнім асяроддзі, актуальнымі з'яўляюцца рэжымы праветрывання, вільготная ўборка з прымяненнем дэзынфектантаў, выкарыстанне бактэрыцыдных лямпаў для абеззаражвання паветра;

— выражанымі сімптомамі агульнай інтаксікацыі арганізма з'яўляюцца высокая тэмпература цела, дрыжыкі, боль у вочных яблыках, мышцах цела, скаванасць шыйных мышцаў, галаўны боль, млоснасць, ваніты;

— у выпадку з'яўлення першых сімптомаў, характэрных для менінгакокавай інфекцыі, неабходна неадкладна выклікаць «хуткую дапамогу»;

— калі медыцынскім работнікам прапанаваная шпіталізацыя, ні ў якім разе не адмаўляйцеся ад яе, бо ад гэтага можа залежаць жыццё вашага дзіцяці!

Надзея НІКАЛАЕВА.

Стромкі дах

Будаўнікі «Полацксельбуда» на адным з аб'ектаў Шаркаўшчынскага раёна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

БУТЭЛЬКАЙ У ЛОБ... МАЦІ

Позна вечарам у доме па зав. Матросава, што ў Баранавічах, 79-гадовая жанчына пачала дакараць 54-гадовага сына, што той п'е гарэлку і не працуе. Мужчына схапіў бутэльку, ударыў маці ў лоб і збег. З рэзанымі ранамі і пашкоджаным вокам пажылую жанчыну даставілі ў бальніцу, а яе сына шукае міліцыя.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

КРЫМІНАЛЬНЫ «МАСКАРАД» У ДОМЕ ПЕНСІЯНЕРАЎ

Два зладзеі ў масках узламалі дзверы дома 74-гадовага жыхара вёскі Ярэва Пастаўскага раёна, звязалі яго разам з 70-гадовай жонкай. Нечаканыя візіцёры знайшлі і забралі ў старых 2,2 мільёна рублёў, 800 долараў і 100 еўра. Аднавяскоўвец пенсіянераў пра крымінальнае здарэнне паведаміў у міліцыю.

Гаспадыню дома зладзеі моцна пабілі — яна трапіла ў бальніцу. Ва ўчыненні злачынства падазраюць двух жыхароў райцэнтра: аднаму 21, другому 27 гадоў. Яны беспрацоўныя, раней неаднаразова судзімыя.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ААТ «Дзятлаўскі сыраробны завод»

СМАК САПРАЎДНАГА АДКРЫЦЦЯ

З выдатнымі вынікамі заканчваюць год працаўнікі Дзятлаўскага сыраробнага завода. Гэтаму ў пераважнай ступені садзейнічалі тэхнічнае абнаўленне прадпрыемства, напружаная праца ўсяго калектыву. Дзятлаўскія сыры карыстаюцца добрай папулярнасцю ў спажыўцоў і разыходзяцца, што называецца, «з колаў». Дзятлаўскія сыры часам характарызуюць такім чынам: «Смак сапраўднага адкрыцця». У свой час прадпрыемства зарэгістравала наступную гандлёвую марку: «Сырная краіна».

— Вы ведаеце, як нараджаецца сыр? Не? Гэта вельмі цікавы працэс; цікава, як з абсалютна вадкай фракцыі сырога малака раптам утвараецца сырнае зерне, як з апошняга фарміруецца сырны маналіт...

Так казалі падчас гутаркі на Дзятлаўскім сыраробным заводзе яго спецыялісты. Аднак паслухаем іх далей:

— А ўжо за гэтым маналітам трэба ўважліва даглядаць, як за дзіцяткам. Сыр — гэта той жа жывы арганізм, які патрабуе менавіта вось такога догляду, патрабуе ўважлівага назірання за ўсімі працэсамі, і асабліва за паспяваннем. І толькі тады сыр атрымаецца добрым... А ведаеце, як можна дакладна вызначыць, што сыр удаўся? Разрэжце яго, і там, на зрэзе, у агульным малюнку, павінны быць асобныя вочкі, слёзкі. Сыраробы так і кажуць: «Сыр плача — майстар скача», а гэта значыць — радуецца...

* * *

Першае, што, ужо пачынаючы з прахадной, настойліва кідаецца ў вочы на Дзятлаўскім сыраробным заводзе, гэта тое, што тут пануюць выключная чысціня і стэрыльнасць вытворчасці; тут, так бы мовіць, — усё блішчыць. «А ў малакаперапрацоўцы так і павінна быць, — адказвалі на гэта тэхнолаг Дзятлаўскага сыраробнага завода Алена Якімчык і начальнік вытворчай лабараторыі Марына Навіцкая. — Варта памятаць: малочныя прадукты асабліва ўразлівыя да мікрабіялагічнага асяроддзя...». А яшчэ Алена Якімчык і Марына Навіцкая нагадалі: той жа абсалютнай стэрыльнасці вытворчасці, строгага захоўвання ўсіх належных санітарных нормаў і правіл патрабуе міжнародная сістэма ХАСП, якая дзейнічае на прадпрыемстве і якая, нагадаем, выстаўляе самыя жорсткія патрабаванні адносна максімальнай бяспекі прадуктаў харчавання для чалавека.

А ці даспадобы дзятлаўскі сыр спажыўцам? Прыгадаем яшчэ раз гутарку са спецыялістамі завода, іх словы наконт таго, як пяшчотна яго трэба даглядаць (а значыць, так і даглядаюць тут). Безумоўна, ён не можа быць не даспадобы. Пацвердзім гэта і адпаведнымі фактамі. Як расказала начальнік аддзела забеспячэння і збыту Людміла Лявонава, дзятлаўскі сыр ведаюць нават на расійскім Далёкім Усходзе. Вось якое электроннае пісьмо тут атрымалі:

«Здравствуйте, Дятловский сыродельный завод! В далёком городе Владивостоке купили ваш сыр «Костромской». Очень понравился. Спасибо вам большое!..».

А яшчэ на дзятлаўскім заводзе нам паказалі пісьмы, з пажаданнямі купіць яго сыр, з Арменіі, Азербайджана, Малдовы...

* * *

Больш за 80 працэнтаў свайго сыру дзятлаўскія малакаперапрацоўшчыкі менавіта экспартуюць. Ён пераважна ідзе ў Расію — у Маскву, Санкт-Пецярбург, Арол, Ніжні Ноўгарад, а сёлета на заводзе знайшлі аптовага расійскага пакупніка і ў Чалябінску (як кажуць самі працаўнікі завода, перавалілі цераз Урал). Свой сыр дзятлаўцы экспартуюць таксама ў Казахстан.

Дарэчы, у чытача можа скласціся ўражанне, што гэты экспарт лёгка дзятлаўцам даецца. Аднак вось што нам таксама расказалі на дзятлаўскім заводзе. Тыя ж расійскія аптовыя пакупнікі, ці, дакладней, іх прадстаўнікі-маркетолагі, калі выбіраюць сабе пастаўшчыка, складваюць гэткую карту з немалым наборам у ёй пэўных ацэначных паказчыкаў па тым ці іншым заводзе (па розных кірунках, а ў першую чаргу, вядома ж, па якасці прадукцыі). І вось з'яўляюцца ў гэтай карце насупраць кожнага паказчыка плюс або мінус. Па дзятлаўскім заводзе, як правіла, усе плюсы.

***

Заваёўваюць дзятлаўскія сыраробы прыхільнасць пакупнікоў (як замежных, так і сваіх, айчынных) не толькі смакавымі якасцямі сваёй прадукцыі, што, напэўна, найбольш важна, але і яе разнастайнасцю. На сённяшні дзень у іх асартыменце — 23 віды цвёрдых сычужных сыроў (на Гродзеншчыне прадпрыемства з'яўляецца адным з найбольш буйных іх вытворцаў), а таксама вялікая колькасць плаўленых сыроў. Прычым гэты асартымент не з'яўляецца застылым — ён пастаянна абнаўляецца, папаўняецца новымі відамі. «Галандскі», «Расійскі», «Кастрамскі» і некаторыя іншыя — гэта ўжо традыцыйныя для нашых малакаперапрацоўшчыкаў сыры. Прысутнічаюць яны і ў дзятлаўскім асартыменце. А вось сыры «Духмяны» (з кменам), «Шляхцінскі», «Нерынга», «Чыз-Лайт», няйначай, яшчэ мала вядомыя шырокаму пакупніку — яны асвоены на заводзе апошнім часам. Прычым тут імкнуцца дагадзіць усім густам пакупніка. Напрыклад, вядома, што апошнім часам многія пачалі аддаваць перавагу нізкакаларыйным сырам, або сырам з адносна невялікай тлустасцю — адпаведна, на заводзе паставілі на паток ужо названыя вышэй сыры «Нерынга» і «Чыз-Лайт» з 30-працэнтнай тлустасцю. Пакуль што аб'ёмы іх выпуску невялікія, але, пры неабходнасці, тут гатовы нарасціць іх вытворчасць. Як падкрэсліваюць на заводзе, усё ў канчатковым выніку залежыць ад пакупніка, менавіта ён і яго схільнасці фарміруюць асартымент. Менавіта яму і імкнуцца дагадзіць.

З Дзятлаўскім сыраробным заводам з задавальненнем супрацоўнічае галіновы навукова-даследчы інстытут. Той жа сыр «Духмяны» распрацаваны менавіта ў ім. Інстытут у свой час усё ніяк не мог размясціць вытворчасць гэтага сыру — у іншых не атрымлівалася. Прапанавалі дзятлаўцам — атрымалася. «А нам у выніку была перададзена бясплатна дакументацыя на выраб гэтага сыру», — падкрэсліваюць спецыялісты завода. Навука звярнулася на дзятлаўскі завод і са сваім новым, эксперыментальным, сырам, для якога вызначаны 9-месячны тэрмін выспявання (звычайна цвёрдыя сыры праходзяць на заводзе гэты працэс, у залежнасці ад віду, на працягу ад 30 да 120 сутак). Не падвялі навукоўцаў на заводзе і на гэты раз. Праўда, дэгустацыя пакуль што не адбылася: сыр яшчэ «ў працэсе».

* * *

Вышэй ужо зазначалася пра адпаведныя адносіны на заводзе да ўсяго таго, што мы звычайна называем культурай вытворчасці. Тут удакладняюць: адпаведная культура вытворчасці мае ў сваёй аснове сучасную, прагрэсіўную тэхналогію... Нядаўна, 1 кастрычніка, тут арганізавалі дзень адкрытых дзвярэй, пры гэтым запрасілі завадчане на прадпрыемства яго былых працаўнікоў, і тыя, так бы мовіць, не пазналі ранейшы завод. Раней працэс вырабу сыру быў даволі працаёмкім і, увогуле, нялёгкім, умовы працы былі далёка не самыя спрыяльныя. Цяпер жа ў цэху, дзе і адбываецца ўсё таінства пераўтварэння малака ў сыр, стаіць камп'ютарызаваная аўтаматычная лінія, якая поўнасцю і ўзяла на сябе ўсе тонкасці гэтага працэсу. Два аператары, якія абслугоўваюць лінію, па сутнасці, толькі сочаць за прыборамі. У 2008 годзе ўвялі гэту лінію і ўжо праз некалькі месяцаў выйшлі на поўную магутнасць. Да гэтага на заводзе выраблялі за суткі 3,2 тоны сыру, а цяпер — 10 тон (дарэчы, а некалі было толькі 400 тон за год. І, адпаведна, крыху больш за адну тону за дзень). З прыходам новай тэхналогіі пашырыліся і тыя ж асартыментныя магчымасці калектыву, а можа, самае галоўнае — працэс вырабу сыру стаў абсалютна закрытым, усе тэхналагічныя працэсы камп'ютарызаваныя. Ужо зазначалася: прадпрыемства атэставанае па сістэме ХАСП. Яго вытворчасць таксама атэставаная на адпаведнасць патрабаванням ІСО 9001; маюць тут і сертыфікат па ІСО 18001 (пытанні аховы працы), на чарзе атрыманне сертыфіката ІСО 14001 (пытанні аховы навакольнага асяроддзя).

* * *

На прадпрыемстве, як падкрэсліваюць тут, узяты курс на паглыбленую перапрацоўку малака. Ужо зазначана: сыры — гэта яго асноўны прадукт, разам з тым тут выпускаюць у невялікай колькасці масла. Што застаецца пасля выпуску сыроў? Сыроватка. Яе раней па сімвалічных цэнах аддавалі гаспадаркам, цяпер жа абястлушчваюць, сепарыруюць, пастэрызуюць і адпраўляюць іншым перапрацоўчым прадпрыемствам. А ўжо ў вельмі хуткім часе (на момант наведвання прадпрыемства адпаведны ўчастак з толькі што зманціраваным на ім абсталяваннем быў практычна гатовы да работы) і сыроватку будуць перапрацоўваць далей — у прыватнасці, канцэнтраваць яе. Як падкрэсліваюць тут, пасля гэтага працэсу будзе заставацца толькі «чысцюткая вада», якую можна будзе выкарыстоўваць для мыйкі абсталявання, малакавозаў, для патрэб уласнай кацельні. Словам, гэта будзе поўнасцю безадходная вытворчасць.

* * *

З 2003 года Дзятлаўскім сыраробным заводам кіруе Аляксандр Дубовік, з прыходам якога і звязваюць на прадпрыемстве ўсе добрыя перамены, што тут адбыліся і адбываюцца апошнім часам. А варта ўдакладніць: не заўсёды дзейнасць прадпрыемства была гэткай жа паспяховай, якой з'яўляецца сёння. Гэтаму, адпаведна, «спрыялі» эканамічны крызіс, які выклікаў падзенне цэн на малочную прадукцыю, і некаторыя іншыя фактары. Аднак прадпрыемства выстаяла ў гэтых умовах, правяло мадэрнізацыю сваёй вытворчасці. Наконт таго, як яно развіваецца цяпер, ужо можна скласці пэўнае ўяўленне па тым, што было сказана вышэй. Пацвердзім сказанае наступнымі лічбамі. У 2009 годзе тэмпы росту вытворчасці склалі тут 116 працэнтаў, пры гэтым тэмпы росту экспарту дасягнулі амаль 270 працэнтаў. Значна прыбавілі на заводзе ў аб'ёмах вытворчасці і ў сёлетнім годзе, а ў аб'ёмах экспарту выраслі яшчэ больш чым у 1,5 раза. Тут пры гэтым маюць добрыя паказчыкі па рэнтабельнасці.

— Асноўная мэта нашай дзейнасці — гэта менавіта рэнтабельная, прыбытковая работа, — падкрэслівае дырэктар прадпрыемства Аляксандр Дубовік. — Менавіта на атрыманне прыбытку, і як мага — большага, усе і працуем. Пакуль што атрымліваецца. Вельмі ўдачную аўтаматычную лінію паставілі па вырабе цвёрдых сычужных сыроў, цяпер вось будзем выпрацоўваць канцэнтраваную сыроватку — метадам так званага зваротнага осмасу (такі метад будзе выкарыстаны ўпершыню ў рэспубліцы; ён — найбольш эфектыўны), ужо ў хуткім часе пачнём выпрацоўваць мяккія сыры, або балгарскія сыры тыпу пасты Філата. Адпаведны бізнэс-план дэталёва пралічаны, таксама павінны быць з прыбыткам...

— Аляксандр Міхайлавіч, на тое, каб атрымаць добры сыр, уплывае нямала вытворчых фактараў, і гэта, па сутнасці, клопат выключна вашага калектыву. Але ж добры сыр — гэта яшчэ і добрая сыравіна, малако, што, можа, і не зусім падуладнае вам...

— Чаму ж не? Наладжванне адпаведных адносін з сельскагаспадарчымі кааператывамі — гэта таксама вельмі вялікая і важная частка нашай работы. Можна быць нават вельмі высокакваліфікаваным спецыялістам, але нельга вырабіць нешта добрае, калі не будзе першапачатковага высакаякаснага прадукту. Таму сувязям з СВК — асаблівая ўвага. І не проста ўвага. Напрыклад, сёлета мы набылі ў лізінг для сельскагаспадарчых кааператываў нашага раёна 14 новых халадзільных ёмістасцяў па захоўванні малака. Вядома, гэтыя ёмістасці — сучасныя, з нержавейкі, а не алюмініевыя, што сталі ў СВК раней. Адпаведна, гэта якасць той жа сыравіны, якая ў рэшце рэшт прыйдзе да нас на прадпрыемства, а значыць — і якасць нашага сыру.

Да слоў Аляксандра Міхайлавіча варта дадаць: гаспадаркам аказваецца дапамога і ў набыцці пэўных рэактываў, прыбораў кантролю якасці малака; заводскія спецыялісты, сумесна з ветэрынарнай службай раёна, са спецыялістамі раённага сельгасупраўлення пастаянна наведваюць гаспадаркі, абмяркоўваючы падчас такіх наведванняў тыя ці іншыя праблемныя пытанні.

Гэткія надзвычай цесныя партнёрскія адносіны завода з гаспадаркамі не перашкаджаюць, аднак, прад'яўляць апошнім самыя жорсткія патрабаванні па якасці малака. Цяпер, як вядома, асаблівая ўвага звяртаецца на ўтрыманне ў ім антыбіётыкаў, якія трапляюць потым і ў выпрацаваную з яго прадукцыю. На прадпрыемстве ўстаноўлены, па сутнасці, двайны кантроль у гэтым кірунку: тэсты на антыбіётыкі праводзяцца як у сыравіннай лабараторыі (прымяняецца хуткі так званы экспрэс-метад), так і ў лабараторыі імунаферментага аналізу (а ўжо тут робіцца больш глыбокае даследаванне). Між іншым, на пытанне, ці «дастае» дзятлаўскіх малакаперапрацоўшчыкаў расійскі санітарны кантроль, менавіта які і засяродзіў увагу на антыбіётыках, на дзятлаўскім прадпрыемстве адказалі так: «Нам ад нашых расійскіх партнёраў хаваць няма чаго: вытворчасць чыстая, прадукцыя натуральная, мы нават харчовыя фарбавальнікі (прычым натуральныя), якія нам рэкамендуе навука, прымяняем толькі ў выключных выпадках...»

Аднак паслухаем дырэктара дзятлаўскага прадпрыемства Аляксандра Дубовіка яшчэ, які, нагадаем, падчас гутаркі асаблівую ўвагу звяртаў на прыбытак.

— Аляксандр Міхайлавіч, дык што ж, адным прыбыткам і мераецца ўсё на заводзе?

— Ну вядома ж не, і, увогуле, так ставіць пытанне ні ў якім разе нельга. Для чаго патрэбен прыбытак? Для людзей. Менавіта ўсё вакол чалавека круціцца, менавіта чалавек — у цэнтры ўсяго, у цэнтры ўсёй дзейнасці. На заводзе апошнім часам створаны добрыя ўмовы працы. Возьмем, напрыклад, пакоі адпачынку, у якіх ёсць і электрачайнікі, і мікрахвалевыя печы, і халадзільнікі... А галоўнае, у калектыве добры мікраклімат, які і той жа добрай працы спрыяе.

* * *

Сёлета працаўнікі Дзятлаўскага сыраробнага завода адзначылі 65-годдзе з дня яго стварэння. Гэта напачатку было зусім невялікае прадпрыемства, на якім працавалі ўсяго 7 чалавек. Цяпер на ім працуюць каля 240 чалавек; як зазначана ўжо, тут выпускаюць 10 тон сыроў за суткі, прычым мяркуюць выйсці і на большыя аб'ёмы. Праўда, як таксама зазначаюць на заводзе, трохі стрымлівае зона, або сыравінныя магчымасці сельскагаспадарчай зоны раёна... Дзятлаўскі сыраробны завод — неаднаразовы пераможца розных харчовых выставак і конкурсаў, пастаянны ўдзельнік абласной выстаўкі «Еўрарэгіён» і іншых выставак.

У 2007 годзе на заводзе зарэгістраваны гандлёвы знак «Сырная краіна». І на самай справе, гэта — сапраўдная сырная краіна. Прычым, як падкрэсліваюць у аддзеле забеспячэння і збыту прадпрыемства, усё, што выраблена тут, — абавязкова прадаецца. І, напэўна, самае галоўнае: працаўнікі гэтай сырнай краіны не спыняюцца і не збіраюцца спыняцца ў сваім руху наперад, у сваім развіцці, пры гэтым тут пастаянна маюць добры запас ідэй.

Іван БАРАНОЎСКІ.

УНП 500055917.

НА ЗДЫМКАХ:

1. Дружная каманда аддзела забеспячэння і збыту: менеджар Алена КУІС, начальнік аддзела Людміла ЛЯВОНАВА, эканамісты Ірына ПАНКЕВІЧ і Ірына ІВАНОЎСКАЯ.

2. Майстар Ганна ВЯНСКО сочыць за працэсам паспявання сыру.

3. Лабарантка-мікрабіёлаг Вольга КОНАН праводзіць імунаферментны аналіз малака.

4. Тэхнолаг прадпрыемства Алена ЯКІМЧЫК і начальнік вытворчай лабараторыі Марына НАВІЦКАЯ.

5. Новая вытворчасць па канцэнтраванні сыроваткі. На здымку аператар Алена АНДУРА.

6. Сырароб Вольга КАЛОДКА, па сутнасці, толькі кантралюе працэс прыгатавання сыру.

7. На ўчастку ўпакоўкі сыру: Наталля ГАРОХ, Тамара ХАЛОПІК, Таццяна ЁРШ, Ірына ГОЛУБ.

8. Лабарантка сыравіннай лабараторыі Ірына ЁРШ.

9. У 2008 годзе на заводзе ўведзена камп'ютарызаваная аўтаматычная лінія па прыгатаванні сыру.

10. На ўчастку пастэрызацыі і сепарыравання сыроваткі — аператар Алена ЕДЧЫК.

11. Шмат малака прадпрыемства забірае сваімі малакавозамі. На здымку: пасля разгрузкі малакавозы старанна мыюцца.

Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

Працаўнікі Дзятлаўскага сыраробнага завода віншуюць усіх сваіх калег, партнёраў, спажыўцоў з Калядамі і надыходзячым Новым годам і шчыра зычаць усім выдатнага здароўя, дабрабыту, новых здзяйсненняў, ажыццяўлення ў новым годзе самых патаемных жаданняў і задум. Невычэрпнага АПТЫМІЗМУ ўсім вам!

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

З АСТРАНАМІЧНЫМ НОВЫМ ГОДАМ!

Дзень зімовага сонцастаяння, які яшчэ называюць астранамічным Новым годам, сёлета адбыўся на наступны дзень пасля поўні і месяцавага зацьмення.

Некалькі дзён да і пасля зімовага сонцастаяння наша зорка практычна не змяняе сваё схіленне, як бы «стаіць» на адной і той жа найменшай вышыні над гарызонтам. Старажытныя славяне зімовае сонцастаянне называлі сонцаваротам, бо з гэтага моманту сонца «павапочвае» на прыбаўленне дня. «Сонца — на лета, зіма — на мароз». У тыя часы гэтая дата мела і прыкладное значэнне — яна служыла пунктам адліку часу, па надвор'і на сонцаварот рабілі прагнозы на будучы ўраджай (іней на дрэвах — да багатага ўраджаю).

У Еўропе ў гэты час пачынаўся 12-дзённы цыкл паганскіх святаў, прысвечаных зімоваму сонцастаянню, што сімвалізавала пачатак новага жыцця і абнаўлення прыроды.

Зімовае сонцастаянне раней за ўсе іншыя сезоны было вызначана ў Кітаі (у кітайскім календары 24 сезоны). У Старажытным Кітаі лічылі, што з гэтага часу ўзнімаецца мужчынская сіла прыроды і пачынаецца новы цыкл. Дзень зімовага сонцастаяння лічыўся шчаслівым днём, вартым святкавання. У гэты дзень усе — ад імператара да прасталюдзіна — ішлі ў водпуск. Войска прыводзілася ў стан чакання загадаў, зачыняліся памежныя крэпасці і гандлёвыя лаўкі, людзі хадзілі адзін да аднаго ў госці, дарылі падарункі. Кітайцы прыносілі ахвяры богу Неба і продкам, а таксама елі кашу з фасолі і клейкага рысу, каб засцерагчы сябе ад «злых духаў» і хвароб. Да гэтага часу дзень зімовага сонцастаяння лічыцца адным з традыцыйных кітайскіх святаў.

На Тайвані захавалася традыцыя прыносіць продкам у ахвяру 9-слойнае пірожнае з рысавай мукі ў форме фігурак чалавека і жывёл. Цёзкі па прозвішчу і члены аднаго роду ў перыяд зімовага сонцастаяння збіраюцца разам, каб ушанаваць памяць памерлых. Пасля рытуалу ахвяравання ладзяць святочны стол.

Падрыхтавала Таіса ВАСІЛЬЕВА.

Калі верыць перакідным календарам, працягласць дня зімовага сонцастаяння склала ўсяго 7 гадзін 2 хвіліны (сонца ў аўторак узышло ў 8.26, а зайшло ў 15.49). Для параўнання, самы працяглы дзень года — 24 чэрвеня — доўжыўся 17 гадзін 6 хвілін (узыход у 4.39, заход у 21.45). Дзень зімовага сонцастаяння (момант перасячэння цэнтрам Сонца кропак, найбольш аддаленых ад экватара (кропак сонцастаяння) займаў важнае месца ў культуры, пачынаючы, па крайняй меры, з неаліту. Лічыцца, што гэта даказваюць археалагічныя помнікі, якія захаваліся, — такія, напрыклад, як Стоўнхендж у Англіі і Ньюгрэйндж у Ірландыі. Старажытныя славяне таксама адзначалі дні сонцастаяння.

У паўночным паўшар'і зімовае сонцастаянне прыпадае на 21 або 22 снежня. З момантам завяршэння скарачэння дня звычайна было звязана рэлігійнае свята нараджэння бога сонца. Згодна з рашэннем айцоў хрысціянскай царквы, было дазволена святкаваць у гэты дзень (25 снежня) і Нараджэнне Хрыстова (Руская, Ерусалімская, Сербская, Грузінская праваслаўныя цэрквы і Афон, а таксама старажытнаўсходнія і ўсходне-каталіцкія цэрквы святкуюць 25 снежня па юліянскім календары (так званым старым стылі), што адпавядае 7 снежня сучаснага грыгарыянскага календара).

Светлы час сутак пачне пакрыху, а дакладней, на адну хвіліну, прырастаць штодзённа толькі з 26 снежня. Такім чынам, каляндар абяцае, што яшчэ да канца года, які заканчваецца, сонца будзе знаходзіцца над гарызонтам на цэлых 7 хвілін даўжэй.

Учора ўпершыню за 456 гадоў дзень зімовага сонцастаяння супаў з поўным месяцавым зацьменнем.

Віктар КУШНАРОЎ,
«Мінск—Навіны».

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

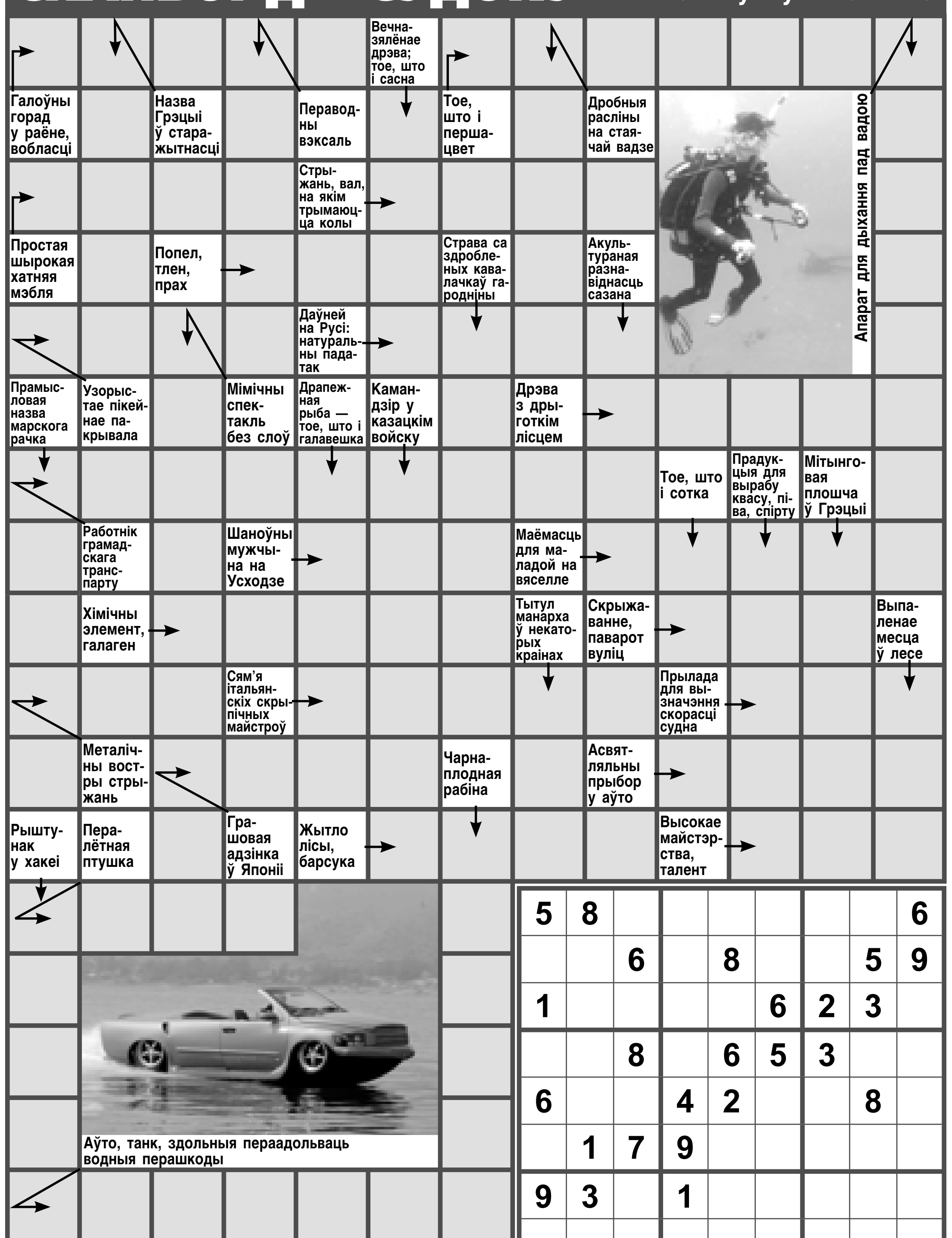

5	8							6
		6		8			5	9
1					6	2	3	
		8		6	5	3		
6			4	2			8	
	1	7	9					
9	3		1					
	6	4						1

СУДОКУ. У квадраце 9×9 клетак размясціце лічбы ад 1 да 9 уключна такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3×3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтораў.

5	8	2	3	1	9	4	7	6
3	4	6	2	8	7	1	5	9
1	7	9	5	4	6	2	3	8
4	9	8	7	6	5	3	1	2
6	5	3	4	2	1	9	8	7
2	1	7	9	3	8	6	4	5
9	3	5	1	7	2	8	6	4
8	2	1	6	5	4	7	9	3
7	6	4	8	9	3	5	2	1

АДКАЗЫ НА СКАНВОРД + СУДОКУ

Па гарызанталі: Цэнтр. Прымула. Лава. Босх. Тло. Лава. Ясак. Асіна. Кантралёр. Ата. Пасат. Астат. Рог. Лом. Амацi. Лаг. Іена. Фара. Нара. Дар. Шпак. Амфібія. **Па вертыкалі:** Крыль. Шайба. Элада. Пантаміма. Трата. Ратан. Хвоя. Атаман. Салата. Аронія. Раска. Цар. Карп. Ар. Солад. Агара. Акваланг. Гар.

Адказы на судоку гл. у табліцы.

Усміхнемся!

Жонка ў слязах вымаўляе мужу:

— Я ўжо два тыдні паўтараю табе, што мне нічога не трэба дарыць на дзень нараджэння, а ты ўсё адно пра яго забыўся!

☺

Размаўляе нямецкая пара:

— Уяўляеш, фрау Маер упала на вуліцы!

— Які жах!

— І пры гэтым моцна пакалечылася...

— Які жах!

— Але яны знайшлі добрага хірурга.

— Цікава...

— І цяпер яна выглядае, як і раней!

— Які жах!

☺

Толькі студэнты і школьнікі на пытанне «Колькі часу?» адказваюць «10 хвілін засталося!»

☺

— Наогул цалкам алкаголь выводзіцца з крыві толькі праз 21 дзень...

— Ага! Гэта значыць — ніколі!

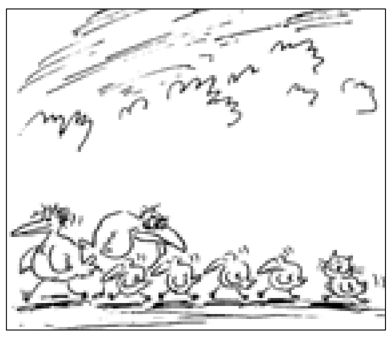

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

КОНКУРС РАШЭННЯЎ

Заданне № 7

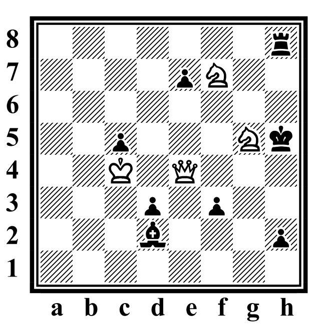

Белыя: Крс4, Фе4, Kf7, Kg5 (4).

Чорныя: Kph5, Лh8, Cd2, пп. c5, d3. e7. f3. h2 (8).

Мат за 4 хады.

Заданне № 8

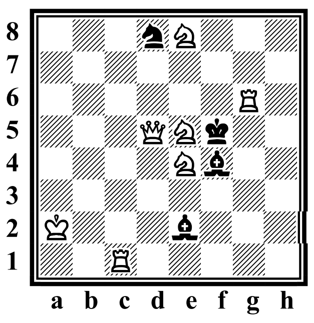

Белыя: Кра2, Фd5, Лс1, Лg6, Ke4, Ke5 (6).

Чорныя: Kpf5, Ce2, Cf4, Kd8, Ke8 (5).

Мат за 4 хады.

Чакаем вашых адказаў.

ПРАВЕРЦЕ СВАЕ АДКАЗЫ

Змяшчаем рашэнні заданняў № 1—№ 6, апублікаваных 12.XI, 18.XI і 25.XI г.г.

Заданне № 1. Ла6! — цугцванг. Заданне № 2. 1. Фd6! — цугцванг. Заданне № 3. Кра5!~2. Ke5, 1...К~2. Ke7, 1... Kf5. 2. C:f4, 1...Ф:h6 2. Заданне № 4. 1Cb5!~2. Cc6+, 1...Kpf3 2. Ke5+, 1...Лg4 2. Kdf4. Kd5+. Заданне № 5. 1. Лd6! 1...Kpg3 2. Л:h6+, 1...Kph2 2. Лf6+, 1... h5 2. Лd4. Заданне № 6. 1. Cf3! Kpg5 2. Ce3+ Kph4 3. Cf4 Kph3 4. Kf2+ Kph2.

Правільна справіліся з заданнямі наступныя ўдзельнікі: Юрый Бандарэнка (Магілёў), Віктар Быкаў і Сяргей Гурыновіч, Анатоль Дарашэнка, Сяргей Пунько (усе — Мінск), Аляксандр Кіслы (Узда), Іван Козел (Мазырскі р-н), Міхаіл Клешч (Навагрудак), Пётр Шчамялёў (Бялыніцкі р-н) і іншыя.

МІКРАПАРТЫІ

Нямала пабачыўшая шахматная гісторыя помніць немагчымыя выпадкі, калі перамога дасягалася толькі адзінымі пешкамі, не хадзіўшы іншымі фігурамі.

Прыводзім пяць прыкладаў з практыкі шахматыстаў.

Кавардж — Новак, 1921 г. Ферзевы гамбіт.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Kc3 c5 4. Cf4 cd 5. C:b8? dc 6. Ce5 cb і белыя здаліся, таму што на 7. C:b2 рашае шах сланом на b4.

Борахаў — Файн, 1932 г. Абарона Алехіна.

1. e4 Kf6 2. e5 Kd5 3. d4 Kc6? 4. c4 Kb6 5. d5! K:e5 6. c5 Kbc4 7. f4, і чорныя здаліся.

Маршал — Рагозін, 1940 г. Сіцыліянскі гамбіт.

1. e4 c5 2. b4 cb 3. a3 Kc6 4. ab Kf6 5. b5 Kd4 6. c3 Ke6 7. e5 Kd5 8. c4 Kdf4? 9. g3 Kg6 10. f4, і чорныя здаліся, а калі б згулялі 10... Kc7, пасля дзесяці пешачных хадоў, 11. f5 K:e5 12. d4, то было б 12!

Кюйот — Фашынгбаўер, 1958 г. Сіцыліянскі гамбіт.

1. e4 c5 2. b4 cb 3. a3 Kc6 4. ab Kf6 5. b5 Kb6 6. e5 Фс7 7. d4 Kd5 8. c4 Kb6 9. c5 Kd5 10. b6!, і чорныя здаліся.

Нікалеані — Геаргеску, 1960 г. Будапешцкі гамбіт.

1. d4 Kf6 2. c4 e5 3. de Ke4 4. a3 d6 5. ed C:d6 6. g3 K:f2! 0:1. На 7. Кр:f2 8. C:g3+.

КІРМАШ
штотыднёвы рэкламны выпуск № 40 (661)
аддзел рэкламы ☎ 287 17 79

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ПРАДАЕЦЦА

❒ Акардэон «Вельтмейсцер-Стэла», «Элегія», баян «Рубін-6» 120 бас з выбарам, пяціradны «Арфей» з выбарам 316 рэгістраў. Слонім.
Тэл. 8 029 5864178, 8 029 897710.

❒ А/м «VW-Пасат-2», 1,6Д, 1987 г.в.
Тэл. 8 029 3069021 (МТС).

❒ Каляска інвалідная з электрапрывадам.
Тэл. 8 0177745923, 8 044 7540665.

❒ Аўташыны б/к «Матадор» (Расія) 175/70R13, зімовыя, 4 штукі. Мінск.
Тэл. 8 029 8734707.

❒ Водаправодны вентыль пад трубу Ø80 мм, чугун.
Тэл. 8 017 2858449.

❒ Сямімесячныя бязрогія козачкі. Уздзенскі р-н.
Тэл. 8029 7660985.

❒ Выязныя сані (вазок).
Тэл. 8 017 5411494.

❒ Швейная машына MATADOR SAALEELO (SAALE) TYTTELS NIES. Да ўвагі калекцыянераў.
Тэл. 8 029 8051733.

❒ Дом у Стаўбцоўскім р-не 8,5х5 м. Пасля капітальнага рамонту, побач лес і р. Нёман.
Тэл. 8 033 661 31 61.

МЯНЯЮ

❒ 3-пакаёвую кватэру (70 м², 2 лоджыі, уцепленыя сцены), дача 6 сотак (дом, сад, гас. пабудовы), гараж на кватэру ў Мінску ці Слоніме.
Тэл. 8 029 2039290, 8 0164 627515.

РОЗНАЕ

❒ Рэпетытар па рус. мове 5—11 кл., тэсціраванне.
Тэл. 8 017 2462045, 8 029 2749379.

ЗВЯЗДА — КУПОН ДЛЯ БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБ'ЯВЫ

ЗАПОЎНІЦЕ РАЗБОРЛІВА, ВЫРАЖЦЕ І ВЫШЛІЦЕ НА АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А. Тэлефон для даведак 287 17 79.

АБАВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ВАША ПРОЗВІШЧА, АДРАС, ХАТНІ ТЭЛЕФОН.

Пашпарт, серыя_______ №_______ Выдадзены _______________

Подпіс _________________ Дата __________

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, пр. Черняховского, 9

Аукцион по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка	Функциональное назначение земельного участка	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения
1	Земельный участок с кадастровым номером 221882207301000078, площадью 0,2493 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Городокский район, Вайханский с/с, д. Мариамполь, участок № 7А	Для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта. Ограничения: охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 В, водоохранная зона вне прибрежных полос озера Лосвидо	3 060 000	306 000 бел. руб. на р/с 3604316027008 в ф-ле № 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300066953, код платежа 04901, получатель платежа: Вайханский сельский исполнительный комитет
2	Земельный участок с кадастровым номером 221882207301000075, площадью 0,2497 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Городокский район, Вайханский с/с, д. Мариамполь, участок № 7Б	Для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта. Ограничения: охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 В, водоохранная зона вне прибрежных полос озера Лосвидо	3 065 000	306 000 бел. руб. на р/с 3604316027008 в ф-ле № 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300066953, код платежа 04901, получатель платежа: Вайханский сельский исполнительный комитет
3	Земельный участок с кадастровым номером 221882207301000076, площадью 0,2498 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Городокский район, Вайханский с/с, д. Мариамполь, участок № 7В	Для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта. Ограничения: охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 В, водоохранная зона вне прибрежных полос озера Лосвидо	3 066 000	306 000 бел. руб. на р/с 3604316027008 в ф-ле № 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300066953, код платежа 04901, получатель платежа: Вайханский сельский исполнительный комитет
4	Земельный участок с кадастровым номером 221882207301000077, площадью 0,2494 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Городокский район, Вайханский с/с, д. Мариамполь, участок № 7Г	Для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта. Ограничения: охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 В, водоохранная зона вне прибрежных полос озера Лосвидо	3 065 000	306 000 бел. руб. на р/с 3604316027008 в ф-ле № 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300066953, код платежа 04901, получатель платежа: Вайханский сельский исполнительный комитет

Дата, время и место проведения аукциона: 26.01.2011 в 15.00. Место проведения аукциона: г. Городок, ул. Пролетарская, 2, Городокский районный исполнительный комитет. Окончательный срок подачи документов: 20.01.2011 г. до 17.30. по адресу: г. Витебск, пр-т Черняховского, дом 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Аукцион по продаже права заключения договора аренды земельного участка

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка, предлагаемого в аренду	Функциональное назначение земельного участка, срок аренды	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена права заключения договора аренды (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения
1	Земельный участок с кадастровым номером 240100000003006429, площадью 0,0104 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Энергетиков (повторный аукцион)	Под строительство объекта «Объект розничной торговли по улице Энергетиков в г. Витебске». Срок аренды 25 лет.	Возможность подключения централизованного газоснабжения, водоснабжения и водоотведения, наличие телефонного и электрического кабеля. Ограничения в использовании: Охранная зона линий, сооружений связи и радиофикации, охранная зона канализационного коллектора.	4 402 772	440 270 бел. руб. на р/с 3642302000015 в филиале 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 259, УНП 300200386, адрес банка: г. Витебск, ул. Гоголя, 8, получатель платежа: Витебский городской исполнительный комитет

Дата, время и место проведения аукциона: 13.01.2011 в 15.00. Место проведения аукциона: г. Витебск, пр-т Черняховского, дом 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Окончательный срок подачи документов: 06.01.2011 г. до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр-т Черняховского, дом 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр. Черняховского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории отсутствуют.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан:

- возместить затраты на организацию и проведение аукциона, расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения по каждому объекту (лоту), выставляемому на аукцион, доводится до сведения участников до начала аукциона. Размер всех затрат указывается в соглашении о правах и обязанностях сторон;

- подписать протокол аукциона в день проведения аукциона, оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, указанные в протоколе аукциона;

- в случае приобретения зем. участка в частную собственность – осуществить в двухмесячный срок после принятия решения о предоставлении ему земельного участка государственную регистрацию права собственности на земельный участок. В случае приобретения права аренды не позднее 2-х рабочих дней после внесения денежных выплат и выполнений условий, указанных в протоколе аукциона, заключить с местным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка; осуществить государственную регистрацию в двухмесячный срок со дня заключения договора аренды;

- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона.

1. **Для участия в аукционе** приглашаются: при продаже земельного участка в частную собственность – граждане Республики Беларусь, при продаже права на заключение договора аренды земельного участка – граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица. Гражданин, индивидуальный предприниматель, юридическое лицо должны подать заявление об участии в аукционе и подписать соглашение с организатором аукциона. К заявлению прилагается: - для граждан – копия документа, содержащего идентификационные сведения гражданина;

- индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

- для представителей гражданина и индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

- представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

- представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

- представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении задатка.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, индивидуальные предприниматели, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задаток в размере, установленном для земельного участка с наибольшей начальной ценой. Торги продолжаются до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднял только один участник аукциона.

2. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра местности земельного участка.

3. В случае отказа или уклонения Победителя аукциона в установленный срок от внесения платы за предмет аукциона, выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона, внесенный им задаток и затраты на организацию и проведение аукциона возврату не подлежат.

4. Контактный тел.: (0212) 47 97 35, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by , www.gki.gov.by.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.26	15.50	7.24
Віцебск —	8.23	15.32	7.09
Магілёў —	8.16	15.40	7.24
Гомель —	8.05	15.45	7.40
Гродна —	8.40	16.06	7.26
Брэст —	8.32	16.15	7.43

Месяц

Поўня 21 снежня. Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. *Ганны, Еўфрасінні, Аляксандра, Васіля, Сцяпана, Уладзіміра.*

К. *Ганараты, Зянона, Францішка.*

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

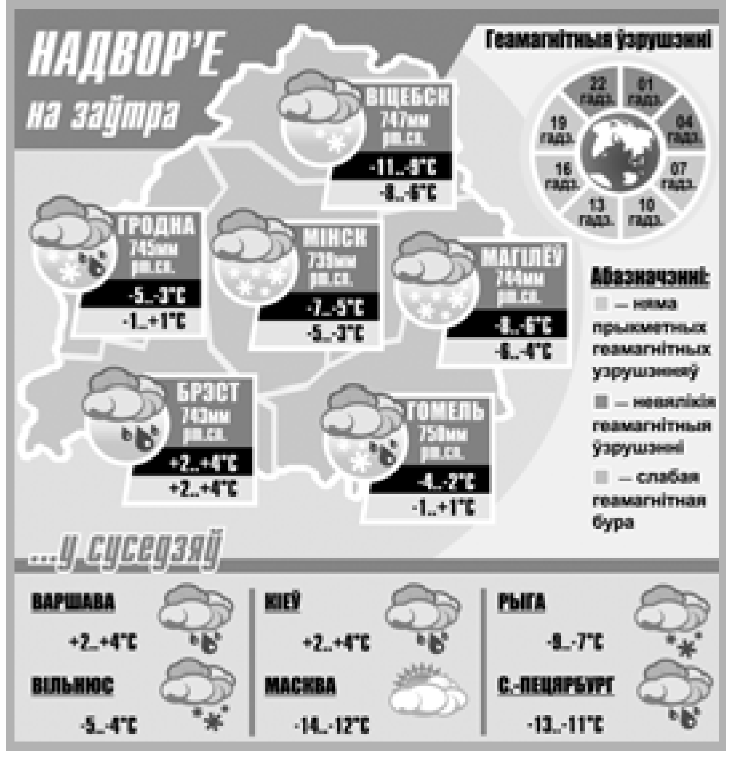

22 снежня

Дзве даты

1296 год — нарадзіўся Альгерд, князь крэўскі і віцебскі, вялікі князь ВКЛ. Вядомы як адзін з палкаводцаў, кіраўнікоў, збіральнік земляў старажытнай беларускай дзяржавы — Вялікага Княства Літоўскага. Паспяхова вёў палітыку, накіраваную на канчатковае аб'яднанне ўсходнеславянскіх земляў у адзіную дзяржаву. Да ВКЛ было далучана Чарнігава-Северскае княства, у палітычнай залежнасці ад яго апынулася Смаленскае княства. За часы яго кіравання тэрыторыя ВКЛ павялічылася больш чым удвая, што было на карысць беларускім землям, якія займалі цэнтральнае месца ў дзяржаве. Гэта асабліва спрыяла росту эканомікі, развіццю культуры і тым самым забяспечвала ім вядучае месца ў дзяржаўным жыцці. Памёр у 1377 годзе.

1905 год — пачаліся снежаньскія ўзброеныя паўстанні ў перыяд Рэвалюцыі 1905—1907 гадоў. Адначасова з маскоўскім паўстаннем узброеныя выступленні адбыліся ў Растове-на-Доне, Новарасійску, Екацярынаславе, Харкаве, многіх гарадах Данбаса, Ніжнім Ноўгарадзе, Краснаярску, Чыце і іншых гарадах. У шэрагу гарадоў уладу захапілі Саветы рабочых дэпутатаў. Паўстанне падаўлена войскамі.

Цытата дня

«Часам дастаткова аднаго толькі слова, каб стаць бессмяротным, толькі трэба падабраць час, каб сказаць яго».

Аляксандр Дзюма-сын (1824—1895), французскі пісьменнік.

УВАХОДЗІНЫ, УХОДЗІНЫ, УЛАЗІНЫ

Адно з самых распаўсюджаных славянскіх павер'яў, звязаных з пераездам (уваходам) у новую хату, распавядае пра тое, што новае жытло павінна ўзяць сабе «ахвяру» — таго, хто першым у яго зойдзе. Таму ў этнаграфічнай літаратуры існуе шмат сведчанняў таго, што старыя людзі не хацелі перасяляцца ў новую хату. Каб пазбегнуць страт у коле дамачадцаў, народная мудрасць прыдумала вельмі тонкі абрадавы ход: першымі ў хату ўпускалі або чорнага ката, або пеўня.

● Сям'я гаспадара новай хаты засялялася на наступны дзень. Гаспадар трымаў ручнік, за які браліся ўсе дамачадцы, і так адным цэлым яны заходзілі ў хату. Пры гэтым маці несла хатні абраз.

● Калі ў новую хату засялялася сям'я, якая не мела дзяцей, то прасілі першай (пасля рытуальных жывёл) зайсці цяжарную жанчыну, каб у новай хаце нараджаліся дзеці.

● Дзень засялення ў новую хату абавязкова суадносілі са спісам «неспрыяльных дзён». Адным з самых «шчаслівых» лічыўся Сямёнаў дзень — 14 верасня. Спрыяльным лічыўся і дзень Увядзення Багародзіцы ў храм — 4 снежня.

● Са старой хаты ў новую абавязкова пераносілі агонь: «без гэтага не будзе ранейшага дабрабыту». У старой хаце трэба было замясіць хлеб, затым перанесці дзяжу з цестам у новую, накрыўшы яе вывернутым кажухом. Хлеб выпякалі ўжо ў новай хаце.

● Народнае ўяўленне пра дабрабыт у хаце звязвалі з дамавіком, таму пры пераходзе ў новую хату абавязкова запрашалі з сабой дамавіка: «Дамавік, дамавік, не заставайся тут, а ідзі з нашай сям'ёй». Каб дамавік перайшоў у новую хату, са старой трэба было ўзяць чыгун з вугельчыкамі, стары лапаць, стары венік, памяло, дзяжу з цестам. А часам рабілі і так. «Трэба паскрэбці пад парогам хаты, сабраць смецце і пасыпаць яго ў новай хаце: не ўбачыш, як з гэтым смеццем перабярэцца на новае месца і сам гаспадар».

● Маглі паступіць і так: на гарышчы старой хаты ставілі пачастунак — лусту хлеба з соллю і чарку гарэлкі. Пры гэтым прыгаворвалі: «Гаспадарбацюхна, прыходзь да мяне ў госці хлеб-соль есці і маю кароўку песціць».

● Перабіраючыся ў новую хату, у старой заўсёды наводзілі парадак — вычышчалі куты, вымяталі смецце. Залатое правіла — нічога не пакідаць пасля сябе.

● У новую хату не прыносілі тую частку мэблі, посуд і іншыя рэчы, якія выкарыстоўваліся раней у пахавальным абрадзе. У той жа час лічылася: калі ў хату прынесці трохі старой мэблі, то ў ёй «паселіцца старое шчасце».

● Уваходзіны ладзілі ўрачыста, як вяселле, накрывалі святочны стол, запрашалі радню і суседзяў. А тыя, у сваю чаргу, прыходзілі на ўваходзіны з падарункамі.

● «Ажыўленне» новай хаты адбывалася першыя 7-9 дзён, на працягу якіх гаспадар чытаў малітвы, звернутыя да святых, якія лічацца заступнікамі сямейнага ачага, здзяйсняў рытуальныя дзеянні (крапіў святой вадохрышчанскай вадой усе куты), прамаўляў магічныя формулы, напрыклад, такія: *«Бог усіх прабачае і ўсім дапамагае. Дапамажы, Божа, нашай хаце і кожнаму, хто жыве ў ёй. У імя Айца і Сына і Святога Духа. Амін».*

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

У суд Рэчыцкага раёна Гомельскай вобл. паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак **УМАКА Дзмітрыя Аляксеевіча**, 2 студзеня 1949 года нараджэння, ураджэнца в. Горваль Рэчыцкага раёна Гомельскай вобл., апошняе месца жыхарства: Рэчыцкі раён, в. Горваль, вул. Паркавая, д. 1. Просім усіх грамадзян і юрыдычных асоб, якія маюць звесткі пра Умаку Дзмітрыя Аляксеевіча, паведаміць іх суду Рэчыцкага раёна на працягу двух месяцаў з моманту публікацыі на адрас: г. Рэчыца, вул. К. Маркса, 30.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 6235. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ЗВЯЗДА 22 снежня 2010 г.

УСТАНОВА, ЗАПАТРАБАВАНАЯ ЧАСАМ

На кожнага выпускніка Віцебскай акадэміі ветэрынарнай медыцыны — 3-4 запыты ад гаспадарак

НАРАСХВАТ

Да размеркавання ў Віцебскай дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны яшчэ некалькі месяцаў, але нават сёння амаль усіх выпускнікоў гэтага навучальнага года гатовыя разабраць гаспадаркі краіны. Нам паказваюць цэлы стос заявак, якія ўжо маюцца на маладых спецыялістаў, на некаторых па 2—3. Калі хлопцы і дзяўчаты праходзяць практыку на 4 і 5 курсах, іх нагледжваюць гаспадаркі, і лістоў сюды ідзе вельмі шмат. Цяжка ўявіць, што будзе вясною.

— За тыдзень да размеркавання тэлефоны ў акадэміі «кіпяць», хоць з кабінета выходзь. Усе хочуць забраць нашых выпускнікоў, часам і слёзныя просьбы бываюць, — дзеліцца **рэктар Віцебскай дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны, доктар ветэрынарных навук, прафесар Антон Іванавіч ЯТУСЕВІЧ**.

Рэктар Віцебскай дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны Антон ЯТУСЕВІЧ.

Падчас гутаркі з Антонам Іванавічам, які свае рэктарскія абавязкі сумяшчае з працай на пасадзе намесніка старшыні Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Савета Рэспублікі, мы высвятляем, што такі ажыятаж вакол выпускнікоў аграрнай установы звязаны не толькі з тым, што Віцебская ветакадэмія рыхтуе спецыялістаў на высокім ўзроўні.

— Попыт на падобных спецыялістаў заўсёды вялікі быў, ёсць і будзе. І рыхтуем мы спецыялістаў дастаткова. Не толькі наша ВНУ, я кажу за ўсю аграрную адукацыю. Даязджаюць амаль усе спецыялісты, думаю, што не менш 99 працэнтаў. На сённяшні дзень праблема — іх замацоўванне. Пасля двух гадоў працы толькі 33—40 працэнтаў застаюцца на месцах, куды трапілі па размеркаванні. Што тычыцца нашых студэнтаў, на размеркаванні на аднаго выпускніка, як правіла, да 4 працоўных месцаў. Прапаноўваюцца і добрыя ўмовы, калі маладым спецыялістам выдзяляюць кватэры, катэджы, заробкі абяцаюць добрыя. Але, напрыклад, летась у Гомельскай вобласці, у Брагінскім раёне прапаноўвалася месца ветэрынарнага ўрача з акладам 280 тысяч. Можаце сабе ўявіць? Нават стыпендыя на той час была ненамнога меншая. А маладому чалавеку трэба ж не толькі есці і плаціць за жыллё, але і абуцца, апрануцца, бацькам дапамагчы, а калі ён вырашыць сваю сям'ю завесці, тады што? У моцных гаспадарках маладыя спецыялісты прыжываюцца, пытанне стаіць аб тых слабых гаспадарках, дзе не толькі сацкультбыт, але і аплата працы слабая. Як правіла, там людзі не затрымліваюцца.

— А на ваш погляд, як можна такую праблему вырашаць, каб спецыялісты заставаліся ўсюды?

— Я б хацеў заўважыць, што акцэнт зараз робіцца на аграрыяў. Але ж не хапае на вёсках настаўнікаў, медыкаў. Вось фельчары ў вяскова-акушэрскіх пунктах яшчэ ёсць усюды, а ўрачоў — адзінкі. Некалі быў такі тэзіс: зраўняць умовы пражывання ў горадзе і ў вёсцы, яго трэба актыўна прасоўваць у жыццё. І гэта за кошт аграгарадкоў прасоўваецца. Калі будзе належнае жыллё, будуць дзейнічаць добры медыцынскі пункт, школа для дзяцей, клуб, каб маладыя людзі на дыскатэку маглі схадзіць, ды і заробкі належныя, адтуль моладзь не будзе бегчы. Лічу, праблема толькі ў гэтым.

— Як бы вы ахарактарызавалі беларускія гаспадаркі, яны змяніліся за апошнія пяць гадоў?

— Я дзіўлюся той істэрыі, якая вядзецца вакол Беларусі Расіяй. У мяне брат жыве ў Арлоўскай вобласці. Летась праехаў Смаленскую, Бранскую і палову Арлоўскай вобласці, — ніводнага кароўніка, які б эксплуатаваўся, не бачыў, вокны і дзверы выдраныя, шыферу няма на даху. Ніводнага статка не бачыў і ніводнага трактара на полі. Гэта жнівень месяц! І паўсюль бур'ян. А вы праедзьцеся па Беларусі. Нашы гаспадаркі на вачах памяняліся. Я Беларусь аб'ездзіў: і ў савецкі час з аднаго канца ў другі, і цяпер часта бываю. Ці маглі б мы раней думаць, што на фермах будуць робаты, якія дояць кароў, а чалавек нават не будзе дакранацца. Карова стаіць у станку, рухаецца па коле, апарат пад вымя падыходзіць, масажуе, мые, доіць. Чалавек сядзіць за камп'ютарам і назірае за працэсам пры дапамозе відэакамеры. Некалі такое я бачыў у Германіі, зараз усё гэта ў нас. За пяцігодку 500-660 фермаў рэканструяваныя альбо пабудаваныя нанава, створаны новыя птушкафабрыкі. Лічу, што курс на буйнамаштабную вытворчасць у сельскагаспадарчай прадукцыі апраўданы, добра, што да моцных далучаюць слабыя гаспадаркі. Апошнім канкурэнцыю не вытрымаць. Толькі буйныя, моцныя гаспадаркі могуць дазволіць сабе закупляць новае абсталяванне, прэпараты, будаваць новыя фермы. Няправільна некаторыя думаюць, што фермеры нас накормяць, гэта немагчыма. Я часта сустракаюся з народам, і нярэдка чую нешта накшталт, што сельская гаспадарка — гэта балота, куды ўсё «дуецца». Але я не пагаджаюся з такім меркаваннем. Аддача ёсць — за пяць гадоў вытворчасць малака павялічылася ў пяць разоў, мяса — амаль у два разы. У савецкі час, калі на карову надойвалі тры тысячы літраў малака, давалі за гэта ордэны, медалі. Зараз па рэспубліцы мы выходзім на 4 тысячы, а вазьміце перадавыя гаспадаркі як Сноў, Белавежскі, там на 7—10 тысяч выходзяць. У крамах прылаўкі ломяцца ад прадуктаў, а памятаеце, што было за савецкім часам? Сельскую гаспадарку трэба падымаць, дапамагаць, адсюль і мы будзем жыць лепей.

Загадчык кафедры анатоміі жывёл дацэнт Аляксей МАЦЫНОВІЧ са студэнтамі ў музеі акадэміі.

Лабараторна-практычныя заняткі па паразіталогіі са студэнтамі 5 курса вядзе выкладчык Юрый СЛЯПЦОЎ.

НОВЫЯ ПАДЫХОДЫ

— Напэўна, і патрабаванні да спецыялістаў зараз выраслі?

— Безумоўна, прамысловая жывёлагадоўля гэта ў пэўным сэнсе машына, для кіравання якой патрэбны глыбокія веды. Так пад Віцебскам адным з буйнейшых сельгаспрадпрыемстваў, калгасам «Альгоўскае», кіруе наш выпускнік Цімур Надзірашвілі. Ён кажа, што ў гаспадарцы валодаюць дастатковымі ведамі, каб выходзіць на ўзровень па надоях у 3—4 тысячы ў год. І каб дабівацца такіх вынікаў, дапамога не патрэбна. Калі ж перад аграрыямі будзе стаяць задача ў 7—8 тысяч, тут без актыўнай дапамогі вучоных не абысціся, бо трэба вывучаць розныя «тонкасці»: які стан здароўя жывёлы, якія вітаміны і іншыя рэчывы неабходныя, каб выйсці на высокі ўзровень прадукцыйнасці.

Мы гаспадаркам прапануем метадычныя распрацоўкі, рэкамендацыі па нарыхтоўцы і параапрацоўцы кармоў, па правільным кармленні жывёлы, па прафілактыцы хвароб. Нездарма кажуць, што ўрач лечыць чалавека, а ветэрынар — чалавецтва. 193 хваробы агульныя ў чалавека і жывёл. Хваробы могуць перадавацца не толькі пры непасрэдным кантакце з жывёлай, але і праз няякасныя прадукты. За апошнія гады з'явіўся цэлы тузін новых хвароб. Але ў нас захавалася на належным узроўні ветэрынарная навука і практыка.

За многія дзясяткі гадоў на тэрыторыі рэспублікі не было ніводнага выпадку вострых інфекцыйных хвароб! Для прыкладу: у Англіі ад «каровінага шаленства» захварэла і было знішчана 3 мільёны кароў, ад яшчура ў Ангіі спалена каля 5 мільёнаў авечак, у паўднёва-усходняй Азіі ад птушынага грыпу — 140 мільёнаў бройлераў. Гэта страты на мільярды долараў. Мы нават пазбеглі курыных і птушыных грыпаў, на слыху быў свіны грып, зараз кажуць пра казіны — у Галандыі 80 тысяч коз захварэла і было знішчана, успышка была лакалізавана, і хвароба не распаўсюдзілася.

Мы не стаім убаку ад такіх праблем. У нас пры акадэміі ёсць навукова-даследчыцкі інстытут, 24 навуковыя лабараторыі пры кафедрах, якія стаяць на вастрыі праблемы, і як толькі з'яўляецца хвароба, ставіцца задача высветліць этыялогію і знайсці сродкі абароны. У 2008-м мы адкрылі такую спецыяльнасць як ветэрынарна-санітарная экспертыза прадукцыі жывёлагадоўлі, штогод набіраем 50 чалавек. Яна звязана перш за ўсё з патрэбамі часу: пастаянна ўзнікаюць то малочныя, то мясныя войны. Выпускнікі будуць займацца кантролем на мясаперапрацоўчых прадпрыемствах, на малаказаводах. Трэці год вядзём падрыхтоўку спецыялістаў-фармацэўтаў, перш за ўсё рыхтуем іх для Віцебскай біяфабрыкі. Дарэчы, нідзе, акрамя нас, на постсавецкай прасторы ветэрынарных фармацэўтаў не рыхтуюць.

Вы ведаеце, што абарот на пакупку сродкаў абароны жывёл штогод у Беларусі звыш 200 мільярдаў рублёў? Столькі сродкаў ідзе на закупку прэпаратаў з розных крыніц. Пяць гадоў таму айчынных прэпаратаў у нас было толькі 23 працэнты. Грошы з краіны на закупку прэпаратаў ішлі ў Германію, Польшчу, Францыю, Славенію, Расію і іншыя краіны (а гэта нашы абаротныя сродкі, заробкі, гэта працоўныя месцы).

За апошнія 5 гадоў у краіне па вытворчасці такіх прэпаратаў выйшлі на 65-70 працэнтаў. І беларускія прэпараты ў 2—3 разы таннейшыя, чым тыя, што ідуць з Галандыі, Францыі.

Віцебская акадэмія за пяць гадоў перадала 133 камплекты навукова-тэхнічнай дакументацыі на вытворчасць прэпаратаў.

ПРАКТЫКА

Антон Іванавіч упэўнены, што немагчыма добрага спецыяліста падрыхтаваць без натуральнай практыкі, нельга яе падмяняць адпрацоўкамі пэўных аперацый на муляжах. У адпаведнасці з навучальным планам і адукацыйным стандартам практычная падрыхтоўка студэнтаў акадэміі займае каля 50 працэнтаў вучэбнага часу.

Для клінічнай падрыхтоўкі студэнтаў у акадэміі маецца вучэбная гаспадарка і на кожнай кафедры, дзе фарміруюцца спецыялісты, свае клінікі — акушэрская, тэрапеўтычная, хірургічная і інш. З бліжэйшых гаспадарак сюды прывозяць хворых жывёл, і студэнты адпрацоўваюць усе неабходныя навыкі, лечаць іх. На выпускных курсах уведзены экзамен па практычных навыках і ўменнях.

Заключаны дагаворы на сумесную практычную дзейнасць з буйнымі жывёлагадоўчымі комплексамі, птушкафабрыкамі і таварнымі гаспадаркамі прамысловага тыпу. Безумоўна, ветакадэмія аказвае на іх жыццядзейнасць пэўны ўплыў — дапамагае рэкамендацыямі, якія тычацца ўтрымання жывёл, дыягностыкі хвароб. Асабліва шчыльна акадэмія супрацоўнічае з гаспадаркамі Віцебскай вобласці, працоўныя групы з ліку выкладчыкаў замацаваныя за пэўнымі раёнамі.

Маецца тут лабараторыя інфармацыйных тэхналогій, ёсць і сваё тэлебачанне. Так, калі ідзе складаная аперацыя і на ёй не можа прысутнічаць вялікая група студэнтаў, то хлопцы і дзяўчаты назіраюць за ёй, седзячы ў аўдыторыі: на экране высвечваюцца ўсе маніпуляцыі.

Сёння цяжка знайсці гаспадарку, у якой бы не працавалі выпускнікі Віцебскай акадэміі ветэрынарнай медыцыны. Сярод найбольш вядомых выпускнікоў — старшыня Мазырскага райвыканкама Уладзімір Дворнік; Герой сацпрацы, які на Міншчыне ўзначальваў племзавод «Чырвоная зорка» Іосіф Плаўскі, былы міністр сельскай гаспадаркі Леанід Русак і шмат іншых.

У савецкі час ветакадэмія забяспечвала спецыялістамі гаспадаркі Малдовы, Казахстана і паўночнай часткі Расіі.

Дзень акадэміі — замежныя студэнты таксама святкуюць Дзень акадэміі.

СПЕЦЫЯЛІСТЫ ВЕТАКАДЭМІІ ПРАЦУЮЦЬ ПА ЎСІМ СВЕЦЕ

І зараз выпускнікі гэтай ВНУ працуюць ва ўсіх кутках свету. Калі нашы спецыялісты трапляюць за мяжу, яны там высока цэняцца, бо вызначаюцца не толькі добрымі ведамі, але і працалюбствам. Напрыклад, у той жа Германіі фермеры аддаюць перавагу нашым, а не сваім спецыялістам, бо ў беларусаў і фінансавыя запыты меншыя, і старання больш. Выхаванцы Віцебскай ветакадэміі працуюць у ЗША і Канадзе, у Іспаніі і Італіі, Польшчы і Расіі.

Сюды па навуку прыязджае шмат моладзі з іншых краін. Сёння тут навучаюцца студэнты з многіх краін свету: Расіі, Украіны, Літвы, Латвіі, Ірана, Лівана. Апошнім часам стала паступаць шмат моладзі з Туркменістана. Для тых замежнікаў, што маюць праблемы з мовай і якім трэба падцягнуць веды па профільных прадметах, працуе падрыхтоўчае аддзяленне. Сёння на ім займаецца 30 студэнтаў (28 — туркмены, адзін самаліец і адзін грамадзянін Лівана).

У замежных студэнтаў, як і ў беларускіх, найбольшай папулярнасцю карыстаецца спецыяльнасць «ветэрынарная санітарыя і экспертыза». Ну і, безумоўна, многія замежнікі, якія сюды едуць, хочуць паступаць на ветэрынарыю.

Ірына ВІНАРСКАЯ — метадыст факультэта падрыхтоўкі да ВНУ, якая адказвае за замежных студэнтаў, расказвае, што многія выпускнікі ўжо з-за мяжы падтрымліваюць сувязі са сваімі сябрамі па акадэміі, з выкладчыкамі, перапісваюцца ў інтэрнэце.

Сёлета сярод беларусаў самы высокі конкурс на дзённую форму навучання быў па спецыяльнасці «ветэрынарная санітарыя і экспертыза» (2,6 чалавека на месца, прахадны бал 229) і ветэрынарная фармацыя (2,2 і 214 адпаведна). Паступаюць сюды хлопцы і дзяўчаты з усіх куткоў Беларусі — як вяскоўцы, так і гараджане.

Выкладчык дысцыпліны «Арганізацыя ветэрынарнай справы» Аляксандр ПРУДНІКАЎ вядзе заняткі са студэнтамі 4 курса факультэта ветэрынарнай медыцыны.

Выпускнікі профільных сярэдніх навучальных устаноў маюць магчымасць вучыцца па скарочаных тэрмінах на аснове інтэграцыі вучэбных планаў ВНУ і каледжаў.

Мы заспелі ўступную кампанію, якая праводзіцца ў Віцебскай ветакадэміі ў лістападзе-снежні — вёўся прыём на завочнае аддзяленне, ішлі экзамены. Сярод абітурыентаў была і Вольга Міхальцова, якая ўжо 6 гадоў працуе свінаводам на РС ПУП СГЦ «Зарэчча»: «Мне вельмі падабаецца мая праца, я працую на апаросах. Мне падабаюцца жывёлы, прыемна даглядаць іх, дарыць ім нараджэнне. Я скончыла каледж і адразу вырашыла паступаць у акадэмію, каб стыць дыпламаваным спецыялістам».

Дацэнт кафедры паразіталогіі Максім СІНЯКОЎ прымае залік у студэнткі 5 курса Вольгі ВІНАГРАДАВАЙ.

ДАВЕДКА

Установа адукацыі «Віцебская ордэна «Знак Пашаны» дзяржаўная акадэмія ветэрынарнай медыцыны» — прызнаны цэнтр вышэйшай адукацыі і навукі краіны. У 2009 годзе Прэзідэнт узнагародзіў ВНУ Ганаровым сцягам Рэспублікі Беларусь — гэта вышэйшая ўзнагарода для ўстаноў, прынятая ў нашай краіне. Акадэміі прысвоены статус вядучай навучальнай установы аграрнага кірунку.

У яе складзе 5 факультэтаў, 28 кафедраў, аграрны каледж, філіялы ў гарадах Рэчыца і Пінск, навукова-даследчы інстытут прыкладной ветэрынарнай медыцыны і біятэхналогіі, Рэспубліканская лабараторыя інфармацыйных тэхналогій.

Сёння ў акадэміі працуе 178 кандыдат, 24 дактары навук.

Трэба сказаць, што гэта адна са старэйшых (створана ў 1924 годзе) навучальных устаноў Беларусі, якая на дзённай і завочнай формах навучання рыхтуе ветэрынарных і зоаінжынерных спецыялістаў, а з 2008 года пачалася падрыхтоўка ветэрынарных фармацэўтаў і ветэрынарна-санітарных урачоў вышэйшай кваліфікацыі. За гады існавання акадэміяй падрыхтавана звыш 30 тысяч урачоў ветэрынарнай медыцыны і 10 тысяч зоаінжынераў.

МІНІ-ГАРАДОК

Уладанні Віцебскай акадэміі ветэрынарнай медыцыны размяшчаюцца на тэрыторыі ў 17 гектараў. Гэта як міні-гарадок, у якім ёсць усё, пачынаючы ад вучэбных карпусоў і заканчваючы інтэрнатам (амаль усе студэнты забяспечваюцца жыллём) і домам культуры, у якім створаны танцавальны і эстрадны ансамблі, духавы аркестр, вакальныя групы. У спартыўных залах працуюць секцыі па 18 відах спорту. У сталоўцы можна смачна пад'есці за невялікую суму (першае, другое, трэцяе каштуюць 3-4 тысячы). Усё побач, 5-7 хвілін — і студэнт з інтэрната можа трапіць на заняткі. Здаецца, быццам гэты вучоны гарадок адасоблены ад знешняга свету, тут няма ніводнага будынка, які б не належаў акадэміі. А калі вы патрапіце ў гэтыя ўтульныя дворыкі, можа здацца на нейкае імгненне, што вы трапілі ў мінулае — прыгожы галоўны корпус — пабудова 1912 года (будынак зямельнага банка Віцебскай губерні).

У яшчэ адным старым будынку знаходзіцца анатамічны музей. **Аляксей МАЦЫНОВІЧ, які загадвае кафедрай анатоміі,** правёў для нас экскурсію:

— Гэта даўняя сусветная традыцыя — мець музеі пры кафедрах анатоміі і ветэрынарных і медыцынскіх ВНУ. У нашым музеі больш за тысячу экспанатаў. Самым буйным экспанатам з'яўляецца шкілет індыйскага слана — гэта былая артыстка мінскага цырка. Яна пражыла свае 46 гадоў, пасля здарылася няшчасце, сланіха зламала косці, выступаючы на арэне цырка. Самым старым экспанатам нашага музея з'яўляецца чучала каня, якое зроблена ў 1820 годзе. Па тых звестках, якія захаваліся, гэты конь належаў князю Івану Вітгельнштэйну, які падчас вайны з французамі разам з гэтым канём адстойваў подступы да Санкт-Пецярбурга. У нас ёсць шмат чучал і хатніх, і дзікіх жывёл, у тым ліку і экзатычных (тыгра, ільва, гімалайскага мядзведзя). Ёсць паўлін (пава), сярод беларускіх звяроў — наш асілак зубр, лось, бабёр. Музей выкарыстоўваецца як для занятак, так і для навукова-даследчай дзейнасці студэнтаў. А яшчэ гэта папулярнае месца ў экскурсійным плане. Заходзяць сюды як госці горада, так і школьнікі, якім яшчэ выбіраць сабе прафесію. І цалкам магчыма, што некаторыя з іх праз некаторы час стануць студэнтамі Віцебскай акадэміі ветэрынарнай медыцыны.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ,
Аляксей СУПРУН,
Алена ДАЎЖАНОК.

УНП 300002681.

Метадыст факультэта давузаўскай падрыхтоўкі Ірына ВІНАРСКАЯ курыруе ўсіх замежных студэнтаў.

У аграрных ВНУ поўным ходам ідзе прыёмная кампанія на завочную форму навучання. Адказны сакратар прыёмнай камісіі акадэміі Павел ГУРСКІ (на здымку справа) абмяркоўвае з абітурыентамі-завочнікамі нюансы здачы іспытаў.

Новы корпус.

Ля раскладу заняткаў.

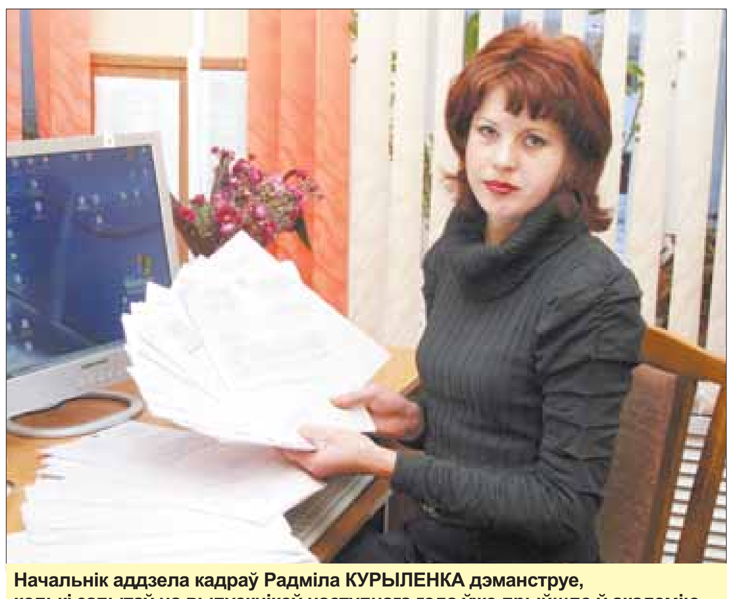

Начальнік аддзела кадраў Радміла КУРЫЛЕНКА дэманструе, колькі запытаў на выпускнікоў наступнага года ўжо прыйшло ў акадэмію.